gemeente opmeer

PROGRAMMABEGROTING

2022

Programmabegroting 2022

Inhoudsopgave

Programmabegroting 2022 2

Aanbiedingsbrief 5

Programma's 14

Programma 0: Bestuur en ondersteuning 15

Programma 1: Openbare orde en veiligheid 25

Programma 2: Wegen en water 29

Programma 3: Economie 33

Programma 4: Onderwijs 38

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie 43

Programma 6: Sociaal domein 52

Programma 7: Duurzaamheid, volksgezondheid en milieu 62

Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 69

Recapitulatiestaat 77

Paragrafen 78

Inleiding 79

Paragraaf 1: Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 80

Paragraaf 2: Kapitaalgoederen 88

Paragraaf 3: Bedrijfsvoering 93

Paragraaf 4: Treasury 98

Paragraaf 5: Verbonden partijen 102

Paragraaf 6: Lokale heffingen 107

Paragraaf 7: Grondbeleid 113

Overig 119

Geprognotiseerde meerjarenbalans 120

Overzicht toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 121

Investeringsplan 2021-2024 123

Overzicht personele lasten 126

Overzicht incidentele baten en lasten 127

Bijlagen 128

Bijlage 1: Tabel Onderhoud Kapitaalgoederen 129

Aanbiedingsbrief

Geachte raadsleden,

We bieden u hierbij de programmabegroting 2022 inclusief de meerjarenraming 2023-2025 aan.

Het is de tweede en laatste begroting van dit college (mede gebaseerd op het Coalitieakkoord 2020-2022 ´Bouwen aan Vertrouwen'). In maart 2022 zijn er immers verkiezingen. Het is hierom dat de begroting is opgesteld op basis van de Kadernota die door u raad is vastgesteld in juli 2021 en de autonome ontwikkelingen. Conform de kadernota bieden wij u een sluitende meerjarenbegroting aan.

Tijdens de behandeling van de Kadernota 2021 in de gemeenteraad, hebben diverse raadsfracties het college verzocht te onderzoeken:

- Is het mogelijk om (deels) de verhogingen van de OZB terug te draaien en te verlagen;
- Is het mogelijk om het Woningbedrijf te versterken door extra middelen toe te kennen aan het Woningbedrijf.

Vanuit een positieve insteek om deze suggesties in te vullen, hebben wij zeer serieus de mogelijkheden onderzocht om gevraagde maatregelen mogelijk te maken. Binnen de programmabegroting 2022 blijkt het niet mogelijk om de verhoging van de OZB terug te draaien en/of te verlagen en het Woningbedrijf te versterken. Wij hebben goede hoop dat de afschaffing c.q. verlaging van de verhuurdersheffing doorgaat. Ons woningbedrijf betaalt in 2022 circa € 540.000 aan verhuurderheffing.

Ook in deze begroting gelden de onderstaande kaders (mede op basis van het coalitieakkoord 'Bouwen aan Vertrouwen'):
kwetsbare inwoners ontzien;

- subsidies aan verenigingen en maatschappelijke organisaties niet verder verlagen;
- geen sluiting of marginalisering van gemeentelijke en andere voorzieningen (zwembad, bibliotheek, wijksteunpunten, jongerencentra, natuurpeeltuinsporthal e.d.);
- zoveel mogelijk lastenverzwaringen voor inwoners en bedrijfsleven voorkomen;
- investeren in een toekomstbestendige en duurzame ambtelijke organisatie;
- blijven investeren in leefbaarheid, veiligheid, zorgzaamheid en woonplezier.

BELANGRIJKE BESTUURLIJKE ITEMS.

- **Corona**

De afgelopen anderhalf jaar zijn we in staat gebleken om met behulp van eigen en rijksmiddelen adequate ondersteuning te bieden aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We zijn inmiddels in de zogenaamde veerkracht en herstelfase beland. Ondersteund door de Veiligheidsregio delen we regionaal goede voorbeelden om impact op onze samenleving en economie in kaart te brengen en herstel en perspectief uit te bouwen. Begin 2022 organiseren we in dit kader een gemeentelijk herdenkingsmoment. Daar waar nodig sluiten we aan op het nationaal herstelprogramma met als speerpunten: zorg voor kwetsbare groepen (met name jongeren en zzp'ers) en sociale samenhang, preventie, economisch herstel, bieden van bestaanszekerheid (werk en inkomen).

- ***Sociaal Domein (extra rijksmiddelen voor jeugdzorg en voortzetting schoolmaatschappelijk werk)***

Extra rijksmiddelen voor jeugdzorg 2022 t/m 2025

In 2015 is de jeugdzorg gedecentraliseerd naar de gemeenten. Vanaf 2017 overtroffen de uitgaven voor met name de jeugdzorg de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen in toenemende mate. Het rijk stelde hiervoor vanaf 2019 extra geld (incidenteel) beschikbaar; voor een groot deel is dat ingezet om bij te dragen aan een sluitende (meerjaren)begroting. Dit bleek echter niet voldoende waardoor we genoodzaakt waren om ingrijpende maatregelen te nemen, waaronder ingrijpende verhogingen van belastingen (OZB) en leges, een bijdrage vanuit het Woningbedrijf aan de algemene exploitatie, en forse bezuinigingen op de uitgaven voor jeugdzorg en Wmo. We zijn er inmiddels in geslaagd om de kosten voor jeugdzorg en Wmo reëel te begroten, waardoor we veel beter 'in control' zijn geraakt. Met behulp van de kwartaalrapportages sociaal domein wordt dit goed gemonitord.

In juni 2021 zijn er afspraken gemaakt tussen het Rijk en de VNG over een Hervormingsagenda 20222028 voor het jeugdzorgstelsel. Die moet leiden tot beschikbaarheid van zorg voor alle kinderen die dat echt nodig hebben; gemeenten die beschikken over voldoende structurele financiering en betere uitvoeringskracht hebben; meer en betere data over het gebruik van jeugdzorg, uitgaven en wachttijden; en aanpassing van wet- en regelgeving. Deze agenda is het gevolg van de arbitrageuitspraak van een Commissie van Wijzen dat er de komende jaren miljarden euro's extra naar jeugdzorg moeten. In 2022 komt landelijk al een rijksbijdrage van € 1,319 miljard beschikbaar; voor Opmeer is dat € 630.000 (bovenop de € 140.000 die we in 2020 en 2021 al kregen en die bij de Kadernota 2022 al structureel in de begroting is verwerkt). Gemeenten hebben zich ook gecommitteerd aan medewerking aan maatregelen waarmee in 2022 214 miljoen euro wordt bespaard op de jeugdzorguitgaven.
Om redenen van voorzichtigheid en het nut van proactief begroten is een budget opgenomen van € 200.000 (flexibel en incidenteel), uit de rijksbijdrage 2022 van € 630.000, voor (indien nodig) de dekking van uitgaven voor:

- met name de lokale uitvoering van de landelijke Hervormingsagenda 2022-2028;
- het aandeel van Opmeer in de landelijke bezuiniging van 214 miljoen op de uitvoering van de jeugdzorg in 2022;
- uitvoeringskosten in het kader van de regionale samenwerking (bijv. hogere inkooptarieven voor zorg. doorontwikkeling van het resultaatgestuurd werken);
- maatregelen voor de aanpak van problemen in de jeugdzorg waarvoor in 2021 landelijk 613 miljoen (incidenteel) is toegekend (waaronder het voorkomen en aanpakken van wachtlijsten en verbeteringen in de jeugd-ggz);
- (incidentele) dekking van meerkosten door de (soms onvermijdelijke) onvoorspelbaarheid van uitgaven in het sociaal domein;

Besluitvorming over de structurele bekostiging van jeugdzorg vanaf 2023 is overgelaten aan een nieuw kabinet. Gemeenten hebben toestemming gekregen om in hun meerjarenbegroting wel alvast rekening te houden met extra structurele middelen voor jeugdzorg in 2023 t/m 2025. Vanuit behoedzaamheid en in het licht van de afspraken rond de Hervormingsagenda dat gemeenten ook zelf kostenbesparende maatregelen kunnen nemen, geldt hiervoor een maximum van 75% van het bedrag dat gemeenten op basis van de verdeling van de middelen voor de Hervormingsagenda zouden krijgen. Voor Opmeer gaat het om: 383.000 voor 2023, 351.000 voor 2024 en 312.000 voor 2025. Het zijn zogenaamde stelposten omdat deze budgetten niets zeggen over hoeveel gemeenten feitelijk nodig zullen hebben om deze taken goed te kunnen uitvoeren. Deze afspraken vergemakkelijken het begrotingsproces van gemeenten voor 2022 e.v., voorkomen dat gemeenten in het jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen moeten bezuinigen

(omdat zij nog niet weten waarop zij in de komende jaren kunnen rekenen voor de uitvoering van de jeugdzorg) en stellen de provinciaal toezichthouders in staat om op dezelfde manier om te gaan met deze stelposten. Mede met behulp van deze (stel)posten is het mogelijk gebleken om een sluitende (meerjaren)begroting 2022-2025 te presenteren.

Voortzetting schoolmaatschappelijk werk vanaf 2022
De raad van de gemeente Opmeer heeft in 2019 besloten om het schoolmaatschappelijk werk op het voortgezet onderwijs niet meer te financieren. De coronacrisis vanaf maart 2020 en de bijbehorende maatregelen hebben echter grote gevolgen voor het leven van kinderen en hun mentale welbevinden Om die reden zijn wij van mening dat het belangrijk is om het schoolmaatschappelijk werk (d.w.z. preventieve, laagdrempelige hulp aan kinderen die dit nodig hebben) toch te continueren.
Wanneer de gemeente Opmeer niet mee gaat financieren in het regionale aanbod schoolmaatschappelijk werk op het voortgezet onderwijs zal een leerling vanuit de gemeente Opmeer niet meer terecht kunnen bij het schoolmaatschappelijk werk op het voortgezet onderwijs. Deze leerling zal doorgestuurd worden naar het wijkteam of naar de huisarts, wat een grotere drempel zou kunnen zijn voor de jongere. Het zou kunnen dat deze jongeren niet aankomen bij het wijkteam of de huisarts. Wat een klein probleem was voor de jongere, kan uitgroeien tot een groter probleem waar uiteindelijk een (dure) inzet van specialistische jeugdhulp nodig is.
Hiermee wordt een brugfunctie tussen onderwijs en jeugd(hulp) en een preventieve functie vervuld, borgen van het vindplaatsgericht werken en leveren we een bijdragen aan het terugdringen van vroegtijdig schoolverlaten.

- **Wonen**

Ook in Opmeer is de spanning op de woningmarkt zichtbaar. De vraag is enorm maar het aanbod is ontoereikend. Was het aantal woningen die te koop stonden in juni 2020 nog 32 is deze gedaald naar 4 in augustus 2021 (bron: Waarstaatjegemeente.nl/huizenzoeker.nl). In het coalitieakkoord is ook genomen dat de gemeente Opmeer actief is om woningzoekenden te bedienen met betaalbare, passende en levensloopbestendige huur- en koopwoningen voor alle inwoners, maar met name voor jongeren en ouderen. Kort en krachtig betekent dit: BOUWEN, DOORSTROMING en BEVORDEREN BETAALBAARHEID. En dat gaan we ook doen!

Om enkele grotere (harde) woningbouwplannen te noemen:
- Heerenweide (fase 2 en 3): 125 wooneenheden;
- Voormalig Scheringamuseum: 118 wooneenheden;
- BIK-locatie: 51 wooneenheden;
- Koenis-terrein: 42 wooneenheden;

Verder hebben we tijdens de informatiebijeenkomst op 5 oktober 2021 uw raad geïnformeerd over de tientallen kleinere en grotere initiatieven (zachte plannen) voor woningbouw.

- **Klimaat**

De wereldwijde klimatologische ontwikkelingen vragen ook van onze inwoners en ondernemers actie. Acties gericht op enerzijds opwekking van groene energie en anderzijds maatregelen door energiezuinig te zijn. Wij pakken dit nadrukkelijk in regionaal verband op, bijvoorbeeld de Regionale Energiestrategie (RES). Verder gaan we samen met de inwoners en ondernemers in gesprek over het aardgasvrij maken van woningen (Transitievisie Warmte), waarbij we ook de klimaatbestendigheid van woonwijken betrekken. Hiermee willen we invulling geven aan de regionale afspraak om in 2040 energie- en klimaatneutraal zijn en in 2050 klimaatbestendig en woonwijken klimaatbestendig.

In 2021 wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan van de RES, om in 2022 te starten met de uitvoering. Voor de Transitievisie Warmte wordt in 2021 een draagvlakonderzoek onder de bewoners gedaan om zo te bepalen in welke wijk het beste kan worden gestart en wanneer de volgende wijken aan de beurt komen.

Met ingang van 2022 zal dit verder worden uitgewerkt in wijkuitvoeringsplannen. Voor alle uitvoeringstaken van het Klimaatakkoord zijn middelen nodig vanuit het rijk.

- **Ontwikkeling bedrijventerrein**

In 2021 zijn de procedures voor het voorontwerp en ontwerp van het bestemmingsplan voor de ontwikkeling van bedrijventerrein De Veken 4 doorlopen. Volgens planning kan de procedure voor het definitieve bestemmingsplan in het voorjaar 2022 worden afgerond. Gelet op de overweldigende vraag van lokale ondernemers naar bedrijventerrein kan, nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is, direct worden gestart met het bouwrijp maken van het eerste gedeelte (fase A) van het bedrijventerrein.

- **Toekomstvisie/onderzoek bestuurskracht/organisatieontwikkeling.**

Met het rapport *Als de korte lijn hapert* (onderzoek naar de bestuurskracht van de gemeente Opmeer) en de vastgestelde toekomstvisie *Thuis in Opmeer!* werken we in 2021 aan

a. de strategische vertaling vanuit de toekomstvisie naar een uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma bepaalt onze activiteiten en prioriteiten. Daarbij geeft het programma aan wat wij regionaal binnen het Pact 7.1 oppakken en hoe wij dat doen: als trekker of als volger. Dit uitvoeringsprogramma is vervolgens een hulpmiddel bij de coalitievorming na de verkiezingen in maart 2022.

b. een nieuwe organisatievisie. Deze nieuwe organisatievisie dient op 1 januari 2022 gereed te zijn. De nieuwe organisatievisie bouwt voort op de organisatievisie uit 2016. De nieuwe visie geeft aan hoe wij het werk richting de toekomst willen organiseren en welk gedrag daarbij past.

In relatie met deze ontwikkelingen willen wij middelen beschikbaar stellen voor het vormen van een OR. Deze is momenteel helaas niet aanwezig. Gebleken is dat de gevraagde benodigde tijd voor OR-taken en uitvoering van het eigen werk, voor medewerkers een spanningsveld oplevert. Waardoor ze geregeld in eigen tijd het OR-werk doen. Om deze belemmering weg te nemen is € 60.000 opgenomen voor 1.000 uur die ingezet kan worden voor de uitvoering van taken die onder druk staan i.v.m. werk voor de OR.

- **Uitbreiding formatie Griffie**

De huidige inrichting van de Raadsgriffie past niet bij de door uw raad gestelde ambities en uitdagingen en blijkt onvoldoende om de gemeenteraad adequaat te ondersteunen. In de raadsvergadering van 30 september 2021 is een separaat voorstel hierover vanuit de werkgeverscommissie aan u voorgelegd ter besluitvorming. Conform uw besluit is dit opgenomen in de begroting 2022.

- **Structureel en reëel in evenwicht**

De provincie Noord-Holland beoordeelt in zijn rol als toezichthouder of de begrotingen van gemeenten 'structureel en reëel in evenwicht' zijn. Hierbij wordt het begrotingstotaal geëlimineerd met de incidentele baten en lasten en de reserves.

Uit onderstaande tabel blijkt dat we aan deze eis voldoen, na verwerking van de voorgestelde ombuigingen (bedragen x € 1.000).

Jaar	2022	2023	2024	2025
Uitkomst begroting/ meerjarenperspectief (Recapitulatiestaat)	119	92	135	11
Incidentele lasten en reservetoevoegingen	6.400	2.113	586	352
Incidentele baten en reserve onttrekkingen	6.403	1.988	586	352
Resultaat structurele begroting	**116**	**217**	**135**	**11**
Structureel evenwicht	ja	ja	ja	ja

Bijlage

In de bijlage bij deze aanbiedingsbrief treft u een nadere financiële toelichting waarin u wordt meegenomen van de Kadernota 2022-2025 naar het saldo van de programmabegroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025.

- **Financieel-technische uitgangspunten voor de begroting 2022-2025**

Voor de opstelling van de begroting 2022 en volgende jaren hanteren we de volgende uitgangspunten:

- voor de loonontwikkeling: het salarisniveau op 1 januari 2021 plus 2,5% loonontwikkeling;
- prijsinflatie 1,4% conform CPI (Consumenten Prijs Index), zoals opgenomen in het CEP (Centraal Economisch Plan) van het CBS (raming maart 2021);
- de OZB, leges en tarieven worden geïndexeerd met 1,4%;
- voor de gemeenschappelijke regelingen een indexeringspercentage voor 2022 van 1,3%, conform Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen Noord-Holland Noord (brief Regietafel 10 nov 2020);
- 4.974 wooneenheden (per 1 januari 2021);
- 12.009 inwoners (per 1 januari 2021).

Procedure tot vaststelling van de Programmabegroting 2022 Hiervoor hebben wij de volgende planning opgesteld:

- op vrijdag 01 oktober wordt de begroting inclusief ombuigingen naar de gemeenteraad gestuurd;
- tot en met zondag 10 oktober kunnen er technische vragen ingediend worden bij de griffier;
- op vrijdag 15 oktober worden de antwoorden op de technische vragen naar de raadscommissie gestuurd;
- op maandag 25 oktober is de behandeling raadscommissie;
- op 10 november behandelt de raad de begroting.

Besluiten

Wij stellen u voor:

1. de programmabegroting 2022 en de meerjarenraming 2023 - 2025 vast te stellen;
2. het aangaan van investeringen betreffende categorie A uit het investeringsplan 2022 - 2025 te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders;
3. de besteding van de post Onvoorziene uitgaven te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders;

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Opmeer,

de secretaris, de burgemeester,

M.A.S. Winder G.J. van den Hengel

BIJLAGE: Financiële toelichting Kadernota -> Programmabegroting

Uitgangspunten voor de begroting van 2022 zijn de door de raad vastgestelde kadernota 2021 met daarin de beschikbaar gestelde budgetten en kredieten voor nieuw beleid en investeringen. De uitgangspunten zijn aangevuld met de tot nu toe bekende autonome groei en een 3 tal nieuwe voorstellen, die u in onderstaande tabel kunt terugvinden. De redenen om de raad deze voorstellen voor te leggen kunt u terugvinden in de betreffende programma's.
Deze begroting is gebaseerd op de Kadernota 2022 - waarbij de raad de uitgangspunten voor de begroting 2022 en het beschikbaar stellen van budgetten en kredieten voor nieuw beleid en vervangingsinvesteringen heeft vastgesteld - en is aangevuld met de tot nu toe bekende autonome ontwikkelingen.

Overzicht Raming * bedragen x € 1.000	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Primaire begroting	0	7	-13	25
1 Begrotingsaanpassingen in MjB	7	10	77	39
2 Aanpassing VjN'21	-155	64	111	111
3 Aanpassing KN'22	196	39	30	45
4 Mei circulaire 2021	-17	-117	-84	-208
Saldo volgens RIB meicirc	31	2	120	11
5 Compensatie tekorten Jeugdzorg	630	383	351	312
6 Hervormingsagenda Jeugdzorg/WMO	-200			
7 Stelpost accress septembercirculaire	150	150	150	150
8 L&P compensatie	-202	-202	-202	-202
9 Gebundelde uitkering	-101	-73	-67	-67
10 Overig	-40	-19	-68	-44
Stand van zaken na KN'21 en autonome groei	268	241	284	160
Voorstellen				
11 Uitbreiding griffie	-66	-66	-66	-66
12 Schoolmaatschappelijkwerk	-23	-23	-23	-23
13 Budget OR	-60	-60	-60	-60
Stand na doorvoer voorstellen	119	92	135	11

Verder zijn voorstellen opgenomen die in deze programmabegroting 2022 aan u worden voorgelegd.

Verklaring mutaties na de meicirculaire
Het saldo opgenomen in de Raadsinformatiebrief van 8 juli 2021 is de laatste stand met u gedeeld De onderwerpen 1 tot en met 4 zijn met u doorgenomen. We nemen u nu mee in de autonome mutaties die vanaf dat moment hebben plaatsgevonden.

Ad 5 Het rijk heeft besloten in 2022 een bedrag van € 1,319 miljard toe te voegen aan de algemene uitkering als compensatie op tekorten door de jeugdzorg. In 2022 is dat een bedrag van € 630.000 voor Opmeer. De jaren daarna wordt een bedrag van 75% van de conceptcijfers opgenomen. Dit wordt verderop in de programmabegroting verder uitgelegd.

Ad 6 Gemeenten hebben zich gecommitteerd aan medewerking van maatregelen waarmee in 2022 214 miljoen euro wordt bespaard op de jeugdzorguitgaven, de Hervormingsagenda.

Ad 7 De septembercirculaire laat een substantieel accres zien voor gemeenten. Op voorhand nemen in deze begroting een bedrag van € 150.000, waardoor de ambities van de kadernota 2022 opgenomen kunnen worden in de programmabegroting.

Ad 8 De loon- en prijscompensatie opgenomen in de kadernota 2022, wordt met deze

Ad 9 In de meerjarenbegroting liepen inkomsten en uitgaven van de gebundelde uitkering niet synchroon. Dit is hiermee recht getrokken.

Ad 10 Diverse financieel technische aanpassingen.

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders inzake de programmabegroting 2022;

gelet op het bepaalde in de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet;

besluit:

1. de programmabegroting 2022 en de meerjarenraming 2023 - 2025 vast te stellen;
2. het aangaan van investeringen betreffende categorie A uit het investeringsplan 2022 - 2025 te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders;
3. de besteding van de post onvoorziene uitgaven te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders;

Aldus besloten in de raadsvergadering van 10 november 2021.

voorzitter	griffier
G.J. van den Hengel	M. Versteeg

Programma’s

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Opmeer draagt uit een open, transparante en moderne gemeente te zijn die qua bestuursstijl en werkwijze meegaat met de tijd, met korte lijnen richting haar inwoners. Integriteit van handelen is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Benadrukt wordt dat onderlinge saamhorigheid en sterke sociale binding via het verenigingsleven en activiteiten daaraan bijdragen. De dynamiek en diversiteit van Opmeer wordt op de kaart gezet. De gemeente wil daarin een positieve voorbeeldrol vervullen.

De ambities in het Coalitieakkoord zijn:

- Opmeer is een aantrekkelijke gemeente waar het goed wonen, werken, leven en recreëren is;
- Opmeer draagt uit een open, transparante en moderne gemeente te zijn;
- Opmeer heeft een moderne bestuursstijl en betrekt daarom burgers tijden en (inter)actief bij belangrijke plan- en besluitvorming;
- Opmeer zet in op (integrale) dienstverlening en bereikbaarheid door gebruik te maken van moderne hulpmiddelen;
- Opmeer wil laagdrempelig en beter benaderbaar zijn voor inwoners;
- Opmeer behoudt haar behoedzame grondhouding bij het beleid en beheer van gemeentelijke financiën.

Beleidskaders	Landelijk: Gemeentewet, Algemene wet bestuursrecht, overige wetgeving; Regionaal: diverse gemeenschappelijke regelingen; Lokaal: Raadsprogramma, gemeentelijke Inspraakverordening, Reglement van Orde gemeenteraad, verordeningen op de raadscommissies, de Rekenkamercommissie, de Commissie voor de bezwaarschriften, Nota Integriteit, Organisatievisie
Autonome ontwikkelingen/ trends	N.v.t.
Volumegegevens	Gemeenteraad: zes politieke partijen; College B&W: 3 politieke partijen; Gemiddeld 9 raadsvergaderingen, 28 commissievergaderingen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking Westfriesland

Deze regeling ondersteunt voor de regio Westfriesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk en ambtelijk overleg, waaronder het portefeuillehouders overleg Verkeer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie (VVRE) en Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden (MADIVOSA), Algemene Bestuurlijke Zaken (ABZ).

Het Westfries Archief (WFA)
Kerntaken van het WFA zijn:

- het beheren, bewaren en ter beschikking stellen van de historische archieven en collecties van de aangesloten Westfriese gemeenten;
- het (als toekomstig archiefbeheerder) adviseren en inspecteren van de aangesloten Westfriese gemeenten op het gebied van (digitaal) duurzaam archiefbeheer;
- een kennis- en informatiecentrum zijn op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie regionaal-historisch bronnenmateriaal en door deze collectie op een zo actief mogelijke wijze beschikbaar te stellen aan en dienstbaar te maken voor een breed publiek.

In 2022 zal verder gewerkt worden aan de aansluiting van de regionale gemeenten op het e-depot. Het WFA gaat verder met het digitaliseren van blijvend te bewaren archiefbescheiden, waaronder de bouwdossiers van alle aangesloten gemeenten.

DeSom
SSC DeSom is voor zes Westfriese gemeenten waaronder de gemeente Opmeer en WerkSaam WF de opdrachtnemer voor het beheer en onderhoud van de technische ICT infrastructuur.

NV Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop Noord-Holland (GKNH)
Gemeente Opmeer participeert in GKNH, dat een deelneming heeft in Alliander. Hiervoor ontvangt de gemeente Opmeer dividend.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
De BNG is een gespecialiseerde bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Gemeente Opmeer bezit aandelen BNG. Hiervoor ontvangt de gemeente Opmeer dividend.

Wat willen we bereiken?

Pact van Westfriesland 7.1
In de raadsvergadering van 20 juni 2019 zijn de maatschappelijke opgaven en ambities van het Pact van Westfriesland 7.1 als kaders vastgesteld op de zes thema's. Vervolgens is in oktober 2020 het uitvoeringsprogramma vastgesteld.

Met dit pact wordt de intensieve en constructieve samenwerking tussen gemeenten, provincie, ondernemers en maatschappelijk middenveld verder ontwikkeld. Met als resultaat dat de regio Westfriesland tot de top 10 van de meest aantrekkelijke regio's behoort waar welvaart en welzijn, een florerende duurzame economie en een rechtvaardig sociaal beleid de belangrijkste prioriteiten zijn.

Toekomstvisie2020 en bestuurskrachtmeting
In juli 2021 is de toekomstvisie in de gemeenteraad vastgesteld. Deze toekomstvisie is op basis van een intensief participatietraject opgesteld. In de toekomstvisie is de navolgende kernambitie voor Opmeer 2030 opgenomen: In Opmeer ben je thuis. Wij zijn een gezonde gemeente met vitale kernen, waar jong en oud kunnen wonen, recreëren en werken. Wij zijn sociaal en ondernemend, met een helder toekomstperspectief voor onze agrarische sector en een focus op toerisme. We zijn onderdeel van de regio Westfriesland, maar koesteren daarbij onze eigen identiteit. Wij zijn trots op onze omgeving: het Westfriese landschap.

Deze kernambitie is vervolgens vertaald naar vijf ambities: 1. Vitale dorpen in een vitale gemeente; 2. een zorgzame gemeenschap; 3. een duurzame toekomst; 4. een aantrekkelijk landschap en 5. een bereikbaar bestuur. Per ambitie is dit vertaald naar concrete zaken.
Voor het verder uitwerken van de ambitie 5. een bereikbaar bestuur wordt gebruik gemaakt van het onderzoek naar de bestuurskracht zoals dat is beschreven in het rapport "als de korte lijn hapert" van juni 2021.

Organisatieontwikkeling
Op basis van de toekomstvisie wordt een nieuwe organisatievisie ontwikkeld. Dit om de juiste aansluiting te vinden tussen de opdracht vanuit de toekomstvisie en de werkwijze om dit tot stand te brengen.

Wat gaan we ervoor doen?

Pact van Westfriesland 7.1
Het uitvoeringsprogramma waarin diverse projecten zijn ondergebracht naar de verschillende thema's uit het pact, wordt ter hand genomen. Waarbij de toekomstvisie ons helpt om keuzes te maken welke projecten voor de gemeente Opmeer van belang zijn en waar we volop moeten inzetten.

Toekomstvisie en bestuurskrachtmeting.
Aan de hand van de toekomstvisie wordt naast de verbinding met het Pact ook de vertaling gemaakt naar de activiteiten voor de komende jaren.

Organisatieontwikkeling
In 2021 wordt de nieuwe organisatievisie uitgewerkt conform het Berenschotrapport "Beheergemeente onder druk". In de organisatievisie zijn de opgaven zoals benoemd via waarin de opgave zoals is benoemd via de ambities in de toekomstvisie leidend. In 2022 zal deze visie dan geïmplementeerd worden.

Integriteit
Eind 2021 wordt een weerbaarheidsscan ondermijning uitgevoerd zoals deze in alle gemeenten van de provincie Noord-Holland wordt uitgevoerd. Aan de hand van de rapportage die in december 2021 is afgerond, zullen vervolgacties georganiseerd gaan worden in 2022. Verder zullen bij de introductie van de nieuwe gemeenteraad bijeenkomsten worden georganiseerd met als doel bewustwording.

Doorontwikkeling Dienstverlening
In 2022 worden de ingezette acties in het Plan van uitvoering voor de doorontwikkeling van de dienstverlening, verder uitgewerkt en geborgd. Zo worden de medewerkers van het servicecentrum geschoold om de klantcontacten nog verder te verbeteren, de klantcontactmonitoring ook een plaats krijgen in de werkzaamheden door de vakafdelingen, en worden de mogelijkheden van het servicecentrum om vragen zelfstandig te beantwoorden zonder hiervoor een beroep te doen op de organisatie, verder uitgebreid.

Bovengenoemd plan heeft betrekking op de jaren 2021 en 2022. In de loop van 2022 komen we met voorstellen over hoe de dienstverlening vanaf 2023 zou kunnen worden georganiseerd en ingericht, mede op basis van wettelijke verplichtingen en ontwikkelingen en de bestuurlijke ambities op het gebied van dienstverlening (inclusief de randvoorwaarden die hiervoor dan vervuld zouden moeten worden).

Indicatoren

Naam indicator:	*Eenheid:*	*Waarde:*	*Bron:*
Formatie	Fte per 1.000 inwoners:	8,27	Eigen gegevens
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners:	7,63	Eigen gegevens
Apparaatskosten	Kosten per inwoner:	€ 852,17	Eigen begroting
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + kosten totale inhuur externen:	25,7%	Eigen begroting
Overhead	% van de totale lasten:	15,9%	Eigen begroting

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 0. Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22	
Lasten	6.879.132	8.536.343	7.800.876	735.467	**V**
Baten	18.686.782	19.622.390	20.144.156	521.766	**V**
Totaal saldo voor bestemming	11.807.650-	11.086.047-	12.343.280-	1.257.233	**V**
Reserve dotaties	3.591.629	68.462	68.462	-	
Reserve onttrekkingen	854.827	811.941	155.092	656.849-	**N**
Totaal saldo na bestemming	**9.070.848-**	**11.829.526-**	**12.429.910-**	**600.384**	**V**

Wat mag het kosten ?	**Programma 0. Bestuur en ondersteuning**			
Taakveld 0.1 - Bestuursorganen	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	956.434	958.171	972.967	-14.796
Baten	0	0	0	0
Saldo	956.434	958.171	972.967	-14.796

Taakveld 0.2 - Publiekszaken	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	369.519	450.161	422.794	27.367
Baten	120.507	141.846	112.773	-29.073
Saldo	249.012	308.315	310.021	-1.706

Taakveld 0.3 - Beheer overige gebouwen	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	40.832	38.609	39.444	-835
Baten	0	0	0	0
Saldo	40.832	38.609	39.444	-835

Taakveld 0.4 - Overhead	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	5.956.956	6.304.149	6.281.690	22.459
Baten	247.243	39.148	131.646	92.498
Saldo	5.709.713	6.265.001	6.150.044	114.957

Taakveld 0.5 - Treasury	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	57.746	117.250	117.250	0
Baten	211.061	141.540	92.540	-49.000
Saldo	-153.315	-24.290	24.710	-49.000

Taakveld 0.61 - OZB-woningen	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	84.886	117.483	93.133	24.350
Baten	1.411.987	2.028.125	2.053.712	25.587
Saldo	-1.327.101	-1.910.642	-1.960.579	49.937

Taakveld 0.62 - OZB-niet woningen	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	17.786	17.147	14.734	2.413
Baten	642.925	867.239	864.653	-2.586
Saldo	-625.139	-850.092	-849.919	-173

Taakveld 0.63 - Parkeerbelasting	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Taakveld 0.64 - Overige belastingen	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	156.224	145.023	156.615	-11.592
Baten	35.897	46.165	46.665	500
Saldo	120.327	98.858	109.950	-11.092

Taakveld 0.7 - Gemeentefonds	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	19.689	19.078	39.000	-19.922
Baten	15.327.577	16.291.000	16.767.540	476.540
Saldo	-15.307.888	-16.271.922	-16.728.540	456.618

Taakveld 0.8 - Overige baten en lasten	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	-584.687	169.272	-436.751	606.023
Baten	689.585	67.327	74.627	7.300
Saldo	-1.274.272	101.945	-511.378	613.323

Taakveld 0.9 - Vennootschapsbelasting	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	-196.253	200.000	100.000	100.000
Baten	0	0	0	0
Saldo	-196.253	200.000	100.000	100.000

Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	3.591.629	68.462	68.462	0
Baten	854.827	811.941	155.092	-656.849
Saldo	2.736.802	-743.479	-86.630	-656.849

Verklaringen op de afwijking tussen de begroting 2022 en de gewijzigde begroting 2021

Taakveld 0.1 Bestuursorganen

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
De personeelslasten voor de Raad zijn hoger	-12.000	N
De personeelslasten bij de griffie zijn hoger. Dit heeft te maken met de uitbreiding van een raadsadviseur	-73.000	N
Lagere lasten voor Regionale Samenwerking,	73.000	V
Overige verschillen	-3.000	N
Totaal lasten	**-15.000**	**N**

Taakveld 0.2 Publiekszaken

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Lager budget landelijke aanpak adres-kwaliteit	12.000	V
We verwachten minder uitgifte van reisdocumenten en rijbewijzen, hierdoor een lagere afdracht aan het Rijk	9.000	V
Overige verschillen	6.000	V
Totaal lasten	**27.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Door minder uitgifte van reisdocumenten en rijbewijzen blijven de inkomsten achter op de rijksleges	-9.000	N
Door minder uitgifte van reisdocumenten en rijbewijzen blijven de inkomsten achter op de gemeentelijke leges	-20.000	N
Totaal baten	**-29.000**	**V**

Taakveld 0.4 Overhead

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Hogere kosten organisatieontwikkeling/burgerparticipatie	-38.000	N
Voorjaarsnota 2021:Hogere bijdrage DeSom 2022 en incidenteel voordeel in 2021	-52.000	N
Budget doorontwikkeling dienstverlening vervalt in 2022	91.000	V
Calamiteitenbudget was in 2021 incidenteel verhoogd (dekking uit Reseve Onvoorziene ontwikkelingen)	150.000	V
Het opnieuw instellen van OR-raad met ingang van 2022	-60.000	N
Nieuwe budgetten in 2022 Wet Open overheid (Meicirculaire)	-89.000	N
Overige verschillen	20.000	V
Totaal lasten	**22.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Inkomsten uit Specifieke Uitkering (SPUKsport)	92.000	V
Totaal baten	**92.000**	**V**

Taakveld 0.5 Treasury

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
We verrekenen geen rente meer met het Woningbedrijf	-49.000	N
Totaal baten	**-49.000**	**N**

Taakveld 0.61 OZB-woningen

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Voorjaarsnota 2021: eenmalige incidentele verhoging bezwaarschriften 2021	20.000	V
Overige verschillen	4.000	V
Totaal lasten	**24.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Extra inkomsten OZB vanwege areaaluitbreiding	25.000	V
Totaal baten	**25.000**	**N**

Taakveld 0.64 Overige belastingen

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Hogere invorderingskosten vanwege invoering recycleplan. Deze lasten zijn opgenomen in het tarief voor afvalstoffenheffing	-12.000	N
Totaal lasten	**-12.000**	**N**

Taakveld 0.7 Gemeentefonds

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
De bijdrage aan het Fonds gezamenlijke gemeentelijke uitvoering VNG is verhoogd	-16.000	N
Overige verschillen	-4.000	N
Totaal lasten	**-20.000**	**N**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
De algemene uitkering is toegenomen voor autonome mutaties	220.000	V
In de septembercirculaire ontvangen we extra middelen voor compensatie kosten Jeugdzorg	630.000	V
In de Septembercirculaire verwachten we extra middelen voor accres	150.000	V
In 2021 kregen we eenmalig extra middelen voor jeugdzorg	-280.000	N
In 2021 kregen we eenmalig extra middelen voor corona steunpakketten	-244.000	N
Totaal baten	**476.000**	**V**

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Stelpost nieuw beleid is met ingang van 2022 vervallen (dekking uit Reserve Onvoorziene ontwikkelingen). Dekking voor nieuw beleid in toekomst uit de stelpost voor het raadsprogramma.	25.000	V
In 2021 hebben we incidenteel middelen geraamd voor de kosten vanwege corona (was inclusief overheveling budget bij jaarrekening 2020 naar 2021)	499.000	V
Kadernota 2022: De kosten voor aanpak ondermijning worden gedekt uit de stelpost raadsprogramma in 2022	25.000	V
Kadernota 2022: De kosten voor onderzoek en exploitatie sportfaciliteiten worden gedekt uit de stelpost raadsprogramma in 2022	25.000	V
Lagere stelpost loonindexering en prijsstijging producten-diensten in 2022	32.000	V
Totaal lasten	**606.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Overige verschillen	7.000	
Totaal baten	**7.000**	

Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
De geraamde uitgaven voor de Vennootschapsbelasting zijn verlaagd, wordt verrekend met reserve Grondexploitatie (zie progr. 8)	100.000	V
Totaal lasten	**100.000**	**V**

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Deze onttrekking aan reserve BBV kapitaallasten voor huisvesting vervalt in 2022, de activa zijn volledig afgeschreven in 2021	-13.000	N
Incidentele onttrekking aan reserve Overheveling budgetten van 2020 naar 2021	-425.000	N
Onttrekking aan reserve Onvoorziene ontwikkelingen voor nieuw beleid vervalt met ingang van 2022 (zie ook taakveld 0.8 Lasten)	-25.000	N
In 2021 hadden we een incidenteel lagere onttrekking uit reserve Groot onderhoud gebouwen	-43.000	N
Incidentele onttrekking aan reserve Onvoorziene ontwikkelingen voor calamiteitenbudget in 2021	-150.000	N
Overige verschillen	-1.000	N
Totaal baten	**-657.000**	**N**

Programma 1: Openbare orde en veiligheid

Dit programma omvat openbare orde en veiligheid en de taken van de brandweer met betrekking tot het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.

De ambities in het Coalitieakkoord zijn:

- We streven naar een veilig Opmeer met weinig overlast en criminaliteit, waarin bewoners van alle generaties veilig zijn en zich veilig voelen. Dat doen we in samenwerking met veiligheidspartners,inwoners en ondernemers.
- Voor de problematiek rondom drugshandel is er een meldpunt Overlast.
- We gaan bewoners stimuleren om een EHBO-cursus te volgen, om zo bij calamiteiten te kunnen assisteren.
- Initiatieven op het gebied van (WhatsApp)buurtpreventie worden bevorderd en gestimuleerd.
- De mogelijkheden tot het verkorten van de lijnen richting gemeente en opsporingsambtenaren worden bezien.

Beleidskaders	Integraal Veiligheidsplan Opmeer 2020 – 2022
Autonome ontwikkelingen/ trends	• Rol bestuurlijke handhaving blijft toenemen; • Trends: kleinere rol voor de politie zelf op onderdelen van openbare orde en toezicht (prioriteit 3 en 4 meldingen) openbare ruimte.
Volumegegevens	• jaarlijks ca. 80 evenementen; • jaarlijks ca. 40 controles op de naleving Drank & Horecawet.

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN).

De Veiligheidsregio is belast met de uitvoering van alle taken die bij of krachtens de Wet veiligheidsregio's aan de Veiligheidsregio zijn overgedragen. Het in Regionale Ambulancevoorziening (RAV verband) uitvoeren van ambulancezorg. Het in stand houden van het Veiligheidshuis Noord-Holland Noord. Parkmanagement bij nieuwe bedrijventerreinen en het uitvoeren van overige door de deelnemers overgedragen taken.

De uitvoerende taken binnen dit thema worden dus grotendeels uitgevoerd door de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord voor brandbestrijding en crisisbeheersing en de milieudienst West-Friesland voor milieutaken en Regio Politie Noord-Holland Noord voor politietaken.

In 2022 richt de Veiligheidsregio zich op de uitvoering van het preventieactiviteitenplan 2019 – 2022, het uitvoeren van een pilot om een buurt actief te betrekken bij ondersteuning in acute en niet acute situaties bij verzorgingstehuizen en het optimaliseren van de werkwijze van de meldkamer voor een efficiëntere ketensamenwerking.

Wat willen we bereiken:

Een veilige sociale en leefomgeving voor de inwoners en bedrijven.

Wat gaan we ervoor doen?

Integraal veiligheidsbeleid Gemeente Opmeer

Op basis van de daarin gestelde prioriteiten en actuele ontwikkelingen wordt in 2022 ingezet op de volgende thema's:

1. *Veiligheid in de openbare ruimte*
   De verkeersveiligheid van de openbare ruimte is uitgewerkt in het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan 2020 – 2027. In 2022 worden een aantal maatregelen uit het uitvoeringplan nader onderzocht en uitgevoerd.

2. *Veiligheid in de woon- en leefomgeving*
   De zogenaamde High Impact Crimes zijn criminaliteitsvormen die een grote impact hebben op het gevoel van veiligheid van inwoners, zoals diefstal, woninginbraken, overvallen en huiselijk geweld.

   Het Sociaal Domein. In het sociaal domein werkt de gemeente met allerlei instanties samen om de kwaliteit van het leven van inwoners te verbeteren. Vanuit openbare orde en veiligheid wordt met verschillende instanties samengewerkt om problemen op te pakken die gaan over jeugd/jong volwassenen, verwarde personen en woonoverlast. Hierbij is het van belang dat er een optimale verbinding is tussen zorg en veiligheid.

3. *Veiligheid en ondermijnende criminaliteit*
   Uitvoer geven aan de thema's binnen de West-Friese Veiligheidsagenda. Binnen de regio West-Friesland is de aanpak van ondermijning het speerpunt van de West-Friese Veiligheidsambitie. Hierbij zijn de volgende drie thema's belangrijk: Aanpak bedrijventerreinen, Veilige (agrarische) buitengebieden en de Weerbaarheidsscan. In het verlengde hiervan willen we awareness creëren onder inwoners en ondernemers m.b.t. ondermijnende activiteiten zoals cybercrime, gebruiken van jongeren en andere kwetsbare groepen als geldezels, herkennen van drugslocaties. Daarnaast inzichtelijk maken van ondermijnende activiteiten in de gemeente op vakantieparken.

4. *West-Friese Veiligheidsambitie*
   - Risico-inventarisatie bedrijven(terreinen)
     Vanuit de driehoek gemeente, politie en justitie, start iedere Westfriese gemeente met een risico-inventarisatie om in beeld brengen wat de grootste risico's zijn voor criminele en ondermijnende activiteiten op bedrijventerreinen.
   - Weerbaarheidsscan
     De Quick scan Lokale Democratie richt zich op de mogelijke kwetsbarheden in de ambtelijke organisatie op het gebied van ondermijning en integriteit. Deze scan wordt in 2022 afgerond met als resultaat concrete handelingsadviezen om kwetsbaarheden in de organisatie aan te pakken.
   - Deelnemen Keurmerk Veilig Buitengebieden
     Agrarische bedrijven in het buitengebied zijn kwetsbaar voor ondermijnende criminaliteit. Door de deelname te stimuleren willen we deze vorm van ondermijning tegengaan.

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 1. Openbare orde en veili	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22	
Lasten	1.023.164	986.038	1.108.704	122.666-	**N**
Baten	-	-	15.000	15.000	**V**
Totaal saldo voor bestemming	1.023.164	986.038	1.093.704	107.666-	**N**
Reserve dotaties	-	6.766	6.766	-	
Reserve onttrekkingen	18.250	12.724	34.896	22.172	**V**
Totaal sald na bestemming	**1.004.914**	**980.080**	**1.065.574**	**85.494-**	**N**

Wat mag het kosten ?	**Programma 1. Openbare orde en veiligheid**			
Taakveld 1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	735.041	700.185	795.357	-95.172
Baten	0	0	15.000	15.000
Saldo	735.041	700.185	780.357	-80.172

Taakveld 1.2 - Openbare orde en veili	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	288.123	285.853	313.347	-27.494
Baten	0	0	0	0
Saldo	288.123	285.853	313.347	-27.494

Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	0	6.766	6.766	0
Baten	18.250	12.724	34.896	22.172
Saldo	-18.250	-5.958	-28.130	22.172

Verklaringen op de afwijking tussen de begroting 2022 en de gewijzigde begroting 2021

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Verhoging bijdrage aan de Veiligheidsregio	-64.000	N
Planmatige groot onderhoud gebouwen voor de Brandweerkazerne	-23.000	N
Overige verschillen	-8.000	N
Totaal lasten	**-95.000**	**N**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
We verwachten hogere legesinkomsten als gevolg van de Omgevingswet	15.000	V
Totaal baten	**15.000**	**V**

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Kadernota 2021 per 2022 extra uitgaven voor aanpak ondermijning.	-25.000	N
Overige verschillen	-2.000	N
Totaal lasten	**-27.000**	**N**

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Onttrekking uit reserve Planmatig groot onderhoud gebouwen voor onderhoud van de Brandweerkazerne	23.000	V
Overige verschillen	-1.000	N
Totaal baten	**22.000**	**V**

Programma 2: Wegen en water

Opmeer is een aantrekkelijke gemeente waar het goed wonen, werken, leven en recreëren is. We willen ervoor zorgen dat Opmeer zich duurzaam ontwikkelt, met leefbaarheid en kwaliteit als belangrijke maatstaven

De ambities in het Coalitieakkoord zijn:

- In het gemeentelijk verkeer en vervoersplan (GVVP) aandacht voor de verkeersveiligheid in de gemeente Opmeer
- Toezien op de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen en publiektrekkende bedrijven zoals de Boet.
- Inzetten op een fietsverbinding en/of calamiteitenweg tussen de Middelweg en De Veken,
- Streven naar een verruimde en verbeterde inzet van bussen richting Obdam en behoud van aansluitingen richting Hoorn.
- een goede kwaliteit en goed onderhoud van onze openbare ruimte.

Beleidskaders	• Verkeer- en vervoersplan Opmeer 2020-2029; • Wegenbeheerplan 2018-2021 • Beleidsplan openbare verlichting 2018-2021 • Beheerplan civiele kunstwerken 2020-2024 • Stedelijk waterplan 2018-2021 • Parkeernota en -verordening gemeente Opmeer • Structuurvisie Opmeer en bestemmingsplannen
Autonome ontwikkelingen/ trends	• Volume-uitbreidingen door nieuwe gebiedsontwikkelingen; • Omgevingswet. • Autonome groei van het verkeer • Overdracht wegen van HHNK naar de gemeente per 1-1-2023
Volumegegevens	• Beheer door Opmeer van 50 km wegen en 61.200 m2 wateroppervlak.

Betrokkenheid verbonden partijen

Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking Westfriesland

Deze regeling ondersteunt voor de regio Westfriesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk en ambtelijk overleg, waaronder het portefeuillehouders overleg Verkeer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie (VVRE) en Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden (MADIVOSA).

Wat willen we bereiken?

- Behoud groen en openbare voorzieningen
- Goed onderhoud openbare ruimten
- Verbeteren verkeersveiligheid
- Een fietsverbinding vanuit Hoogwoud richting De Veken

- Een duurzaam veilige inrichting van de N241, A.C. de Gaalweg, met behoud van de stedenbouwkundige kwaliteit van en het leefklimaat in de hoofdkern Opmeer en compensatie van omgekapte bomen en geluidsvermindering.
- Faciliteren van elektrisch rijden

Wat gaan we ervoor doen?

Actualiseren beheerplannen

De volgende beheerplannen worden geactualiseerd en kunnen in 2022 worden vastgesteld:

- Wegenbeheerplan
- Beleidsplan openbare verlichting
- Stedelijk waterplan
- Groenbeleidsplan

Wegenoverdracht

Op basis van het raadsbesluit van 12 mei 2021 zal het beheer van de wegen van het Hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier per 1 januari 2023 worden overgenomen. Tevens zijn we een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om het wegbeheer op een slimmere en efficiëntere wijze uit te voeren, zo mogelijk door de samenwerking met andere gemeenten.

Verkeer en Vervoersplan Uitvoeringsprogramma 2020-2024

Verkeersveiligheid en bereikbaarheid zijn uitgewerkt in het Verkeer en Vervoerplan 2020-2027 Opmeer Op Weg! Voor de maatregelen is een uitvoeringsprogramma opgesteld voor de periode 2020-2024. De plannen in het uitvoeringsprogramma gaan uit van drie fasen: de studiefase, voorbereidingsfase en uitvoeringsfase. In de studiefase wordt de situatie geanalyseerd, voor- en nadelen van eventuele oplossingen afgewogen en een plan gemaakt. Na besluitvorming kan dit plan verder worden uitgewerkt in de voorbereidingsfase. Na aanbesteding volgt de uitvoeringsfase.

Het Rijk is in 2021 begonnen met het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV), doel van het SPV is om in 2030 geen verkeersslachtoffers meer te hebben. Dit programma wordt uitgewerkt door de provincie in overleg met de regiogemeenten. Het SPV werkt met risico indicatoren. Het uitvoeringsprogramma GVVP is opgesteld volgens de methodiek van het SPV.

Wegreconstructies

De provincie Noord-Holland heeft een plan opgesteld tot verbetering van de N241 deel tussen het Verlaat en de A7 inclusief de aanpak van de kruisingen Pade en Middelweg-Breestraat. De uitvoering van de wegwerkzaamheden is gestart in 2021 en loopt naar verwachting door tot in 2024. De gemeente Opmeer is bij dit onderzoek en de genoemde werkzaamheden betrokken waarbij wordt aangedrongen op behoud van het groen en een goed woon- en leefklimaat langs de weg.

De provincie Noord-Holland is in 2021 gestart met de reconstructie van de N239, waarbij er een rotonde aangelegd wordt op het kruispunt met de Zuiderzeestraat.

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 2. Wegen en water	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22	
Lasten	1.035.424	1.397.579	1.109.842	287.737	**V**
Baten	43.452	30.300	30.300	-	
Totaal saldo voor bestemming	991.972	1.367.279	1.079.542	287.737	**V**
Reserve dotaties	337.031	116.208	22.598	93.610	**V**
Reserve onttrekkingen	302.945	489.595	151.484	338.111-	**N**
Totaal sald na bestemming	**1.026.058**	**993.892**	**950.656**	**43.236**	**V**

Wat mag het kosten ?	**Programma 2. Wegen en water**			
Taakveld 2.1 - Verkeer en vervoer	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	980.413	1.178.455	1.054.518	123.937
Baten	40.807	27.800	27.800	0
Saldo	939.606	1.150.655	1.026.718	123.937

Taakveld 2.4 - Economische havens en waterwegen	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	55.011	219.124	55.324	163.800
Baten	2.645	2.500	2.500	0
Saldo	52.366	216.624	52.824	163.800

Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	337.031	116.208	22.598	93.610
Baten	302.945	489.595	151.484	-338.111
Saldo	34.086	-373.387	-128.886	-244.501

Verklaringen op de afwijking tussen de begroting 2022 en de gewijzigde begroting 2021

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Voorjaarsnota 2021: Incidenteel hogere uitgaven groot onderhoud wegen (dekking uit de reserve Wegen)	70.000	V
Lagere uitgaven voor het GVVP (c.f. plan). Dekking middels de reserve Bovenwijkse voorzieningen	25.000	V
Incidenteel budget in 2021 voor vervanging armaturen	22.000	V
Overige verschillen	7.000	V
Totaal lasten	**124.000**	**V**

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Overdracht stedelijk water aan HHNK waardoor gemeente niet meer verantwoordelijk is voor het baggeren hiervan	60.000	V
Incidenteel budget in 2021 voor baggerwerkzaamheden	104.000	V
Totaal lasten	**164.000**	**V**

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Hogere dotatie in de reserve Wegen in 2022 door lagere lasten onderhoud wegen	-19.000	N
Incidentele storting in de reserve Afschrijvingslasten Zuiderzeestraat	113.000	V
Totaal lasten	**94.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Incidentele onttrekking uit de reserve Onvoorziene Ontwikkelingen ter dekking van de afschrijvingslasten Zuiderzeestraat	-113.000	N
Voorjaarsnota 2021: Incidentele onttrekking uit de reserve Wegen	-70.000	N
Incidentele hogere onttrekking dekking uitgaven GVVP	25.000	V
Incidentele onttrekking aan reserve Overheveling budgetten van 2020 naar 2021	-181.000	N
Overige verschillen	1.000	V
Totaal baten	**-338.000**	**N**

Programma 3: Economie

Dit programma omvat het bevorderen van een evenwichtige economische structuur, het versterken van de economische bedrijvigheid, de samenwerking daarbij met het bedrijfsleven en de regionale en bovenregionale samenwerkingsverbanden en het uitvoeren van economische programma's.

De economische ambities in het Coalitieakkoord zijn:

Ondernemen

- Ontwikkeling van bedrijventerrein De Veken 4 fase 1.
- Opmeer houdt oog voor de levendigheid, toegankelijkheid en gezelligheid van de winkelcentra. Het is in dat kader van belang een langetermijnvisie te creëren ter voorkoming van leegstand. Bij dat onderzoek zal aandacht moeten worden besteed aan de bereikbaarheid en de samenwerking moeten worden gezocht met de winkeliersvereniging.
- Het contact tussen ondernemers/ winkeliers en gemeente vindt op regelmatige basis plaats in een jaarlijks overleg en door middel van bedrijfsbezoeken.

Agrarisch ondernemen

- Ter bevordering van de leefbaarheid van het platteland zijn planologische regels met betrekking tot agrarisch gebruik verruimd zodat bijvoorbeeld recreatieve nevenactiviteiten en of zorgfuncties kunnen worden ontplooid.
- Arbeidsmigranten worden indien mogelijk ter plaatse van het agrarisch bedrijf waar het werk wordt aangeboden gehuisvest.
- Leegstaande agrarische bebouwing vraagt om oplossingen. Indien initiatieven zich aandienen voor gewijzigd gebruik moet goed worden gekeken naar de mogelijkheden. Met name het behoud van stolpen in het landschap is van belang.

Beleidskaders	• Structuurvisie gemeente Opmeer (gemeenteraad 19 september 2012); • Structuurschets Westfriesland (gemeenteraad 2 februari 2017) • Regionale Detailhandelsvisie Westfriesland (raad 17 maart 2016) • Pact van Westfriesland 7.1
Autonome ontwikkelingen/ trends	• Hoogconjunctuur; • Meer internetaankopen; • Tekort van bedrijventerreinen; • Trend: tekort aan werklocaties in Westfriesland.
Volumegegevens	• 3 bedrijventerreinen (De Veken, Westerboekelweg, Wijzend); • 2 dorpscentra; • 1 weekmarkt en 2 jaarmarkten.

Betrokkenheid verbonden partijen

Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking Westfriesland
Deze regeling ondersteunt voor de regio Westfriesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk en ambtelijk overleg, waaronder het portefeuillehouders overleg Verkeer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie (VVRE) en Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden (MADIVOSA).

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord (NHN)
Het Ontwikkelbedrijf NHN is een uitvoeringsorganisatie van gemeenten in Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland, die zich richt op: het Ondernemersloket, regiomarketing en de verbetering van het vestigingsklimaat.

Ontwikkelingsmaatschappij De Veken 3 CV en Ontwikkelingsmaatschappij De Veken 4 CV
In deze commanditaire vennootschappen werkt de gemeente Opmeer samen met Scholtens Projecten BV uit Wognum samen voor de ontwikkeling van de bedrijventerreinen De Veken 3 en De Veken 4.

Wat willen we bereiken?

Het versterken van een aantrekkelijk en duurzaam klimaat voor ondernemers en winkeliers.

Wat gaan we ervoor doen?

Bedrijventerreinen
In 2022 kan het bestemmingsplan De Veken 4 worden vastgesteld en gaat het ontwikkelen van de volgende fases van het bedrijventerrein verder. Zoals gebruikelijk zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd met de geactualiseerde grondexploitatie (zie verder ook de paragraaf Grondbeleid).

De regio's Noord-Holland Noord en Westfriesland hebben veel ambitie op het gebied van duurzame energie. De energietransitie en verduurzaming van bestaande en nieuwe bedrijventerreinen is een speerpunt van het economisch beleid in de regio. Dit jaar wordt dan ook het energieloket geopend.

Ontwikkeling centrum Opmeer - Spanbroek
Het vertrek van het veevoederbedrijf Koenis en de ontwikkeling van een stedenbouwkundige visie op de Herenweg bieden kansen om het centrumgebied van Opmeer – Spanbroek, een kwaliteitsimpuls te geven. Verder zijn onder andere in ontwikkeling: BIC, expat-hotel, Scheringamuseum en Deen

Indicatoren

Naam indicator:	***Eenheid:***	***Waarde Opmeer:***	***Gemiddelde waarde gemeenten <25.000 inw.***	***Bron:***
Functiemenging	Verhouding tussen banen en woningen in %	50,3	48,0	LISA (2020)
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	160,3	NB	LISA (2020)

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 3. Economie	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22	
Lasten	102.309	2.910.712	4.963.412	2.052.700-	**N**
Baten	223.938	3.058.765	5.053.467	1.994.702	**V**
Totaal saldo voor bestemming	121.629-	148.053-	90.055-	57.998-	**N**
Reserve dotaties	90.726	72.238	-	72.238	**V**
Reserve onttrekkingen	1.614	-	-	-	
Totaal sald na bestemming	**32.517-**	**75.815-**	**90.055-**	**14.240**	**V**

Wat mag het kosten ?	Programma 3. Economie			
Taakveld 3.1 - Economische ontwikke	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	50.786	56.240	56.638	-398
Baten	12.989	12.000	12.000	0
Saldo	37.797	44.240	44.638	-398

Taakveld 3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	38.789	2.841.034	4.906.774	-2.065.740
Baten	127.642	2.933.453	4.926.955	1.993.502
Saldo	-88.853	-92.419	-20.181	-72.238

Taakveld 3.3 - Bedrijfscontacten en - regelingen	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	12.734	13.438	0	13.438
Baten	12.031	13.250	13.250	0
Saldo	703	188	-13.250	13.438

Taakveld 3.4 - Economische promotie	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	0	0	0	0
Baten	71.276	100.062	101.262	1.200
Saldo	-71.276	-100.062	-101.262	1.200

Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	90.726	72.238	0	72.238
Baten	1.614	0	0	0
Saldo	89.112	72.238	0	72.238

Verklaringen op de afwijking tussen de begroting 2022 en de gewijzigde begroting 2021

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

LASTEN	**Bedrag**	**Voordeel / Nadeel**
Ontwikkeling van De Veken 4 (GREX)	-2.066.000	N
Totaal lasten	**-2.066.000**	**N**

BATEN	**Bedrag**	**Voordeel / Nadeel**
Verkopen percelen de Veken 4	1.994.000	V
Totaal baten	**1.994.000**	**V**

Taakveld 3.3 Bedrijfscontacten en -regelingen

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Perosneelslasten van vacature marktmeester vervallen op dit taakveld. Zit nu in verdeling over de andere taakvelden van Ruimte en Ondernemen	13.000	V
Totaal lasten	**13.000**	**V**

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Geen toevoeging meer vanuit de Veken 3 en Veken 4 aan de reserve Onvoorziene ontwikkelingen en de Reserve Bovenwijkse voorzieningen	72.000	V
Totaal lasten	**72.000**	**V**

Programma 4: Onderwijs

Binnen dit programma wordt waarde gehecht aan de zorg voor de onderwijshuisvesting, de zorg voor leerlingenvervoer, het ontwikkelen van lokaal onderwijsbeleid en de uitvoering van de leerplichtwet.

De ambities in het Coalitieakkoord zijn:

- De locatiekeuze van de basisscholen in Spanbroek, Opmeer en Hoogwoud wordt heroverwogen. Er moeten slimme keuzes worden gemaakt in het kader van de bundeling van aanverwante functies binnen het IKC-concept;
- Behoud van scholen in de kleine kernen.

Beleidskaders	• Wet op het Primair Onderwijs; • Wet Passend onderwijs; • Leerplichtwet; • Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs 2015; • Afspraken in het kader van het 'Op overeenstemming gericht overleg' (OOGO) met de schoolbesturen en de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en convenant VVE.
Autonome ontwikkelingen / trends	• Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en preventieve zorg; • Zorg in en om de school, waaronder passend onderwijs; • Huisvesting (IKC); • Regisseursrol voor de gemeente (onderwijsbegeleiding, achterstandenbeleid); • Ontwikkeling Regionale Educatieve Agenda.
Volumegegevens	• Aantal openbare basisscholen: 3 (in Opmeer, Hoogwoud en Aartswoud); • Aantal lokalen openbaar basisonderwijs: 23; • Aantal leerlingen in schooljaar 2020-2021 (peildatum 1-10-2020): De Akker (56), De Adelaar (130) en De Dubbele Punt (32); • Aantal bijzondere basisscholen: 4 (in Opmeer, Spanbroek, Hoogwoud en De Weere). • Aantal lokalen bijzonder basisonderwijs: 45; • Aantal leerlingen in schooljaar 2020-2021 (peildatum 1-10-2020): 't Ruimteschip (74), St. Bonifatius (343), St. Wulfram (168) en Petrus Canisius (72); • Aantal opgelegde Halt-processen-verbaal en positief uitgevoerd door de leerlingen (schooljaar 2019-2020):0; • Aantal afgegeven en lopende art. 15 LPW beschikkingen (schooljaar 2019-2020):2; • Aantal leerlingen (PO, VO en MBO) op leerplichtspreekuur (schooljaar 2019-2020):12;

	• Aantal verzuimgesprekken (PO, VO en MBO) gevoerd door leerplichtambtenaar 2019-2020): 6; • Aantal afgegeven en lopende art 5b LPW beschikkingen (schooljaar 2019-2020):2; • Aantal casussen van leerlingen waarbij ook WIJkteam OpMEER of andere zorginstantie is betrokken (schooljaar 2019-2020): 8 • Aantal kinderen in nieuwkomersklassen PO (schooljaar 2019-2020): gemiddeld 2 à 3 per schooljaar; • Aantal kinderen in VVE: gemiddeld 13 per schooljaar.

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs door:

- voorkomen en opheffen van leerachterstanden bij jonge kinderen door een structurele bijdrage voor VVE;
- onderwijs bieden aan nieuwkomers in het primair onderwijs;
- het op peil houden van de landelijke normen voortijdig schoolverlaters van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW);
- vroegtijdige signalering van problemen door aansluiting van de zorgstructuur van het onderwijs bij het WIJkteam OpMEER;
- een bijdrage aan onderwijsbegeleiding ter ondersteuning van het achterstandenbeleid voor zorg en/of taal;
- regionale samenwerking ten behoeve van passend onderwijs;
- multifunctioneel gebruik van gebouwen/scholen door basisscholen, organisaties, instellingen en verenigingen op het gebied van zorg en welzijn;
- nieuwbouw van de basisscholen in Opmeer/Spanbroek en Hoogwoud in combinatie met het zgn. IKC-concept.

Schoolmaatschappelijk werk

De raad van de gemeente Opmeer heeft in 2019 besloten om het schoolmaatschappelijk werk op het voortgezet onderwijs niet meer te financieren. Juist nu, in coronatijd, is de noodzaak scherper naar voren gekomen deze inzet te continueren, door de inzet van deze preventieve, laagdrempelige hulp.
Wanneer de gemeente Opmeer niet mee gaat financieren in het regionale aanbod schoolmaatschappelijk werk op het voortgezet onderwijs zal een leerling vanuit de gemeente Opmeer niet meer terecht kunnen bij het schoolmaatschappelijk werk op het voortgezet onderwijs. Deze leerling zal doorgestuurd worden naar het wijkteam of naar de huisarts, wat een grotere drempel zou kunnen zijn voor de jongere. Het zou kunnen dat deze jongeren niet aankomen bij het wijkteam of de huisarts. Wat een klein probleem was voor de jongere, kan uitgroeien tot een groter probleem waar uiteindelijk een (dure) inzet van specialistische jeugdhulp nodig is.
Hiermee wordt een brugfunctie tussen onderwijs en jeugd(hulp) en een preventieve functie vervuld, borgen van het vindplaatsgericht werken en leveren we een bijdragen aan het terugdringen van vroegtijdig schoolverlaten.

Wat gaan we er voor doen?

Schoolmaatschappelijk werk

Preventieve inzet van schoolmaatschappelijk werk op het voortgezet onderwijs in de regio West-Friesland, met als doel het voorkomen van zwaardere, duurdere, specialistische jeugdzorg. Jongeren kunnen laagdrempelig de schoolmaatschappelijk werker inschakelen. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat de

psychische problemen bij jongeren gestegen zijn sinds de corona crisis. Voorbeelden zijn: gevoel van eenzaamheid, somberheid, chagrijnig zijn, piekeren, verhoogde stress.
Voor schoolmaatschappelijk werk is geen budget beschikbaar binnen de huidige begroting. Omdat het gaat om een structurele inzet, dienen hiervoor structureel gelden vrijgemaakt te worden.
Het benodigde budget is 21.500 euro per jaar.

Onderwijs
Voor 2022 worden vooralsnog geen politiek-bestuurlijke keuzes verwacht op het gebied van onderwijs. De besluiten over locatiekeuze en budget voor de kindcentra in Opmeer-Spanbroek en Hoogwoud zijn reeds genomen, gevolgd door de uitvoering (waarvoor de bouwheren – schoolbesturen SKO en Allure en kinderopvangorganisatie Berend Botje - verantwoordelijk zijn. Er komt wel een wetswijziging waardoor gemeenten verplicht zijn om een integraal huisvestingsplan (IHP) door de raad te laten vaststellen. In het IHP wordt vastgesteld welke investeringen er worden verwacht voor alle schoollocaties in de gemeente. Het is echter nog niet bekend wanneer deze wetswijziging van kracht wordt.

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid:	Waarde Opmeer:	Gemiddelde waarde gemeenten <25.000 inw.	Bron:
Absoluut verzuim	Per 1.000 leerplichtigen	0,0	1,7	Ingrado (2019)
Relatief verzuim	Per 1.000 leerplichtigen (wel ingeschreven maar ongeoorloofd afwezig)	17%	19%	Ingrado (2019)
Voortijdig schoolverlaters	% deelnemers (12-23 jaar) aan het VO en MBO onderwijs	1,2%	1,3%	DUO (2020-2021)

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 4. Onderwijs	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22	
Lasten	659.005	765.003	744.084	20.919	**V**
Baten	96.981	95.169	95.169	0	
Totaal saldo voor bestemming	562.024	669.834	648.915	20.919	**V**
Reserve dotaties	313.628	11.090	11.090	-	
Reserve onttrekkingen	313.628	40.500	3.200	37.300-	**N**
Totaal sald na bestemming	562.024	640.424	656.805	**16.381-**	**N**

Wat mag het kosten ?	Programma 4. Onderwijs			
Taakveld 4.1 - Openbaar (basis) onde	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	21.601	23.838	18.227	5.611
Baten	0	0	0	0
Saldo	21.601	23.838	18.227	5.611

Taakveld 4.2 - Onderwijshuisvesting	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	147.790	189.324	135.690	53.634
Baten	0	0	0	0
Saldo	147.790	189.324	135.690	53.634

Taakveld 4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	489.614	551.841	590.167	-38.326
Baten	96.981	95.169	95.169	0
Saldo	392.633	456.672	494.998	-38.326

Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	313.628	11.090	11.090	0
Baten	313.628	40.500	3.200	-37.300
Saldo	0	-29.410	7.890	-37.300

Verklaringen op de afwijking tussen de begroting 2022 en de gewijzigde begroting 2021

Taakveld 4.1 Openbaar (basis) onderwijs

LASTEN	**Bedrag**	**Voordeel / Nadeel**
Overige verschillen	6.000	V
Totaal lasten	**6.000**	**V**

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

LASTEN	**Bedrag**	**Voordeel / Nadeel**
Lagere afschrijvingslasten	13.000	V
Incidenteel budget IKC participatie in 2021 (dekking uit de reserve Huisvesting onderwijs), komt niet in dit begrotingsjaar terug	40.000	V
Overige verschillen	1.000	V
Totaal lasten	**54.000**	**V**

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Kadernota 2022: is een bedrag van € 11.000 opgenomen voor de "Doorbraaktafel"	-11.000	N
De € 23.000 is het bedrag van het voorstel in deze programmabegroting voor schoolmaatschappelijk werk	-23.000	N
Overige verschillen	-4.000	N
Totaal lasten	**-38.000**	**N**

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
de incidentele onttrekking voor het IKC participatie in 2021 uit de reserve Huisvesting onderwijs, maakt dit begrotingsjaar geen onderdeel uit van de begroting	-40.000	N
Overige verschillen	3.000	V
Totaal baten	**-37.000**	**N**

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Opmeer is een aantrekkelijke gemeente waar het goed wonen, werken, leven en recreëren is. Ook in de toekomst willen we dat blijven met een heldere identiteit van de gemeente en de verschillende gemeenschappen en kernen. We willen er voor zorgen dat Opmeer zich duurzaam ontwikkelt, met leefbaarheid en kwaliteit als belangrijke maatstaven.

De ambities in het Coalitieakkoord zijn:

- Sport dient voor iedereen toegankelijk te zijn en dichtbij huis worden beoefend;
- Sportvelden en accommodaties worden daarnaast onderhouden in goed overleg met verenigingen;
- Met gebruikmaking van de zogenoemde één-derde regeling worden investeringen van sportverenigingen ondersteund;
- De komende vier jaar wordt de bovenlaag van de kunstgrasvelden vervangen. In dat geval wordt onderzocht of deze kan worden hergebruikt voor bestaande trapveldjes in de woonwijk. Lukt dat niet dan wordt gekeken of er nieuwe kunstgrasveldjes kunnen worden aangelegd;
- Opmeer stimuleert dat sportvelden worden verlicht met ledverlichting;
- Het is zaak te bezien of de openbare ruimte beter kan worden ingericht voor buitensport;
- Trapveldjes en speelvoorzieningen moeten in voldoende mate aanwezig zijn;
- Evenementen binnen onze gemeente worden breder onder de aandacht gebracht;
- Gemeente Opmeer faciliteert de samenwerking tussen scholen en culturele instellingen;
- Vrijwilligersorganisaties worden met deskundigheidsbevordering ondersteund;
- Opmeer wil een groene gemeente blijven met een goede afstemming van openbare voorzieningen in de openbare ruimte;
- Er wordt gestreefd naar een goede kwaliteit en goed onderhoud van onze openbare ruimte;
- Voor Opmeer willen we naar een situatie waarin de lokale samenleving voor iedereen ingericht en geschikt is. Zodat eenieder ongeacht welke beperking en ongeacht welke leeftijd op een volwaardige wijze kan meedoen in de samenleving;
- Ontspanning voor jongeren moeten goed worden afgestemd op de wensen en denkwijze van jongeren;
- Bestaande jongerenverenigingen worden niet geconfronteerd met bezuinigingen.

Beleidskaders	
Autonome ontwikkelingen/ trends	• Brede Impuls Combinatiefuncties; • Natuur- en Recreatieplan Westfriesland; • Agenda Toerisme Westfriesland 2016-2019; • Pact van Westfriesland; • Regionale Economische Agenda Westfriesland; • Regionale visie verblijfsrecreatie Noord-Holland Noord 2030 • Subsidiering door de provincie Noord-Holland van recreatieve projecten;

	• Subsidiering door Recreatieschap Westfriesland van recreatieve projecten op basis van uitvoeringsprogramma Natuur- en Recreatieplan. • Rijksregeling Cultuur educatie met kwaliteit (CMK) 2021-2024 • Gedragscode soortenbescherming gemeenten • Groenbeleidsplan 2022-2025
Volumegegevens	Gemeentelijke voorzieningen: <u>Sport</u> • 10 natuur- en 2 kunstgrasvoetbalvelden; • 2 verharde handbalvelden; • 1 kunstgrashockeyveld; • 1 beachveld; • 1 oefenbak voor de paardensport; • 4 jeu de boulesbanen; • 2 natuurijsbanen; • 1 openlucht zwembad; • 39 speelplekken (inclusief 1 natuurspeeltuin, 1 no-problemplek en 13 jongerenontmoetingsplekken) met in totaal 205 speeltoestellen; • 5 gymzalen; • 1 sporthal; • 1 multifunctionele accommodatie bestaande uit: dojo, jongerencentrum en werk/vergaderruimten jeugd- en jongerenwerk; <u>Cultuur</u> • 1 gebouw voor de bibliotheekvoorziening; • 1 gebouw voor de muziek- en beweegactiviteiten; • 19 kunstwerken (beeldende kunst) in openbare ruimte en in gemeentelijk eigendom; <u>Recreatie</u> • 8 informatieborden langs wandel- en/of fietsroutes; • 1 toeristisch overstappunt; • Bewegwijzerde fiets- en wandelroutes in dorpskernen en buitengebied; • 3 kanosteigers en 1 bootinlaatplek bij vaarroute De Gouw; • 1 passantensteiger, 1 bootinlaatplek en 3 camperplaatsen in Spanbroek; <u>Openbaar groen</u> • 59 ha openbaar groen (incl. sportvelden en begraafplaatsen).

Betrokkenheid verbonden partijen

Recreatieschap Westfriesland (RSW)
Het Recreatieschap is een gemeenschappelijke regeling die voor de Westfriese gemeenten de belangen behartigt van openluchtrecreatie, natuur en landschap. Het Recreatieschap vervult een regierol voor de realisatie van de ambities uit het Natuur- en Recreatieplan. Voor de uitvoering van het plan is een Uitvoeringsprogramma opgesteld. Het Recreatieschap voert dit plan samen met de zeven Westfriese gemeenten en andere partijen binnen en buiten de regio uit.
Het uitvoeringsprogramma van het Recreatieschap wordt op jaarbasis bijgesteld. Het Recreatieschap verwacht dat in de periode tot 2023 het bestaande beleid zal worden voortgezet. Wel wordt er met alle gemeenten op bestuurlijk niveau een kerntakendiscussie gehouden om de prioritering en eventueel afroming in het takenpakket aan te kunnen geven en te bezien of er nog bezuinigingen mogelijk zouden kunnen zijn.

Wat willen we bereiken?

Meedoen
Voor Opmeer willen we naar een situatie waarin de lokale samenleving voor alle inwoners ingericht en geschikt is, zodat iedereen op een volwaardige wijze meedoet aan de (Opmeerse) samenleving. Daarbij wordt gestreefd naar vitale leef-, werk- en woongemeenschappen.

Toerisme
We streven naar de bevordering van de groei van dag- en verblijfstoerisme in de regio en de verhoging van de bestedingen van de bezoekers. Wij zetten in op kwaliteit in het aanbod van onze verblijfsrecreatie.

Bibliotheekwerk
We streven naar een toekomstbestendig en innovatief bibliotheekwerk in de regio. Hiermee voldoen de gemeenten ook aan hun wettelijke verantwoordelijkheid op dit gebied. Op het gebied van de innovatie van de dienstverlening zijn vijf speerpunten geformuleerd. Centrale begrippen hierin zijn: zichtbaarheid, cultureel ondernemerschap en vraaggericht werken.

Openbaar groen
Wij streven (op basis van het Groenbeleidsplan 2018-2021) naar behoud van het groene karakter van de gemeente en naar een nog beter groenbeeld door omvormingen en renovaties; aandacht voor boomziekten (essentaksterfte, iepziekte en de eikenprocessierups); handhaving en waar noodzakelijk en mogelijk uitbreiding van het groene karakter van het bebouwd gebied en de bedrijventerreinen; en een schone, verzorgde, gebruiksvriendelijke en veilige openbare omgeving. We willen bewoners actief betrekken bij inrichting en onderhoud van de openbare ruimte in de eigen omgeving.

Efficiënt(er) gebruik van sportfaciliteiten
We willen meer weten over het gebruik van de sportfaciliteiten, hoe het dat kan worden verbeterd en wat daarvoor nodig is.

Structureel budget en heldere criteria accommodatieregeling
Op grond van deze regeling kunnen organisaties en verenigingen een bijdrage ontvangen ter grootte van 1/3 van een beoogde investering in hun accommodaties c.a. plus een renteloze lening voor 1/3. Voorheen stond er in de begroting geen budget om aanvragen direct te kunnen honoreren. In de (vastgestelde)

Kadernota 2022 is dit vanaf 2022 wel het geval (€ 100.000, afschrijvingstermijn 24 jaar, kapitaalslasten 4.000 per jaar). Dit is mede aanleiding om de regeling en bijbehorende beleidsregels onder de loep te nemen.

Wat gaan we ervoor doen?

Toerisme en recreatie

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord verzorgt de uitvoering van de destinatiemarketing-organisatie 'Holland Boven Amsterdam' die de regionale promotie en marketing verzorgt van 17 gemeenten in Noord-Holland Noord. Het belangrijkste doel van deze marketingopdracht is dat er meer bezoekers naar de regio komen en dat deze geprikkeld worden om er langer te verblijven en meer te besteden. Belangrijke middelen zijn onder meer een bezoekerswebsite en een digitaal platform voor ondernemers in de sector. Na een eindevaluatie van de periode tot en met 2021 is besloten om de opgebouwde werkwijze in de jaren 2022 en 2023 voort te zetten. Deze periode wordt benut voor het uitwerken van de vervolgstappen om te komen tot een Destinatie Marketing Organisatie Next Level. Eén van de ambities is om daarmee niet alleen bezoekers maar ook inwoners van de regio beter aan te spreken.

Bibliotheekwerk

Eind 2021 wordt een nieuw meerjarig convenant aan de colleges van de zes Westfriese gemeenten (Drechterland, Enkhuizen, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec) voorgelegd. Vervolgens wordt in 2022 verder uitvoering gegeven aan het maatschappelijk bibliotheekpakket.

Onderzoek naar het gebruik en de exploitatie van sportfaciliteiten in de gemeente

In 2022 wordt een onderzoek ingesteld naar het gebruik en de exploitatie van sportfaciliteiten in de gemeente. Het doel hiervan is inzicht krijgen hoe de bestaande accommodaties efficiënter kunnen worden gebruikt. Verder wordt gekeken wat hiervoor nodig is, welke risico's er zijn en wat de (financiële) gevolgen zijn. De resultaten zullen dienen als basis voor toekomstig accommodatiebeleid.

Actualisatie accommodatieregeling en beleidsregels

Het is wenselijk om deze regeling en de daarop gebaseerde beleidsregels voor toekenning van de gemeentelijke bijdragen te evalueren en te actualiseren. Hierover bieden we de raad in het eerste kwartaal van 2022 een voorstel aan.

Openbaar groen

Groenbeleidsplan 2022-2025

Het huidige groenbeleidsplan wordt eind 2021 geüpdatet waarna het in de loop van het voorjaar 2022 voor de jaren 2022-2025 vastgesteld kan worden.

Gedragscode

Eind 2020 is de landelijke gedragscode Soortenbescherming gemeenten goedgekeurd. Deze gedragscode is opgesteld voor bevordering van zorgvuldig handelen bij het onderhoud van het groen. Werkzaamheden kunnen tot gevolg hebben dat individuele planten en dieren en bepaalde rust- en voortplantingsplaatsen negatieve effecten ondervinden. Door te handelen volgens deze gedragscode, worden negatieve effecten op (lokale)
populaties van beschermde dieren en planten inzichtelijk gemaakt en voorkomen of beperkt. Daarvoor wordt er met deze gedragscode een degelijke procedure doorlopen vanaf de voorbereiding tot en met de realisatie en wordt biodiversiteit aantoonbaar behouden. Vanaf 2022 gaan we daar actief mee aan de slag nadat eind 2021 de werkplannen opgesteld zijn.

Waterschap

Per 1 januari 2023 zal de gemeente het beheer van de wegen in de gemeente die nu worden beheerd door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier overnemen. Deze overname wordt verder voorbereid in 2022.

Indicatoren

Naam indicator:	***Eenheid:***	***Waarde Opmeer:***	***Gemiddelde waarde gemeenten <25.000 inw.***	***Bron:***
Niet-sporters	%	45,3%	48,9%	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM, meestal om de 4 jaar, 2016 meest recent)

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 5. Sport, cultuur en recre	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22	
Lasten	2.668.864	2.712.151	2.772.305	60.154-	**N**
Baten	435.552	368.720	377.841	9.121	**V**
Totaal saldo voor bestemming	2.233.312	2.343.431	2.394.464	51.033-	**N**
Reserve dotaties	55.821	163.730	252.094	88.364-	**N**
Reserve onttrekkingen	178.979	358.004	350.202	7.802-	**N**
Totaal sald na bestemming	**2.110.154**	**2.149.157**	**2.296.356**	**147.199-**	**N**

Wat mag het kosten ?	**Programma 5. Sport, cultuur en recreatie**			
Taakveld 5.1 - Sportbeleid en activerir	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	136.493	151.193	127.941	23.252
Baten	25.000	30.000	10.000	-20.000
Saldo	111.493	121.193	117.941	3.252

Taakveld 5.2 - Sportaccommodaties	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	735.238	692.545	818.421	-125.876
Baten	137.223	171.237	209.358	38.121
Saldo	598.015	521.308	609.063	-87.755

Taakveld 5.3 -Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	280.192	266.382	274.957	-8.575
Baten	27.451	15.112	15.112	0
Saldo	252.741	251.270	259.845	-8.575

Taakveld 5.4 - Musea	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	57.969	67.983	58.913	9.070
Baten	14.868	24.002	24.002	0
Saldo	43.101	43.981	34.911	9.070

Taakveld 5.6 - Media	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	302.158	288.890	296.990	-8.100
Baten	72.754	71.000	71.000	0
Saldo	229.404	217.890	225.990	-8.100

Taakveld 5.7 - Openbaar groen en openluchtrecreatie	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	1.156.815	1.245.158	1.195.083	50.075
Baten	158.256	57.369	48.369	-9.000
Saldo	998.559	1.187.789	1.146.714	41.075

Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	55.821	163.730	252.094	-88.364
Baten	178.979	358.004	350.202	-7.802
Saldo	-123.158	-194.274	-98.108	-96.166

Verklaringen op de afwijking tussen de begroting 2022 en de gewijzigde begroting 2021

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Subsidie SPUKSport-akkoord verlaagd en komt hiermee op de omvang van de gemaakte afspraken over de specifieke uitkering	10.000	V
Voorjaarsnota 2021: Incidentele uitgaven voor "Doortrappen", worden dit begrotingjaar niet meer opgenomen	10.000	V
Overige verschillen	3.000	V
Totaal lasten	**23.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Ontvangen subsidie SPUKSport akkoord doordat in 2021 een extra incidenteel budget was verstrekt	-10.000	N
Voorjaarsnota 2021: De incidentele subsidie in 2021 voor "Doortrappen", is dit begrotingsjaar niet meer opgenomen	-10.000	N
Totaal baten	**-20.000**	**N**

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Voorjaarsnota 2021: Onderzoeksplan sportaccommodaties	-25.000	N
Incidenteel hogere uitgaven planmatig groot onderhoud gebouwen (dekking uit de Reserve Groot onderhoud gebouwen)	-75.000	N
Uitgaven preventief onderhoud	14.000	V
Hogere kapitaallasten m.i.v. 2022 van investering vervanging kunstgrasvelden	-39.000	N
Overige verschillen	-1.000	N
Totaal lasten	**-126.000**	**N**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Hogere bijdrage vanuit Specifieke uitkering (SPUKsport)	33.000	V
Overige verschillen	5.000	V
Totaal baten	**38.000**	**V**

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Overige verschillen	-9.000	N
Totaal lasten	**-9.000**	**N**

Taakveld 5.4 Muesa

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Overige verschillen	9.000	V
Totaal lasten	**9.000**	**V**

Taakveld 5.6 Media

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Overige verschillen	-8.000	N
Totaal lasten	**-8.000**	**N**

Taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Uitgaven voor planmatig groot onderhoud gebouwen (dekking uit de reserve Groot onderhoud gebouwen) volgt de ramingen	-42.000	N
Lagere uitgaven voor speelvoorziengen (dekking uit de reserve Speelvoorzieningen) volgens planning	74.000	V
In 2021 was er incidenteel budget voor de actualisatie van het groenbeleidsplan	15.000	V
Overige verschillen	3.000	V
Totaal lasten	**50.000**	**V**

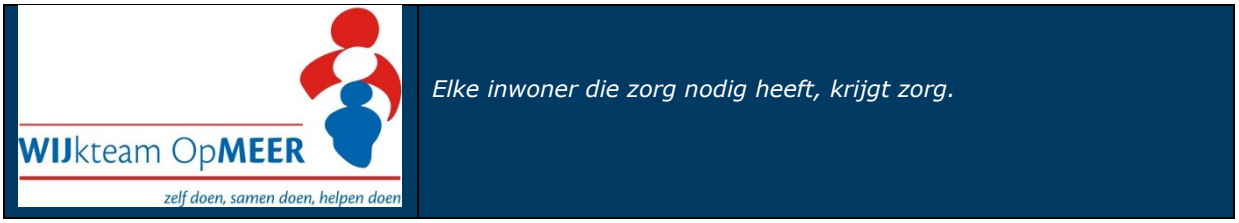
BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Lagere inkomsten geraamd voor opbrengst grondverkopen (snippergroen), in 2021 was het incidenteel verhoogd	-15.000	N
Ombuigingen 2021: Inkomsten verhuur evenemententerrein De Weijver vanaf 2022 opgenomen	6.000	V
Totaal baten	**-9.000**	**N**

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
De onderhoudslasten als gevolg van de exploitatieovereenkomst met Sporthal De Weijver zijn als dotatie aan de reserve Groot onderhoud gebouwen vanaf 2022 toegevoegd	-88.000	N
Totaal lasten	**-88.000**	**N**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Lagere onttrekking uit de reserve Speelvoorzieningen volgens planning	-74.000	N
In 2021 was er een incidentele onttrekking aan reserve Restauratie Monumenten	-7.000	N
Hogere onttrekking uit de reserve Groot onderhoud gebouwen	78.000	V
Overige onttrekkingen	-5.000	N
Totaal baten	**-8.000**	**N**

Programma 6: Sociaal domein

De ambities in het Coalitieakkoord zijn:

- Schuldenproblematiek, de opvang van verwarde personen en kinderen die in kwetsbare situaties verkeren zijn actuele onderwerpen die blijvend aandacht verdienen. Deze onderwerpen kunnen niet los van elkaar worden gezien en vragen om een integrale benadering. De inzet vanuit Opmeer zal, in samenwerking met maatschappelijke organisaties, gericht dienen te zijn op vroegtijdige signalering en preventie. Er is een duidelijke visie op deze samenhangende problematiek gewenst.
- De wijksteunpunten hebben een zorgsteunfunctie en zijn hét informatieloket voor diverse vragen op gebied van welzijn, wonen en zorg. Er wordt niet bezuinigd op wijksteunpunten en in de vorige raadsperiode opgelegde bezuinigingen aan wijksteunpunten worden herzien in relatie tot de huidige en nieuwe ontwikkelingen.
- Wij streven naar een gemakkelijk bereikbaar wijkteam, waar je laagdrempelig en dichtbij terecht kunt voor vragen en ondersteuning over alle zorgvragen. Hierbij is een goede onafhankelijke cliëntondersteuning van belang.
- Het streven is om senioren in staat te stellen langer zelfstandig te laten wonen. Belangrijk zijn ook de dagbehandeling en dagbesteding voor minder vitale en kwetsbare ouderen en mogelijk ook andere specifieke doelgroepen.
- Onderzocht moet worden of de drempel voor armoedebestrijding kan worden verlaagd door het aanstellen van een vertrouwens-/ contactpersoon binnen de gemeente

Beleidskaders	• Nota sociaal domein 2016-2020 • Jeugdwet 2015; • Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015; • Verordening, Beleidsregels en Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Opmeer 2020; • Verordening, beleidsregels Jeugdzorg; • Uitvoeringskader inkoop sociaal domein Westfriesland 2019-2021 • Beleidsregels bijzondere bijstand; • Wet langdurige zorg (Wlz); • Participatiewet; • Inkomensvoorzieningen Ioaw en Ioaz; • Besluit bijstandverlening zelfstandigen (bbz); • Beleidsplan, verordeningen en beleidsregels WerkSaam West-Friesland; • Wet Educatie en Beroepsonderwijs (volwasseneneducatie); • Regionaal beleidskader schuldhulpverlening 2021-2024; • Regionale toekomstvisie maatschappelijke opvang en beschermd wonen; • Huisvesting Taakstelling Vergunninghouders; • Beleidskader Ingeburgerd! Op eigen kracht participeren; • Toekomstvisie Opmeer 2030.
Autonome ontwikkelingen/ trends	• Transformatie van zwaardere zorg naar lichtere zorg;

<table>
<tr><td></td><td>

Aandacht voor eigen kracht en netwerk (stimulering zelfredzaamheid en participatie);
Innovatie (efficiëntere en goedkopere zorg door nieuwe producten, werkwijzen en samenwerkingsvormen);
Ambulantisering van zorg (d.w.z. afbouw van zorgverlening in instellingen);
Intensivering aanpak seksueel en huiselijk geweld middels Veilig thuis, MDA++, meldcode, verwijsindex;
Wijziging inkoopstrategie naar resultaatgerichte benadering;
Wijziging wet gemeentelijke schuldhulpverlening 2020;
Wet inburgering per 1-1-2022;
Wijziging Wet educatie en beroepsonderwijs per 1-1-2020;
Rijksbijdrage jeugd aangepast, doelstelling opzetten maatregelen om in 2022 landelijk een besparing van €214 miljoen te realiseren;
Invoering nieuwe woonplaatsbeginsel jeugd per 1-1-2022.
Toekomstvisie 2030: focus op preventie.
Aanpak sociale, maatschappelijke en economische gevolgen van de Corona-crisis;
Hervormingsagenda jeugdstelsel (Rijk en VNG);

</td></tr>
<tr><td>Volumegegevens</td><td>
Jeugdwet:
Aantal kinderen/jongeren (per 1-1 van het desbetreffende jaar) tot 18 jaar in Opmeer:
<table>
<tr><td></td><td>2020</td><td>2019</td><td>2018</td></tr>
<tr><td>Jongeren 18-</td><td>2.272</td><td>2.300</td><td>2.323</td></tr>
</table>
Aantal kinderen/jongeren in de jeugdwet tot 18 jaar in Opmeer:
<table>
<tr><td></td><td>2020</td><td>2019</td><td>2018</td></tr>
<tr><td>Jeugdwet 18-</td><td>225</td><td>265</td><td>245</td></tr>
</table>
Wmo:
Aantal mensen dat één of meer hulp bij huishouden voorziening had
<table>
<tr><td></td><td>2020</td><td>2019</td><td>2018</td></tr>
<tr><td>HbH</td><td>225*</td><td>258</td><td>247</td></tr>
</table>

Verlaging in 2020 t.o.v. 2019 wordt veroorzaakt door begin van het Resultaat Gestuurd Werken. 2020 is een overgangsjaar waarin er een overheveling plaatsvindt van Hulp bij Huishouden naar Begeleiding.

Aantal mensen dat één of meer begeleidingsvoorziening had
<table>
<tr><td></td><td>2020</td><td>2019</td><td>2018</td></tr>
<tr><td>BEGELEIDING</td><td>243*</td><td>100</td><td>89</td></tr>
</table>

Stijging in 2020 t.o.v. 2019 wordt veroorzaakt door begin van het Resultaat Gestuurd Werken. 2020 is een overgangsjaar waarin er een overheveling plaatsvindt van Hulp bij Huishouden naar Begeleiding.

</td></tr>
</table>

Aantal mensen dat één of meer woonvoorziening had

	2020	2019	2018
WOON	65	53	70

Aantal mensen dat één of meer vervoersvoorziening had

	2020	2019	2018
VERVOER	202	190	175

Aantal mensen dat één of meer rolstoelvoorziening had

	2020	2019	2018
ROLSTOELEN	91	92	109

Participatiewet:
Stand op 1-7-2021 volgens WerkSaam West-Friesland:
Aantal Wwb-uitkeringen: 81
Aantal Ioaw-uitkeringen: 0
Aantal Ioaz-uitkeringen: 0

Betrokkenheid verbonden partijen

WerkSaam
WerkSaam Westfriesland, een gemeenschappelijke regeling, is een samenwerkingsverband tussen de zeven Westfriese gemeenten en voert de taken die voortkomen uit de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) uit. Deze taken richten zich op het bemiddelen van verschillende doelgroepen naar werk. Het gaat om mensen met een Wsw-dienstverband of beschut werk, bijstandsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden. WerkSaam heeft als hoofddoelstelling zorg te dragen voor het zo snel mogelijk werkzoekenden aan passend werk te helpen en het bedienen van werkgevers die op zoek zijn naar (tijdelijke) arbeidskrachten. Is werk nog niet mogelijk, dan verstrekt WerkSaam (tijdelijk) een uitkering. De bijzondere bijstand, onderdeel van de participatiewet, is bij de afzonderlijke gemeenten gebleven.

In 2021 heeft WerkSaam haar huidig beleidsplan 2018-2021 geëvalueerd en op basis daarvan een nieuw beleidsplan opgesteld voor de periode 2022-2025. WerkSaam hanteert in haar nieuwe beleidsperiode de volgende uitgangspunten voor in-, door-, en uitstroom:

- Voorkomen van instroom,
- Beperken van bijstandsverlening, streng maar rechtvaardig,
- Bevorderen van de zelfredzaamheid van cliënten,
- Maken van een doelgericht plan naar werk,
- Cliënten zijn actief naar vermogen,
- Bij elkaar brengen van vraag en aanbod.

Wat willen we bereiken?

We streven naar optimale participatie, waardoor iedereen zo lang en zo zelfstandig mogelijk blijft wonen en zo actief mogelijk kan meedoen, door:

1. een sociaal sterke gemeente te zijn waar iedereen zoveel mogelijk naar eigen vermogen of met hulp van de eigen omgeving volwaardig en zelfstandig hun problemen oplossen
2. betaalbare, efficiënte en passende hulp, zorg en ondersteuning als dat nodig is.

Wat gaan we ervoor doen?

Nota Sociaal Domein

In 2022 is de nota Sociaal Domein geactualiseerd. De nota Sociaal Domein geeft kaders voor de verantwoordelijkheden die de gemeente Opmeer binnen het Sociaal Domein heeft en voor zover mogelijk integraal dient op te pakken.

Jeugdwet

Vanaf 2021 heeft het rijk haar bijdrage aan gemeenten voor de uitvoering van de jeugdwet verhoogd. Daarnaast gaan Rijk en de VNG, in samenwerking met andere betrokken partijen (o.a. cliënten, aanbieders en professionals), aan de slag met het opstellen van een Hervormingsagenda. Deze agenda bestaat uit de combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. Welke stappen in Opmeer gezet moeten worden om hier invulling aan te geven zal uitgewerkt worden. Er wordt rekening gehouden met een (boven)regionale aanpak, gericht op het stimuleren van tariefdifferentiatie en standaardisatie van de uitvoering, het versmallen van de medische verwijsroute door enkel te verwijzen naar gecontracteerd aanbod en het breder invoeren van een praktijkondersteuner jeugd-ggz bij de huisarts. Dit is in lijn met de beschrijving in de Toekomstvisie Opmeer 2030, waarin is beschreven dat er veel aandacht is voor preventie. Ook in de komende jaren zal preventie een speerpunt zijn.

Nieuwe woonplaatsbeginsel

Vanaf 1 januari 2022 verandert het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet. Het woonplaatsbeginsel is een hulpmiddel om te bepalen welke gemeente verantwoordelijk is voor de bekostiging van de jeugdhulp. Vanaf 2022 ligt deze verantwoordelijkheid bij de gemeente waar de jongeren die jeugdhulp krijgen hun woonadres hebben volgens de Basisregistratie Personen (de BRP). Deze definitie is van toepassing voor jeugdhulp zonder verblijf. Bij jeugdhulp met verblijf is de woonplaats de gemeente waar de jongeren onmiddellijk voorafgaande aan hun verblijf hun woonadres hadden in de zin van de Wet basisregistratie personen. De gemeente waar de jongeren vandaan komen , blijft dus verantwoordelijk voor hen en voor de kosten van de jeugdhulp die zij krijgen. Door deze wijzigingen daalt in Opmeer waarschijnlijk het aantal jongeren in de jeugdzorg. In de begroting is rekening gehouden met een structurele verlaging van de zorgkosten met € 250.000 per jaar.

Evaluatie cliëntparticipatie Opmeer

In 2019 is het nieuwe model Cliëntparticipatie in Opmeer ontwikkeld en vastgesteld. Het model is bedoeld om vooraf respectievelijke aan het begin van de ontwikkeling van plannen of beleid op het gebied van Wmo en lokaal armoedebeleid, advies in te winnen bij ervaringsdeskundigen. Deze werkwijze zou in 2020 in de praktijk gebracht worden en aan het eind van 2020 geëvalueerd. Door de Corona-crisis is de uitvoering en daarmee ook de evaluatie hiervan uitgesteld. Begin 2022 informeert het college de gemeenteraad over de uitkomsten van de evaluatie en mogelijke gevolgen hiervan op de huidige werkwijze voor cliëntparticipatie.

Maatschappelijke opvang (MO) en beschermd wonen (BW)

Sinds 2018 werken de Westfriese gemeenten samen vanuit het regionaal beleidskader ‘Herstel en participatie; Toekomstvisie kwetsbare inwoners 2018-2023’. In 2020 en 2021 is verdere uitvoering gegeven aan de doordecentralisatie van Beschermd wonen en Maatschappelijk opvang voor (psychisch) kwetsbare inwoners. Met de doordecentralisatie wordt de taak beschermd wonen en later ook maatschappelijke opvang, die nu is ondergebracht bij de centrumgemeenten, overgeheveld naar de individuele gemeenten. Dit houdt in dat iedere gemeente verantwoordelijk wordt voor mensen met een

psychische kwetsbaarheid. De taak is deze mensen zoveel mogelijk te ondersteunen. Dat vraagt een basisniveau van voorzieningen, geschikte woningen, en vooral samenwerking tussen en met gemeenten, ketenpartners en zorgverzekeraars. In 2022 wordt de regionale toegang voor MOBW gerealiseerd en zullen er nieuwe samenwerkingsafspraken tussen de gemeenten gemaakt worden.

Inburgering

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe wet inburgering in werking en wordt er uitvoering gegeven aan het door de gemeenteraad vastgesteld regionaal beleidskader "Ingeburgerd! Op eigen kracht participeren". In 2022 is er een regionaal inburgeringsteam (RIT), waarin de Westfriese gemeenten en WerkSaam samen uitvoering geven aan de inburgeringstaken. Medewerkers van het RIT nemen o.a. een brede intake af en stellen een persoonlijk inburgeringsplan (PIP) op voor de inburgeraar. In dit PIP staan onder meer afspraken over de passende leerroute en (vrijwilligers)werk/ participatie vastgelegd. Vanuit de Participatiewet voert WerkSaam voor de vergunninghouders het financieel beheer uit (gedurende zes maanden) en biedt zij beroepsgerichte trainingen, zoals een sollicitatietraining. Daarnaast wordt via de leer-werkroute de verbinding gelegd met het lokale ondersteunend aanbod in gemeente Opmeer.

Indicatoren

Naam indicator:	***Eenheid:***	***Waarde:***	***Gemiddelde waarde gemeenten <25.000 inw.***	***Bron:***
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot 64 jaar	653,2	666,3	LISA (2020)
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking	71,5	69,3	CBS (2020)
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	1	1	CBS (2019)
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	-	1	CBS (2019)
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	177,8	262,8	CBS (2020)
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	1	4	CBS (2019)
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15 tot 64 jaar	185,9	148,9	CBS (2020)
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	9,2	10,6	CBS (2020)
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	1,3	1,1	CBS (2020)
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	-	0,4	CBS (2020)
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	420	625	CBS (2020)

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 6. Sociaal domein	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22	
Lasten	9.913.258	8.913.393	8.666.309	247.084	**V**
Baten	3.202.456	1.622.624	1.511.766	110.858-	**N**
Totaal saldo voor bestemming	6.710.802	7.290.769	7.154.543	136.226	**V**
Reserve dotaties	156.149	23.331	23.331	-	
Reserve onttrekkingen	110.208	172.618	86.016	86.602-	**N**
Totaal sald na bestemming	**6.756.743**	**7.141.482**	**7.091.858**	**49.624**	**V**

Wat mag het kosten ?	**Programma 6. Sociaal domein**			
Taakveld 6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	679.707	777.062	699.038	78.024
Baten	515.169	60.305	60.305	0
Saldo	164.539	716.757	638.733	78.024

Taakveld 6.2 - Wijkteams	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	543.150	565.945	572.665	-6.720
Baten	1.287	0	0	0
Saldo	541.863	565.945	572.665	-6.720

Taakveld 6.3 - Inkomensregelingen	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	3.103.295	2.235.213	2.183.129	52.084
Baten	2.633.630	1.477.736	1.377.045	-100.691
Saldo	469.665	757.477	806.084	-48.607

Taakveld 6.4 - Begeleide participatie	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	568.378	612.041	596.590	15.451
Baten	0	0	0	0
Saldo	568.378	612.041	596.590	15.451

Taakveld 6.6 - Maatwerkvoorzieninge	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	502.338	491.225	521.239	-30.014
Baten	0	3.083	0	-3.083
Saldo	502.338	488.142	521.239	-33.097

Taakveld 6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	1.412.525	1.357.180	1.398.330	-41.150
Baten	52.370	55.500	55.500	0
Saldo	1.360.155	1.301.680	1.342.830	-41.150

Taakveld 6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	2.331.427	1.981.491	1.996.470	-14.979
Baten	0	26.000	0	-26.000
Saldo	2.331.427	1.955.491	1.996.470	-40.979

Taakveld 6.81 - Maatwerk geëscaleerde zorg 18+	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	156.205	184.172	188.203	-4.031
Baten	0	0	18.916	18.916
Saldo	156.205	184.172	169.287	14.885

Taakveld 6.82 - Maatwerk geëscaleerde zorg 18-	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	616.233	709.064	510.645	198.419
Baten	0	0	0	0
Saldo	616.233	709.064	510.645	198.419

Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	156.149	23.331	23.331	0
Baten	110.208	172.618	86.016	-86.602
Saldo	45.941	-149.287	-62.685	-86.602

Verklaringen op de afwijking tussen de begroting 2022 en de gewijzigde begroting 2021

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Decentralisatie Uitkering "Dak- en thuisloosheid" wordt vanaf 2022 niet meer uitgekeerd - lagere uitgaven	65.000	V
Het groot onderhoud gebouwen volgt de planning van het beheersplan (dekking uit de reserve Groot onderhoud gebouwen)	11.000	V
Overige verschillen	2.000	V
Totaal lasten	**78.000**	**V**

Taakveld 6.2 Wijkteams

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Overige verschillen	-7.000	N
Totaal lasten	**-7.000**	**N**

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Lagere uitgaven Gebundelde Uitkering in 2022. De uitgaven volgen de inkomsten van het rijk (doorstorting aan Werksaam)	52.000	V
Totaal lasten	**52.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Lagere inkomsten Gebundelde Uitkering - inkomsten bijgesteld i.v.m t-2 techniek	-101.000	N
Totaal baten	**-101.000**	**N**

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Re-integratie budget en WSW volgen de Algemene Uitkering	-15.000	V
Totaal lasten	**-15.000**	**V**

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Hogere uitgaven WMO toezicht in 2022; uitgaven gelijk gemaakt aan DVO	-15.000	N
Kadernota 2022: ICTM uitgaven vanaf 2022 structureel	-12.000	N
Overige verschillen	-3.000	N
Totaal lasten	**-30.000**	**N**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Overige verschillen	-3.000	N
Totaal baten	**-3.000**	**N**

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Volgens de najaarsnota zou het budget structureel verhoogd worden. Dit wordt nu vanaf 2022 doorgevoerd.	-40.000	N
Overige verschillen	-1.000	N
Totaal lasten	**-41.000**	**N**

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Verlaging uitgaven bezuiniging voorstellen Sociaal Domein	54.000	V
Kadernota 2022: Minder kosten van 2022 i.v.m. het woonplaatsbeginsel	127.000	V
Stelpost Hervormingsagenda jeugd in 2022 opgenomen.	-200.000	N
Overige verschillen	4.000	V
Totaal lasten	**-15.000**	**N**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Incidentele inkomsten in 2021	-26.000	N
Totaal baten	**-26.000**	**N**

Taakveld 6.81 Maatwerk geëscaleerde zorg 18+

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Overige verschillen	-4.000	N
Totaal lasten	**-4.000**	**N**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Structurele bijdrage vanuit Centrumgemeente Alkmaar voor Veilig Thuis	19.000	V
Totaal baten	**19.000**	**V**

Taakveld 6.82 Maatwerk geëscaleerde zorg 18-

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Verlaging uitgaven bezuininging Sociaal Domein i.v.m. woonplaatsbeginsel	189.000	V
Overige verschillen	9.000	V
Totaal lasten	**198.000**	**V**

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Incidenteel onttrekking Reserve Sociaal Domein overheveling budget in 2021	-76.000	N
Incidenteel lagere onttrekking uit reserve Groot onderhoud gebouwen	-11.000	N
Totaal baten	**-87.000**	**N**

Programma 7: Duurzaamheid, volksgezondheid en milieu

Dit programma omvat de zorg voor de bescherming van de gezondheid van de bevolking, de zorg voor de bescherming van het milieu, de uitvoering van taken met betrekking tot afvalwater en de gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging.

De ambities in het Coalitieakkoord zijn:

- Op het gebied van duurzaamheid volgt Opmeer de (actuele) landelijke ontwikkelingen. Aanbod en wens moeten op elkaar worden aangesloten. Samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen, regionale en landelijke partners realiseren we de (inter)nationale duurzaamheidsdoelstellingen, waaronder het terugbrengen van CO_2-uitstoot.
- Inwoners worden actief geïnformeerd over mogelijkheden op het gebied van duurzaamheid (stimuleren door te informeren). Samen met de regio creëren wij mogelijkheden voor iedere bewoner om energieneutraal te worden.
- Duurzame innovatieve ontwikkelingen en initiatieven kunnen rekenen op een faciliterende houding van de gemeente.
- Er wordt gestreefd naar verduurzaming van het woningbestand en vervoer. De mogelijkheden om het Woningbedrijf te laten investeren in duurzaamheid worden onderzocht. Het gebruik van fiets wordt gestimuleerd en de infrastructuur voor duurzaam vervoer (door o.a. realiseren van laadinfrastructuur in overleg met MRA-e).
- Duurzaamheidsinvesteringen komen in hoofdzaak ten goede van duurzaamheidsontwikkeling binnen de gemeente.
- Wij behartigen de belangen van de inwoners (door o.a. proactief te acteren in bestuurlijke overleggen) van Aartswoud bij het onderzoek naar een motorcrossbaan op 1,5 km afstand van Aartswoud door de gemeente Hollands Kroon.
- Ingezet wordt op een betere stimulering van verwijdering van asbestdaken.

Beleidskaders	• Nota Sociaal Domein gemeente Opmeer 2016-2020; • Regionplan In control of alcohol en drugs Westfriesland 2020 - 2023Beleidsplan fysieke leefomgeving 2021-2024 • Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2022; • Recycleplan Afvalstoffen (in voorbereiding) • VTH strategie 2021-2023 Omgevingsdienst NHN • Pact van West-Friesland 7.1
Autonome ontwikkelingen/ trends	• Omgevingswet; • Verduurzaming en energietransitie, Landelijk Klimaatakkoord, Klimaatdoelstellingen Parijs; • Hergebruik van grondstoffen en transitie naar circulaire economie • Ontgroening en vergrijzing; • Areaaluitbreiding rioleringsstelsel door nieuwe gebiedsontwikkelingen;
Volumegegevens	• Inzameling huishoudelijk afvalstoffen bij ca 4900 huishoudens;

	• Beheer van 75 km vrijvervalriolering, 126 individuele behandelingsinstallaties afvalwater (IBA), 12 km rioolpersleiding; • 13 vergunningsplichtige- en 420 meldingsplichtige inrichtingen milieubeheer. • Beheer van 3 openbare begraafplaatsen (totaal 10.434 ha); • Aantal kinderen/jongeren (per 1-1-2020) tot 18 jaar in Opmeer: 2.272;

Betrokkenheid verbonden partijen

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

De regeling is getroffen voor de uitvoering van en ondersteuning bij taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving van de milieutaken.
De uitvoering van taken heeft betrekking op het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.

GGD Hollands Noorden

GGD Hollands Noorden is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor 17 gemeenten in het noorden van de provincie Noord-Holland. De GGD richt zich op het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD heeft de werkzaamheden verdeeld in een aantal programma's:

1. Jeugd;
2. Infectieziekten;
3. Kwetsbare inwoners;
4. Onderzoek, beleid en preventie;
5. Veilig Thuis.

Centraal Afvalverwerkingsbedrijf West Friesland

Het lichaam fungeert als beheerorganisatie voor de stortplaats Westwoud en intergemeentelijk afstemmingsplatform voor beleid, de dienstverleningsovereenkomst en aandeelhouderzaken.

Wat willen we bereiken?

- We willen het gebruik van fossiele brandstoffen beperken en een duurzame energievoorziening. stimuleren. Doel is volledig energieneutraal in 2040.
- We gaan warmteplannen opstellen om in 2040 aardgasvrij te zijn.
- In 2035 willen we de gevolgen van klimaatverandering, zoals wateroverlast, verdroging en hittestress in de bebouwde omgeving onder controle hebben.
- In 2035 is de circulaire werkwijze in Opmeer een vanzelfsprekend uitgangspunt.

Wat gaan we ervoor doen?

Lokaal gezondheidsbeleid

Lokaal gezondheidsbeleid is gericht op voorkomen en aanpakken van gezondheidsproblemen. Hiermee is de verwachting dat hogere kosten voor o.a. zorg, Wmo en participatie op een later moment kunnen worden voorkomen. In het lokaal gezondheidsbeleid is de preventie van alcohol- en drugsgebruik door jongeren een belangrijke pijler. We zijn aangesloten bij het regionale programma 'In control of alcohol en drugs Noord-Holland-Noord'. Er is voor 2022 een Westfries uitvoeringsplan van start gegaan. Gemeente Opmeer is sinds eind 2020 aangesloten bij het programma 'Kansrijke Start', dat zich richt op de eerste 1.000 dagen van een kind. In Westfriesland is in 2021 een start gemaakt met het programma 'Nu niet zwanger' waarmee ondersteuning wordt geboden aan kwetsbare mensen bij het maken van een bewuste keuze over het moment van hun kinderwens. De plannen gericht op uitvoering, uitbreiding en versterking van de samenwerking tussen organisaties in de zorg (o.a. GGD, het Dijklanderziekenhuis, gynaecologen en kinderartsen, verloskundigen, de Raad voor de Kinderbescherming, gemeenten) staan beschreven in een regionaal uitvoeringsplan voor de periode vanaf september 2021 t/m 2023.

Milieu

Afval-en grondstoffenbeheer

Per 1 januari 2022 wordt het nieuwe inzamelsysteem, inclusief nieuwe recycletarief, ingevoerd. Gedurende het jaar zal de invoering van dit nieuwe afvalinzamelsysteem samen met de HVC worden gemonitord.

Ontwikkelingen Omgevingsdienst (OD) NHN

In verband met de implementatie van de Omgevingswet krijgt de OD een aangepaste (advies)rol en worden de taken die de OD NHN voor de gemeente uitvoert uitgebreid. Hiervoor stellen we een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) op.

Uitbreiding Lelystad Airport

We nemen een proactieve houding aan ten aanzien van de uitbreiding van Lelystad Airport. In gezamenlijkheid met de andere Westfriese gemeenten kan een standpunt worden ingebracht ter behartiging van de belangen van onze inwoners.

Klimaatakkoord

Transitievisie warmte

Na vaststelling van de Transitievisie Warmte in september 2021 is een inventarisatie gestart in de geprioriteerde wijken om het draagvlak te peilen onder de bewoners voor de maatregelen. De uitkomsten van deze inventarisatie werken we in 2022 uit in een Wijkfaseringsplan, welke de basis vormt voor de wijkuitvoeringsplannen (WUP). Deze WUPs kunnen volgens het Wijkfaseringsplan en bij toekenning van de benodigde middelen door het Rijk, in de volgende jaren ten uitvoer worden gebracht.

Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord (RES NHN).

Na vaststelling van de RES 1.0 op 23 juni 2021 wordt binnen Westfriesland gewerkt aan een Regionaal uitvoeringsprogramma om in de komende jaren de ambities voor zelfopwek te kunnen realiseren.

Westfries Energiekompas

Als eerste stap is een Westfries Energiekompas (WEK) ontwikkeld. Het kompas geeft richting aan de stapsgewijze ontwikkeling van het uitvoeringsprogramma voor een energieneutraal Westfriesland.

De WEK, en het uiteindelijke daaruit voortvloeiende uitvoeringsprogramma, bevat meer onderwerpen dan de RES. Er wordt niet alleen ingegaan op duurzame energieopwekking en de bestaande bebouwing. Ook de agrarische sector en andere bedrijvigheid komen aan de orde.

Klimaatadaptatie
Alle zeven Westfriese gemeenteraden hebben in de periode februari – maart 2021 (Opmeer op 18 februari 2021) klimaatambitie B met de bijbehorende strategie vastgesteld. Met deze gezamenlijke ambitie is de stip op de Westfriese horizon voor 2040 gezet. We willen de lokale en regionale acties van de uitvoeringsagenda gezamenlijk met de regiogemeenten uitvoeren in de periode 2021 –2025.

Gemeentelijk Vastgoed
In 2022 wordt het Gebouwenbeheerplan geactualiseerd. Op basis van dit plan gaan we in de komende jaren door met het verduurzamen van onze gebouwen. De Sectorale Routekaart Gemeentelijk Maatschappelijk Vastgoed is een startpunt met daarin op hoofdlijnen de aanpak hoe gemeenten in een periode van 30 jaar de ambities uit het Klimaatakkoord kunnen realiseren.

Riolering en waterzuivering
Voor de werkzaamheden aan de riolering zal een Operationeel programma riolering 2022 worden opgesteld en vervolgens worden uitgevoerd.

Indicatoren

Naam indicator:	***Eenheid:***	***Waarde Opmeer:***	***Gemiddelde waarde gemeenten <25.000 inw.***	***Bron:***
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	121,1	136	CBS (2019)
Hernieuwbare elektriciteit (uit zon, waterkracht, wind of biomassa gewonnen)	In %	7,1	NB	CBS (2019)

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 7. Volksgezondheid	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22	
Lasten	3.118.409	3.756.854	3.193.058	563.796	**V**
Baten	2.792.307	3.390.422	3.243.422	147.000-	**N**
Totaal saldo voor bestemming	326.102	366.432	50.364-	416.796	**V**
Reserve dotaties	261.997	32.792	6.208-	39.000	**V**
Reserve onttrekkingen	150.000	337.403	56.700	280.703-	**N**
Totaal sald na bestemming	**438.099**	**61.821**	**113.272-**	**175.093**	**V**

Wat mag het kosten ?	Programma 7. Volksgezondheid			
Taakveld 7.1 Volksgezondheid	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	505.173	520.017	526.315	-6.298
Baten	0	0	0	0
Saldo	505.173	520.017	526.315	-6.298

Taakveld 7.2 - Riolering	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	610.335	954.496	824.846	129.650
Baten	976.125	1.389.736	1.259.736	-130.000
Saldo	-365.790	-435.240	-434.890	-350

Taakveld 7.3 - Afval	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	1.531.663	1.572.001	1.520.000	52.001
Baten	1.774.874	1.975.000	1.918.000	-57.000
Saldo	-243.211	-402.999	-398.000	-4.999

Taakveld 7.4 - Milieubeheer	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	396.187	645.323	341.360	303.963
Baten	0	2.051	42.051	40.000
Saldo	396.187	643.272	299.309	343.963

Taakveld 7.5 - Begraafplaatsen	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	75.051	65.017	67.642	-2.625
Baten	41.308	23.635	23.635	0
Saldo	33.743	41.382	44.007	-2.625

Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	261.997	32.792	-6.208	39.000
Baten	150.000	337.403	56.700	-280.703
Saldo	111.997	-304.611	-62.908	-241.703

Verklaringen op de afwijking tussen de begroting 2022 en de gewijzigde begroting 2021

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

LASTEN	**Bedrag**	**Voordeel / Nadeel**
Overige verschillen	-6.000	N
Totaal lasten	**-6.000**	**N**

Taakveld 7.2 Riolering

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Incidenteel hogere onttrekking aan de voorziening Riolering in 2021	130.000	V
Totaal lasten	**130.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Incidenteel hogere onttrekking uit voorziening Riolering	-130.000	N
Totaal baten	**-130.000**	**N**

Taakveld 7.3 Afval

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Door de invoering van het recycletarief in 2022 verwachten we lagere directe kosten	52.000	V
Totaal lasten	**52.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Lagere inkomsten verwacht voor Afval vanaf 2022	-15.000	N
Lagere inkomsten recyclebare inkomsten	-42.000	N
Totaal baten	**-57.000**	**N**

Taakveld 7.4 Milieubeheer

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Incidentele uitgaven bodembeheertaken in 2021	15.000	V
Incidentele uitgaven in 2021 voor toename beoordelingen Omgevingsdienst NHN	20.000	V
Kadernota 2022: uitbreiding taken Omgevingsdienst NHN	-40.000	N
Incidenteel hogere budgetten voor Transitievisie warmte en opstellen RES in 2021	272.000	V
Lagere personeelslasten in 2022 door gewijzigde verdeling van de lasten over de diverse taakvelden en uitbreiding van de formatie	37.000	V
Totaal lasten	**304.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Kadernota 2022: Kostenverhaal uitbreiding taken Omgevingsdienst NHN	40.000	V
Totaal baten	**40.000**	**V**

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Overige verschillen	-3.000	N
Totaal lasten	**-3.000**	**N**

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Voorjaarsnota 2021: Storting in reserve Afval vervallen i.v.m. vervallen Solidariteitsfonds	39.000	V
Totaal lasten	**39.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Incidentele onttrekking uit reserve Onvoorziene ontwikkeling voor bodembeheertaken in 2021	-15.000	N
Incidentele onttrekking uit reserve Overheveling budgetten van 2020 naar 2021	-262.000	N
Overige verschillen	-4.000	N
Totaal baten	**-281.000**	**N**

Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Dit programma omvat het realiseren van een evenwichtige ruimtelijke opbouw van de gemeente, de zorg voor een goed woon- en werkklimaat, de zorg voor adequate huisvestingsmogelijkheden voor de inwoners en het handhaven van de bouw- en planologische regels.

De ambities in het Coalitieakkoord zijn:

- Ten behoeve van de woningbouw wordt actief gezocht naar inbrei- en nieuwe locaties en ingezet op uitbreiding van de verschillende kernen ter bevordering van de leefbaarheid.
- Bij woningbouwprojecten houdt gemeente Opmeer het doel voor ogen om alle leeftijds- en aandachtsgroepen te bedienen in betaalbare, passende dan wel levensloopbestendige huur- en koopwoningen.
- Woningbouw en onderhoud binnen het gemeentelijk woningbedrijf vindt duurzaam en onderhoudsvriendelijk plaats.
- Gelet op de druk op de woningmarkt wordt creatief maatwerk toegepast ten behoeve van particuliere initiatieven omtrent woongebruik. (o.a. bij karakteristieke stolpen, scholen en kerken)
- Extra aandacht is nodig voor de informele en preventieve aanpak van situaties van woonoverlast.
- Er moet grip komen op het zogenoemde "Regionaal Woonmatch-systeem" en oog voor de achtergronden van personen die via het Woonmatch-systeem huisvesting binnen Opmeer wordt aangeboden.
- Er moet een onderzoek plaatsvinden naar een geliberaliseerd huuraanbod van het woningbedrijf.
- We gebruiken de op grond van de Omgevingswet verruimde bestuurlijke afwegingsruimte voor medewerking aan passende initiatieven en ter voorkoming en bestrijding van leegstand van gebouwen (woningen, winkels etc.).
- Tijdens het implementatietraject van de Omgevingswet worden de organisatorische consequenties en werkwijzen vroegtijdig in beeld gebracht, risico's worden geduid en kennis wordt gedeeld.

Beleidskaders	• Structuurvisie Opmeer 2025 (Raad 19 september 2012); • Regionale Woonvisie West-Friesland (Raad 8 juni 2017) • Woonvisie gemeente Opmeer (Raad 13 december 2018) • Woonakkoord 2020-2025 • Strategisch Voorraadbeleidsplan Gemeentelijk Woningbedrijf Opmeer (raad 12 december 2019) • Div Bestemmingsplannen en 1 beheersverordening; • Structuurschets Westfriesland (Raad 2 februari 2017) • Kruimelgevallenbeleid Opmeer 2019 • Beleidsvisie Fysieke leefomgeving 2020-2023; • Welstandsnota Opmeer (Raad 3 februari 2011); • Regionale Urgentieverordening Huisvestingswet Westfriesland Gemeente Opmeer 2019 (Raad 20 juni 2019)

	• Verordening Starterslening gemeente Opmeer 2021 (raad 15 december 2020) • Samenwerkingsovereenkomst Uitstroom bijzondere doelgroepen regio Westfriesland • Verordening Blijverslening (raad 21 december 2017)
Autonome ontwikkelingen/ trends	• Invoering Omgevingswet; • Vragersmarkt voor woningbouw en aantrekkende vraag naar industriegrond; • gebiedsgerichte benadering, identiteit en kwaliteit.
Volumegegevens	• 1 structuurvisie • 6 bestemmingsplangebieden: -Landelijk gebied Opmeer;-Hoofdkern Hoogwoud/Opmeer/Spanbroek; Kleine kernen Aartswoud/De Weere/de Gouwe; Bedrijventerrein De Veken; Centrumgebied Opmeer-Spanbroek; Recreatieparken Perelaer en Bongerd/Wilhelminalaan; • Beheer en exploitatie van 894 huurwoningen (1-9-21); • Uitvoering Omgevingsrecht voor ca. 5000 woningen, twee recreatieparken, drie bedrijventerreinen en het landelijk gebied.

Betrokkenheid verbonden partijen

Archeologie Westfriesland

Archeologie Westfriesland heeft tot doel het ondersteunen en adviseren van de aangesloten gemeenten op het gebied van archeologie in de ruimste zin. De Archeologiedienst Westfriesland voert specialistische taken op het gebied van advisering, toetsing, booronderzoek enz. in het kader van archeologiewetgeving.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

De omgevingsdienst NHN zorgt, in opdracht van de gemeente, voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en adviseert de gemeente over bijvoorbeeld energie of natuur.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

De belangrijkste taken van een veiligheidsregio zijn:

1. Branden voorkomen en bestrijden,
2. voorbereiden op risico's, rampen en crises en coördinatie,
3. beheersing en bestrijding van rampen en crises.

De VR NHN adviseert de gemeente en ondersteunt de gemeente bij het toezicht, bij onderwerpen als evenementen en inrichtingen.

Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking Westfriesland

Deze regeling ondersteunt voor de regio Westfriesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk en ambtelijk overleg, waaronder het portefeuillehouders overleg Verkeer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie (VVRE) en Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden (MADIVOSA).

Alliander

Momenteel blijkt dat de opslag van elektriciteit niet optimaal is in onze regio. De huidige capaciteit is te gering om nieuwe aansluitingen direct te koppelen aan het netwerk. De gemeente is aandeelhouder bij het

regionale netwerkbedrijf Alliander. Vanuit deze positie bewaakt de gemeente de belangen van de burgers en bedrijven van Opmeer en stimuleert Alliander om het energienetwerk te versterken en te vergroten.

Wat willen we bereiken?

- vraaggericht, duurzaam, levensloopbestendig en divers bouwen;
- onze woningvoorraad zo goed mogelijk aansluiten bij de behoeften van de bevolking die er gebruik van maakt of gaat maken (bevorderen van kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad);
- we zorgen er voor dat de nog toe te voegen nieuwbouw van woningen uitgekiend en zo duurzaam mogelijk worden ontwikkeld en gerealiseerd;
- bevorderen van een gezonde, duurzame en kwalitatief goede leefomgeving;
- realisatie van betaalbare levensloopbestendige woningen, vooral voor starters en senioren;
- meer doorstroming van goedkope huur- en koopwoningen naar nieuw te bouwen middensegment woningen;
- voldoende aanbod van betaalbare huur- en koopwoningen;
- seniorenwoningen dicht bij de voorzieningen;
- actuele exploitatieopzetten voor de in exploitatie genomen gebiedsontwikkelingen.
- goede huisvesting voor arbeidsmigranten op geschikte plaatsen
- actuele en flexibele ruimtelijke plannen als grondslag en toetsingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen;
- het ontwikkelen, beheren en inrichten van het woon- en leefgebied door goede afstemming van intersectorale belangen;
- kwalitatief goede uitvoering van gemeentelijk taken op het gebied van het Omgevingsrecht;
- adequaat handhavingsbeleid en adequate handhaving-uitvoeringsprogramma's.

Wat gaan we ervoor doen?

Bestemmingsplannen

In 2022 verwachten wij de volgende bestemmingsplannen ter besluitvorming voor te leggen:

- Bestemmingsplan 'Reparatieplan Hoogwoud Opmeer en Spanbroek 2019';
- Bestemmingsplan Bedrijventerrein Veken 4;
- Inpassing IKC 's;
- Aanpassen beheersverordening recreatiepark De Perelaer.

Omgevingswet

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is bepaald op 1 juli 2022, hoewel niet helemaal uit te sluiten is dat opnieuw een halfjaar uitstel volgt. Wij gaan in ieder geval uit van 1 juli en zorgen ervoor dat aan onze kant alles klaar staat om vanaf 1 januari 2022 zowel intern als met onze ketenpartners te gaan oefenen met de nieuwe werkprocessen, termijnen, samenwerkingsvormen en methodieken die uit de invoering van de Omgevingswet voortvloeien. Als de huidige invoeringsdatum gehandhaafd blijft, zijn we ook dan in ieder geval goed voorbereid. Aan het begin van 2022 starten we met het formuleren van een aanpak voor de communicatie naar inwoners en bedrijven.

In 2022 gaan we door met de voorbereiding van de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan, zodat deze tijdig afgerond kunnen worden (respectievelijk vóór 2024 en vóór 2030, waarbij overigens het streven zal zijn het Omgevingsplan vóór 2025 afgerond te hebben). Daarnaast zullen in het eerste kwartaal van 2022 nog aanvullende besluiten aan de raad worden voorgelegd, waaronder de Verordening nadeelcompensatie en een besluit over delegatie van bevoegdheden aan het College om besluitvorming in het kader van de

Omgevingswet efficiënter te laten verlopen. Omdat wettelijk bepaald is dat de provinciale bodemtaken tegelijk met de invoering van de Omgevingswet overgeheveld worden naar de gemeenten, zullen we ook dat in het eerste halfjaar van 2022 grondig voorbereiden.

Volkshuisvesting

Actualisatie Woonvisie

In 2022 eindigt de beleidsperiode van de Woonvisie 2018 –2022 en zal deze voor de periode 2023 –2026 worden geactualiseerd. De woonvisie bevat de uitgangspunten voor de behandeling van vraagstukken bij woningbouw, onderhoud aan bestaande bouw en verbetering van de kwaliteit van wonen. Met de woningcorporaties Woonschakel en Wooncompagnie, in totaal 62 wooneenheden, maken wij op basis van deze visies prestatieafspraken.

In samenwerking met de regio wordt er gewerkt om de woningbouw op diverse manieren te versnellen, . De opgaven staan vermeld in het Woonakkoord, dat op 15 december 2020 door de raad is vastgesteld. De ambitie is om jaarlijks regionaal 900 woningen te bouwen.

Subsidieregelingen

Ter stimulering van het eigen woningbezit bij starters geven wij ook in 2022 uitvoering aan de Verordening starterslening Opmeer. Daarnaast wordt met de Blijverslening de mogelijkheid geboden om al dan niet preventief een woningaanpassing te financieren. Met deze aanpassing kunnen inwoners zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen.

Nieuwbouw

In de nieuwbouwlocatie Heerenweide zijn in fasen 2 en 3 woningen in aanbouw. In fase 2 en 3 worden huurwoningen gebouwd door het gemeentelijk woningbedrijf. Alle huurwoningen van het woningbedrijf Opmeer en alle koopwoningen vanaf fase 3 worden ‘gasloos’ gebouwd.

Gemeentelijk Woningbedrijf:

Voor de activiteiten van het Gemeentelijk Woningbedrijf is het activiteitenprogramma 2022 opgesteld. Dit programma brengen wij ter kennis van de commissie Ruimte. In fase 3 van Heerenweide is de realisatie van 28 huurwoningen in voorbereiding genomen. Deze ontwikkeling betreft 28 appartementen in drie woonlagen, bedoeld voor meerdere doelgroepen. Deze woningen worden in 2022 gasloos en zeer energiezuinig gebouwd en opgeleverd.

Voor het Gemeentelijke Woningbedrijf is een afzonderlijke begroting en meerjarenraming opgesteld. Kortheidshalve wordt hiervoor verwezen naar paragraaf Onderhoud kapitaalsgoederen.

Uitvoering taken omgevingsrecht

Voor de uitvoering van de taken op het gebied van het Omgevingsrecht wordt een uitvoeringsprogramma 2021 opgesteld. Dit programma wordt ter kennis gebracht van de commissie Ruimte en is gebaseerd op de Beleidsvisie Fysieke leefomgeving 2020-2023. In het programma wordt, naast de Omgevingswet, ingegaan op de overige wettelijke ontwikkelingen rond het omgevingsrecht.

Bouwgrondexploitatie bouwlocaties

Voor de in exploitatie zijnde grondcomplexen Heerenweide, De Veken en locatie Loos aan de Breestraat worden de grondexploitatieopzetten jaarlijks geactualiseerd.

Indicatoren

Naam indicator:	*Eenheid:*	*Waarde Opmeer:*	*Gemiddelde waarde gemeenten <25.000 inw.*	*Bron:*
Gemiddelde WOZ-waarde	In duizend Euro	266	312	COELO (2020)
Nieuwe woningen	Aantal per 1.000 woningen	2,6	9,2	BAG (2020)
Demografische druk	Aandeel jongeren (<15 jaar) en ouderen (>65 jaar) t.o.v. de groep 15 tot 65 jaar in %	57,1	61.4	CBS (2020)
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens	In euro's	736	748	COELO (2020)
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	In euro's	833	826	COELO (2020)

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken.

Programma 8. VHROSV	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22	
Lasten	6.700.134	9.147.468	7.745.277	1.402.191	**V**
Baten	10.633.959	8.672.693	8.074.578	598.115-	**N**
Totaal saldo voor bestemming	3.933.825-	474.775	329.301-	804.076	**V**
Reserve dotaties	301.135	-	967.017	967.017-	**N**
Reserve onttrekkingen	3.415.119	466.527	185.000	281.527-	**N**
Totaal sald na bestemming	**7.047.809-**	**8.248**	**452.716**	**444.468-**	**N**

Wat mag het kosten ?	**Programma 8. VHROSV**			
Taakveld 8.1 - Ruimtelijke Ordening	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	452.456	708.821	549.351	159.470
Baten	156.574	55.000	55.000	0
Saldo	295.882	653.821	494.351	159.470
Taakveld 8.2 - Grondexploitatie	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	3.199.184	1.893.080	1.065.965	827.115
Baten	4.035.587	1.893.080	1.065.965	-827.115
Saldo	-836.403	0	0	0

Taakveld 8.3 - Wonen en bouwen	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	3.048.494	6.545.567	6.042.856	502.711
Baten	6.441.798	6.724.613	6.953.613	229.000
Saldo	-3.393.304	-179.046	-910.757	731.711

Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Verschil '21-'22
Lasten	301.135	0	967.017	-967.017
Baten	3.415.119	466.527	185.000	-281.527
Saldo	-3.113.984	-466.527	782.017	-1.248.544

Verklaringen op de afwijking tussen de begroting 2022 en de gewijzigde begroting 2021

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Hogere personeelslasten in 2022 door gewijzigde verdeling van de lasten over de diverse taakvelden en uitbreiding van de formatie	-136.000	N
Incidenteel hoger budget in 2021 voor opstellen omgevingsvisie - omgevingswet (dekking reserve Overheveling budgetten en reserve Onvoorziene ontwikkelingen)	321.000	V
Uitgaven opstellen omgevingsplan in 2022 hoger (dekking reserve Onvoorziene ontwikkelingen)	-25.000	N
Overige verschillen	-1.000	N
Totaal lasten	**159.000**	**V**

Taakveld 8.2 Grondexploitatie

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Hogere uitgaven grondexploitatie in 2021	827.000	V
Totaal lasten	**827.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Lagere mutaties inkomsten grondexploitatie 2021	-827.000	N
Totaal baten	**-827.000**	**N**

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Lagere uitgaven Woningbedrijf voor planmatig onderhoud	583.000	V
Hogere uitgaven Woningbedrijf voor belastingen (OZB en waterschapslasten)	-19.000	N
Hogere uitgaven Woningbedrijf voor overige kosten	-34.000	N
Geen uitgaven Woningbedrijf meer voor rekening-courant rente (wetgeving - zie ook inkomsten programma 0)	49.000	V
Hogere uitgaven Woningbedrijf voor kapitaallasten	-62.000	N
Overige verschillen Woningbedrijf	-9.000	N
Overige verschillen	-5.000	N
Totaal lasten	**503.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Hogere inkomsten Woningbedrijf huren	186.000	V
Hogere inkomsten Woningbedrijf verkopen	37.000	V
Overige verschillen	6.000	V
Totaal baten	**229.000**	**V**

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

LASTEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Storting in reserve Woningbedrijf was in 2021 negatieve onttrekking	-967.000	N
Totaal lasten	**-967.000**	**V**

BATEN	Bedrag	Voordeel / Nadeel
Negatieve onttrekking uit reserve Woningbedrijf in 2021	235.000	V
Incidentele onttrekking uit Reserve Overheveling budgetten in 2021 voor opstellen omgevingsvisie - omgevingswet	-121.000	N
Incidentele onttrekking uit Reserve Onvoorziene ontwikkelingen voor opstellen omgevingsvisie - omgevingswet in 2021	-200.000	N
Hogere onttrekking uit reserve Onvoorziene ontwikkelingen voor opstellen omgevingsplan in 2022	25.000	V
Geen onttrekking meer uit reserve Grondexploitatie voor rentebaten	-120.000	N
Lagere onttrekking reserve Grondexploitatie voor Vennootschapsbelasting	-100.000	N
Overige verschillen	-1.000	
Totaal baten	**-282.000**	**N**

Recapitulatiestaat

	2021			2022			2023			2024			2025		
PROGRAMMA	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	8.604.805	20.434.331	11.829.526	7.869.338	20.299.248	12.429.910	8.029.679	20.241.458	12.211.779	8.119.433	20.341.356	12.221.923	8.143.612	20.387.366	12.243.754
Programma 1. Openbare orde en veiligheid	992.804	12.724	-980.080	1.115.470	49.896	-1.065.574	1.097.970	27.396	-1.070.574	1.092.570	26.996	-1.065.574	1.097.570	26.996	1.070.574-
Programma 2. Wegen en water	1.513.787	519.895	-993.892	1.132.440	181.784	-950.656	1.631.069	677.117	-953.952	1.479.606	510.617	-968.989	1.474.302	463.017	1.011.285-
Programma 3. Economie	2.982.950	3.058.765	75.815	4.963.412	5.053.467	90.055	738.886	828.941	90.055	108.543	198.598	90.055	56.638	146.693	90.055
Programma 4. Onderwijs	776.093	135.669	-640.424	755.174	98.369	-656.805	845.100	95.169	-749.931	752.997	105.769	-647.228	980.307	233.079	747.228-
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	2.875.881	726.724	-2.149.157	3.024.399	728.043	-2.296.356	3.165.522	889.192	-2.276.330	3.004.561	651.565	-2.352.996	3.004.169	651.665	2.352.504-
Programma 6. Sociaal domein	8.936.724	1.795.242	-7.141.482	8.689.640	1.597.782	-7.091.858	8.434.861	1.615.152	-6.819.709	8.455.803	1.646.029	-6.809.774	8.455.303	1.646.029	6.809.274-
Programma 7. Volksgezondheid	3.789.646	3.727.825	-61.821	3.273.955	3.300.122	26.167	3.284.455	3.311.622	27.167	3.315.410	3.349.322	33.912	3.320.409	3.354.322	33.913
Programma 8. VHROSV	9.147.468	9.139.220	-8.248	8.625.189	8.259.578	-365.611	8.142.799	7.777.188	-365.611	8.348.458	7.982.847	-365.611	8.122.224	7.756.613	365.611-
(totaal programma 's)	39.620.158	39.550.395	-69.763	39.449.017	39.568.289	119.272	35.370.341	35.463.235	92.894	34.677.381	34.813.099	135.718	34.654.534	34.665.780	11.246
Resultaat ná ombuigingen			**-69.763**			**119.272**			**92.894**			**135.718**			**11.246**
						-			-			-			-
Incidentele lasten en reserve toevoegingen (zie Overzicht incidentele baten en lasten begroting 2022)						6.400.000			2.113.000			586.000			352.000
Incidentele baten en reserve onttrekkingen (zie Overzicht incidentele baten en lasten begroting 2022)						6.403.000			1.988.000			586.000			352.000
Resultaat structurele begroting ná ombuigingen						**116.272**			**217.894**			**135.718**			**11.246**

Paragrafen

Inleiding

Met de - verplicht voorgeschreven - paragrafen geven we een 'dwarsdoorsnede' van de begroting, telkens gezien vanuit een bepaald perspectief. De paragrafen richten zich op het beheersproces dat niet extern gericht is.
Wel is er sprake van een behoorlijke financiële betekenis en grote politiek-bestuurlijke relevantie of waarin de randvoorwaarden vast liggen, die van belang zijn voor een goede uitvoering van de programma's. Door deze informatie samen te voegen in aparte paragrafen wordt het mogelijk gemaakt sneller en beter inzicht en overzicht te krijgen. De volgende paragrafen komen aan bod:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Kapitaalgoederen;
- Bedrijfsvoering;
- Treasury;
- Verbonden partijen;
- Lokale heffingen;
- Grondbeleid;

Er is een relatie tussen programma's en paragrafen. Beleidsvoornemens en –wijzigingen kunnen de ambtelijke organisatie raken en de werkprocessen.

Paragraaf 1: Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Inleiding

Het doel van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is inzicht te geven in de ontwikkelingen die van invloed zijn op de financiële positie van de gemeente Opmeer. Het weerstandsvermogen is een indicator voor de financiële gezondheid van een gemeente en is te definiëren als de mate waarin de gemeente in staat is onverwachte tegenvallers c.q. risico's op te vangen om zijn taken voort te kunnen blijven zetten.

Voor het weerstandsvermogen zijn de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's van belang.

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder dat de begroting en het beleid aangepast behoeven te worden. De relevante risico's voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet anderszins zijn te ondervangen. Het gaat hier uitsluitend om risico's die (nog) niet voldoende hard en kwantificeerbaar zijn en waarvoor dus nog geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen wordt ook wel weergegeven als de verhouding tussen de benodigde weerstandscapaciteit (risicobedrag) en de beschikbare weerstandscapaciteit.

In het vervolg van deze paragraaf worden de weerstandscapaciteit en de risico's binnen de gemeente Opmeer nader uitgewerkt en toegelicht.

Actualisatie van de risico-inventarisatie

In 2019 heeft een grondige actualisatie van alle risico's plaatsgevonden. Daar heeft ook de provincie in haar rol als financieel toezichthouder om gevraagd in haar toezichtbrief 2019 aan de gemeenteraad.

De actualisatie van de risico's heeft in juli 2019 plaatsgevonden in de vorm van sessies met de verantwoordelijke ambtenaren uit de verschillende vakgebieden. Tijdens de actualisatiesessies zijn alle oude risico's doorgenomen om te bepalen of deze nog altijd een risico vormen en of ze nog juist 'gescoord' zijn op kans van voordoen, financieel effect enz. Sommigen risico's zijn samengevoegd om de overzichtelijkheid te bevorderen. Vervolgens zijn nieuwe risico's toegevoegd daar waar nodig. Opvallend was dat de meeste oude risico's nog altijd actueel zijn (maar meestal wel bijgesteld moesten worden) en dat het aantal nieuwe risico's beperkt is gebleven. Het resultaat van de actualisatie is een actueel inzicht in het benodigd weerstandsvermogen en een nieuwe top 10 van de grootste risico's. Daar leest u meer over in het vervolg van deze paragraaf.

Voorafgaand aan deze actualisatie zijn overigens oude risico's met een risicobedrag kleiner dan € 25.000 geëlimineerd omdat een risico-inventarisatie dient te gaan over majeure onderwerpen. Voor risico's onder de € 25.000 bestaat de post onvoorzien in de begroting. Een enkel risico onder de € 25.000 is gehanteerd omdat deze bijvoorbeeld zeer actueel is of een grote kans heeft om zich voor te doen.

Voor risico's met betrekking tot de bouwgrondexploitaties zal de Reserve Grondexploitatie worden aangewend, voor risico's over het Woningbedrijf de Reserve Woningbedrijf. Aan de maximale omvang van deze risicoreserve is vooralsnog geen limiet gesteld.

Het was de bedoeling dat in de zomer van 2021 een organisatie brede actualisatie zou plaatsvinden. Echter door andere prioriteiten (o.a. invoering rechtmatigheidsverantwoording) heeft deze actualisatie niet organisatie breed plaatsgevonden. Voor deze begroting zijn de bestaande risico's doorgenomen om te bepalen of deze nog een risico vormen en zo ja, of de omvang van dit risico nog actueel is. Bij de beleidsmedewerkers is ook geïnformeerd of zij op hun vakgebied nog risico's zien die van belang zijn voor de bepaling van het weerstandsvermogen.

Kaders

Bij het opstellen van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is rekening gehouden met de kaders zoals vastgelegd in de Beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen die is vastgesteld in de raadsvergadering van 25 april 2013. Ter verduidelijking en aanvulling daarop nog een 4-tal aandachtspunten:

1. *Definitie*

Niet ieder risico is relevant of kan ten laste van de weerstandscapaciteit worden gebracht. Belangrijk is een goede afbakening. Onder een risico wordt verstaan de kans op een optreden van een gebeurtenis door interne en/of externe omstandigheden met een bepaald financieel gevolg.

2. *Voorkennis*

Om risico's goed te kunnen relateren aan de weerstandscapaciteit worden de risico's in kwantitatieve grootheden benoemd. Wanneer kwantificering van kans en effect (in bandbreedtes) niet mogelijk is, omdat de voorkennis ontbreekt, is er sprake van volstrekte onzekerheid en niet van een risico.

3. *Ondergrens*

Risico's relevant voor de weerstandscapaciteit dienen van materiële betekenis te zijn voor het balanstotaal of de financiële positie. Wij stellen u voor te rekenen met een ondergrens van € 25.000 als minimale tegenvaller. Risico's waarvan het maximale risico lager dan € 25.000 wordt geschat, achten we object van reguliere bedrijfsvoering. Deze risico's dienen in principe binnen de exploitatie te worden opgevangen.

4. *Overige uitsluitingen*

Uitgesloten is een aantal risico's dat samenhangt met de reguliere exploitatie en die met een grote mate van zekerheid periodiek terugkeren. Deze reguliere risico's, die overigens meestal vrij goed meetbaar zijn, dienen via de jaarcyclus te worden ingekaderd in bestaand beleid. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het risico van schade aan eigendommen, waarbij overigens ook achterstallig onderhoud een rol kan spelen. Er wordt voor gekozen om waar mogelijk deze risico's te verzekeren of via een voorziening af te dekken. Begrotingstechnische risico's mogen evenmin leiden tot een beroep op de weerstandscapaciteit, omdat ze beheersbaar zijn door een goede planning & control. Dat geldt ook voor de niet in geld uit te drukken risico's van bijvoorbeeld vertraging in processen of het niet realiseren van beleidsdoelstellingen.

A. Weerstandscapaciteit

Conform de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen bevat de weerstandscapaciteit de volgende onderdelen:

- de algemene reserves, de risicoreserve en de reserve OO (onvoorziene ontwikkelingen);
- de algemene reserve Grondbedrijf;
- de (vrij besteedbare) bestemmingsreserves;
- de begrotingsruimte (bezuinigingsmogelijkheden en de post Onvoorzien);
- de onbenutte belastingcapaciteit;
- de stille reserves.

De weerstandscapaciteit per 1 januari 2022 is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000):

Weerstandscapaciteit exploitatie:	
Onbenutte belastingcapaciteit:	
Onroerende-zaakbelastingen	504
Rioolheffing	127
Afvalstoffenheffing	129
Totaal onbenutte belastingcapaciteit	760
Onvoorzien	21
Weerstandscapaciteit structureel	781
Weerstandscapaciteit vermogen:	
eigen vermogen: Algemene reserve (risicodeel na res.best. 2021)	2.800
Reserve grondexploitatie	2.362
stille reserves: hogere marktwaarden obligaties / aandelen	p.m.
Weerstandscapaciteit incidenteel	5.162
Totale weerstandscapaciteit	6.943

Onbenutte belastingcapaciteit
Bij de onbenutte belastingcapaciteit is gekeken naar de ruimte die er nog is in de huidige tarieven van de onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Tussen de Rijksoverheid en gemeenten is afgesproken dat de regels voor limitering van de stijging van de OZB-tarieven vervallen. Tegelijkertijd is er wel een macronorm bepaald voor alle gemeenten tezamen; deze bedraagt 3%. De collectieve lasten mogen door het vervallen van de limiteringsregels niet onevenredig toenemen. Als de macronorm wordt overschreden, kan het kabinet ingrijpen via het Gemeentefonds. Het gemeentelijke beleid over leges is dat ze in totaal kostendekkend dienen te zijn. De belastingcapaciteit van de onroerendezaakbelastingen is berekend door het % van de WOZ-waarden van onze gemeente te vergelijken met het percentage dat een gemeente minimaal moet hanteren als het een beroep wil doen op artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet, te weten 0,1800% (gebaseerd op meicirculaire 2021).

Onvoorzien
De meest eenvoudige vorm van weerstandscapaciteit is de beschikbare ruimte binnen de begroting. In Opmeer is deze ruimte beperkt tot de post ‘onvoorziene uitgaven’ van € 1,85 per inwoner.

Eigen vermogen
Op 13 december 2018 is door de raad de Nota reserves en Voorzieningen 2019 vastgesteld. In de nota is aangegeven dat de minimale stand van het weerstandsvermogen voortaan in de begroting in deze paragraaf zal worden opgenomen.

Zoals eerder toegelicht heeft in juli 2021 een herijking van de risico-inventarisatie en –identificatie plaats gevonden waarop een risicosimulatie is toegepast. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag van ruim € 4,5 miljoen ten behoeve van de in de inventarisatie opgenomen ca. 30 risico’s ongewenst is. De risico’s treden immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang op. Op basis van de resultaten van deze risicosimulatie bedraagt de benodigde weerstandcapaciteit € 1.001.000 (exclusief het woningbedrijf en de grondexploitatie). In de risicoreserve

is naar verwachting € 2.800.000 beschikbaar na resultaatbestemming 2021. Het ratio weerstandsvermogen komt hiermee op 0,64 hetgeen onvoldoende is (tussen de 0,6 en 0,8).

Voor risico's met betrekking tot de bouwgrondexploitaties zal de Reserve Grondexploitatie worden aangewend, voor risico's over het Woningbedrijf de Reserve Woningbedrijf. Aan de maximale omvang van deze risicoreserve is vooralsnog geen limiet gesteld.

Stille reserves
Stille reserves zijn activa die niet nodig zijn voor de bedrijfsvoering en waarvan de marktwaarde de boekwaarde overtreft. Nadrukkelijk vermelden wij hierbij dat de stille reserves pas kunnen worden benut op het moment dat de onderliggende waarden verkocht worden. Als stille reserve worden aangemerkt de aandelen van de N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Deze waarde is gebaseerd op het belang van de gemeente Opmeer in deze N.V.
Daarnaast is de gemeente eigenaar van diverse gebouwen, gronden en voorzieningen die veelal verhuurd zijn of in gebruik zijn gegeven en die voor nul of een verhoudingsgewijs lage boekwaarde op de balans gewaardeerd zijn. In het vrije economische verkeer vertegenwoordigen deze objecten uiteraard wel een waarde. Vooralsnog wordt voor de stille reserves "p.m." opgenomen.

B. Top 10 risico's
De risico's relevant voor het weerstandsvermogen zijn dus die risico's die niet op de een of andere wijze zijn afgedekt of op een andere manier worden opgevangen. Om inzicht in die risico's te verkrijgen is het noodzakelijk een risicoprofiel van de gemeente op te stellen. Een risicoprofiel is een gestructureerde en gekwalificeerde inventarisatie van alle risico's die een gemeente loopt, waarbij zowel de externe risico's (denk aan: economische, natuur en politiek/ maatschappelijke) als de interne risico's (denk aan: organisatorische, politiek/ bestuurlijke, uitvoeringstechnische, personele, grondexploitatie, financiële, grote projecten, juridische kwesties / afsluiten contracten / aansprakelijkheid e.a.) worden meegenomen.

Uit de eerder vermelde actualisatie van de risico-inventarisatie is een risico-top 10 af te leiden. In onderstaande tabel worden de top 10 risico's nader toegelicht exclusief Grondbedrijf en Woningbedrijf in aflopende volgorde van mogelijk maximumbeslag op het weerstandsvermogen.

Nr.	Risico	Gevolgen	Maximum beslag weer-stands- vermogen (€)
1	Langdurige ziekte personeel	Vervangende (externe) capaciteit zal langdurig moeten worden ingehuurd.	225.000
2	WMO totaal	Hogere uitgaven aan voorzieningen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden door open-einde regeling gecombineerd met volumegroei, complexere zorg, stijging tarieven en stijgende zorgvraag naar aanleiding van de coronacrisis.	157.500
3	IKC, stijgende bouwprijzen	Bij het voorstel voor een nieuwe locatiekeuze IKC zal gewerkt worden met de verwachte prijsindexatie voor de komende jaren. Het risico is dat de bouwprijzen toch nog sterker stijgen dan verwacht als gevolg van aanhoudende economische vooruitgang.	122.000

Nr.	Risico	Gevolgen	Maximum beslag weer-stands- vermogen (€)
4	Eigen risicodragerschap voor de WW	Financiële gevolgen van de eigen risico dragerschap voor de WW.	94.500
5	Informatieveiligheid	Denk hierbij aan internetfraude, hacktivisme, dataverlies, etc.). Beschadiging aan hardware wat leidt tot materiële schade aan apparatuur en het verloren gaan van gegevens; gegevens raken beschadigd of verloren wat leidt tot vertraging in de bedrijfsprocessen en extra kosten; koppeling tussen gegevens en systemen wat leidt tot hogere kans op misbruik van gegevens; langdurige uitval ICT systemen wat leidt tot vertraging in het bedrijfsproces; mogelijke inbraak of toegang door onbevoegden in netwerk en/of informatiesysteem wat leidt tot uitlekken vertrouwelijke informatie; niet goed testen van updates of nieuwe programmatuur bij implementatie wat leidt tot fouten in de gegevensverwerking; verkeerd gebruik van wachtwoorden wat leidt tot ongewenste toegang tot belangrijke/vertrouwelijke informatie; virussen en/of hacking wat leidt tot verstoring van het bedrijfsproces en/of uitlekken van vertrouwelijke informatie; competentiegebrek en/of te laag kennisniveau (voor specialisme) wat leidt tot grotere kans op fouten en extra kosten.	56.250
6	Verduurzaming en klimaatagenda	Het risico dat het gebouwenbestand van de gemeente (Woningbedrijf buiten beschouwing gelaten) moet worden verduurzaamd zonder extra middelen.	47.250
7	Pensioenpremies/ wachtgeldverplichting en/APPA	Bij de jaarrekening 2019 is een aanvullende storing gemaakt, maar dat is geen 100% garantie voor de toekomst: onvoldoende gereserveerd kapitaal bijvoorbeeld door rentedaling blijft een risico.	45.000
8	Jeugdzorg	Hogere uitgaven aan voorzieningen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden omdat we nog niet de tools beschikbaar hebben om een realistische begroting te maken op een onderwerp waarvan de kosten moeilijk te voorspellen zijn. Open-einde regeling met volumegroei, complexere zorg, stijgende tarieven,	39.750

Nr.	Risico	Gevolgen	Maximum beslag weer-stands- vermogen (€)
		afhankelijkheid van doorverwijzingen door huisartsen. Kanttekening bij dit risico is dat het beslag op het weerstandsvermogen is bepaald vóór vaststelling van de begroting 2020 waarin een majeure verhoging van het jeugdzorgbudget aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.	
9	Gemeentefonds	De circulaires van het gemeentefonds dienen doorgerekend te worden om tot het effect voor de gemeente Opmeer te komen. Dit is specialistisch werk, met grote kans op afwijkingen. Het risico doet zich voor wanneer maatstaven algemene uitkering verkeerd zijn geraamd	33.750
10	Bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen	De deelname in gemeenschappelijke regelingen brengt financiële risico's met zich mee omdat het uitgaven- en inkomstenbeleid door de besturen van de samenwerkingsverbanden wordt bepaald en niet door de individuele gemeentebesturen. Indien een besluit is genomen door het algemeen bestuur van een gemeenschappelijke regeling, dan is de gemeente hieraan gebonden, ook al is ze er tegen. Ook het verder opschalen van samenwerkingsverbanden, brengt financiële risico's voor de individuele gemeenten met zich mee. Het risico is hogere indexatie/verhoging bijdragen aan gemeenschappelijke regeling dan de standaard indexatie.	26.500

C. Risico's Grondbedrijf en Woningbedrijf

Grondexploitatie

De resultaatverwachting uit de grondexploitaties is inclusief reservevorming in het kader van bovenwijkse/infrastructurele voorzieningen en verminderd met eventueel reeds gerealiseerde winstnemingen. De winstprognoses zijn gebaseerd op actuele exploitatieopzetten. Het behalen van de geraamde resultaten is afhankelijk van ontwikkelingen, zoals veranderingen in uitgiftetempo (plancapaciteit versus opname/vraag capaciteit), vraaguitval in het duurdere segment, renteontwikkelingen, kostprijsontwikkelingen en ontwikkelingen van de bouw-grondprijzen. De exploitatieopzetten worden jaarlijks aan de hand van deze ontwikkelingen geactualiseerd en laten positieve resultaten zien. Zie hiervoor ook de paragraaf Grondbeleid.

De reserve Bovenwijkse voorzieningen is bedoeld om de kosten van toekomstige projecten te kunnen dekken. De reserve wordt gevoed uit inkomsten uit gebiedsontwikkelingen De Veken en Heerenweide.

Gemeentelijk Woningbedrijf

Voor het Gemeentelijk Woningbedrijf is een financiële meerjarenbegroting (zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen) opgesteld. Belangrijke financiële besluiten in relatie tot het Woningbedrijf worden aan deze meerjarenbegroting getoetst. Voor het beheer van het woningenbestand is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld, dat in eigen beheer wordt geactualiseerd. De consequenties van dit meerjarenonderhoudsplan (voeding van de onderhoudsvoorzieningen) worden eveneens in de financiële meerjarenbegroting van het Woningbedrijf verwerkt. Verder zijn de consequenties van nieuwbouwvoornemens, de verhuurdersheffing en investeringen in de verduurzamingsopgaaf in de (meerjaren)begroting opgenomen. Op dit moment kent het Woningbedrijf geringe huurderving als gevolg van leegstand. Ter voorkoming van leegstand, handhaving van een voldoende weerstandsniveau en het behoud van de mogelijkheid om te investeren in nieuwbouw en/of het bestaande bezit, heeft de gemeenteraad eind 2019 een Beleidsplan Strategisch voorraadbeheer vastgesteld waarin het huurprijsbeleid en het beleid voor de verkoop van huurwoningen is vastgelegd. De opbrengsten van deze verkopen worden geboekt in de algemene bedrijfsreserve van het
Woningbedrijf en worden vervolgens (gedeeltelijk) ingezet voor afboeking van de onrendabele top in de stichtingskosten van nieuwbouwprojecten ter verkrijging van betaalbare huurprijzen.

D. Financiële kengetallen

Door het BBV wordt een verplichte basis set van vijf financiële kengetallen voorgeschreven. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De invoering van de set van vijf kengetallen is bedoeld om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken.

	Kengetallen	Rek 2020	Begr 2021	Begr 2022	Begr 2023	Begr 2024	Begr 2025	Norm
1a	Netto schuldquote	-30%	-25%	-39%	-39%	-30%	-2%	<100% is voldoende >130% is onvoldoende
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-30%	-25%	-39%	-39%	-30%	-2%	Geen VNG norm
2	Solvabiliteitsratio	64%	63%	64%	64%	65%	65%	>30% is voldoende <20% is onvoldoende
3	Grondexploitatie	4%	4%	-9%	-7%	-6%	-6%	Geen VNG norm
4	Structurele exploitatieruimte	15%	0%	-1%	-1%	-1%	-1%	Structurele lasten en baten zijn in evenwcht
5	Belastingcapaciteit	113%	115%	115%	115%	115%	115%	Geen VNG norm

1A. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

2. De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.

3. Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de gronden die de gemeente bezit is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten vallen de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente.

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

De schuldquote van de gemeente Opmeer is sterk omdat de gemeente relatief weinig geld heeft geleend. In 2025 nemen de uitzettingen korter dan één jaar behoorlijk af wat zorgt voor een stijging van de schuldquote. Wat overigens nog geen reden voor zorg is. De solvabiliteitsratio van de gemeente is de komende jaren stabiel.
Het kengetal grondexploitatie is laag (goed) aangezien de gemeente Opmeer relatief weinig grondexploitaties kent en de boekwaardes daarvan beperkt zijn vergeleken met de baten.
De structurele exploitatieruimte van de gemeente Opmeer komt de komende jaren evenwichtig uit.
De belastingcapaciteit van de gemeente Opmeer is relatief hoog.

Paragraaf 2: Kapitaalgoederen

Een groot deel van het grondgebied van de gemeente Opmeer (4.163 ha) bestaat uit openbare ruimte. In deze openbare ruimte vinden vele activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen zoals wegen, gebouwen, riolering, bomen, openbare verlichting en kunstwerken nodig. Deze kapitaalgoederen zijn van belang voor het verwezenlijken van de gemeentelijke programma's, zoals milieu, onderwijs en jeugd, ruimtelijke ontwikkeling en openbare ruimte. Een groot deel van de begroting heeft daarom betrekking op deze kapitaalgoederen. De kwaliteit van de openbare ruimte is zeer belangrijk voor onze inwoners en bedrijven. Met een goed onderhoudsniveau wordt een goed vestigingsklimaat bereikt, worden klachten voorkomen en risico's beperkt.

De gemeente Opmeer streeft naar de aanwezigheid van veel groen, een goede kwaliteit en een goed onderhoud van de openbare ruimte. De infrastructuur is passend en goed onderhouden. In de beheerplannen wordt daarbij als uitgangspunten genomen:

- Een wegeninfrastructuur die zorg draagt voor een goede bereikbaarheid, doorstroming en een veilig gebruik;
- Handhaven en waar noodzakelijk en mogelijk uitbreiding van het groene karakter van het bebouwd gebied en de industrieterreinen;
- De openbare omgeving is schoon, verzorgd, bruikbaar en veilig.
- Duurzaamheid

Het beheer van de openbare buitenruimte en infrastructurele werken vindt plaats op basis van actuele beheerplannen die tenminste 1 x per 4 jaar worden geactualiseerd.

Een aantal beheerssystemen is opgesteld om inzichtelijk te maken welke kapitaalwerken op korte en middellange termijn uitgevoerd moeten worden, inclusief de daarbij behorende budgetten. Het gaat om de volgende beheerplannen:

- Onderwijshuisvesting (2008)
- Speelvoorzieningenplan (2011)
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2022
- Beheerplan civiele kunstwerken 2020-2024
- Groenbeleidsplan 2018-2021
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2018-2021
- Beheerplan gemeentelijke gebouwen 2018-2021
- Wegenbeheerplan 2018-2021
- Stedelijk waterplan 2018-2021

Door de opstelling en tijdige actualisatie van deze plannen ontstaat inzicht in de behoefte aan middelen om de noodzakelijke beheer- en onderhoudswerken te kunnen uitvoeren en de begroting daarop tijdig af te stemmen. Met de actualisering wordt voldaan aan de BBV-voorschriften (notitie materiele vaste activa 2017). De uit te voeren werkzaamheden in het begrotingsjaar 2022 zijn in hoofdzaak beschreven in programma's 2 en 5 van deze begroting. Via de monitor Waarstaatjegemeente.nl wordt de klanttevredenheid over deze voorzieningen periodiek gemeten.

De kapitaalgoederen zijn van belang voor het verwezenlijken van een groot deel van de gemeentelijke programma's, zoals milieu, onderwijs en jeugd, ruimtelijke ontwikkeling en openbare ruimte.

Beleidskader wegen

Voor de wegen geldt het Wegenbeheersplan 2018 - 2021. Om de benodigde kwaliteit van de wegen nu en in de toekomst te kunnen handhaven, is het belangrijk om hiervoor voldoende budget beschikbaar te stellen. Om een gemiddeld jaarbudget te kunnen vaststellen, is langer dan de planperiode, vooruitgekeken en is de budgetbehoefte over een periode van 10 jaar berekend. Voor de looptijd van dit plan (2018-2021) wordt jaarlijks in programma 2 van deze begroting het benodigd budget geraamd. Afhankelijk van de omvang van de in enig jaar uit te voeren werken vindt een onttrekking of toevoeging plaats van/aan de reserve Wegen, waardoor de uitgaven een gelijkmatig karakter hebben respectievelijk de kosten van voorgenomen onderhoudswerkzaamheden financieel zijn gedekt.

Op basis van het raadsbesluit van 12 mei 2021 zal het beheer van de wegen van het Hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier per 1 januari 2023 worden overgenomen De effecten van de overdracht zijn uitgewerkt in een businesscase en zijn nog niet in de budgetramingen voor het wegenbeheer verwerkt.

Civiele kunstwerken

De gemeente Opmeer heeft 40 bruggen, 6 vissteigers, 7 kano-aanlegplaatsen en 94 duikers in beheer. In 2020 (raadsvergadering 18 juni 2020) is het beheerplan Civiele kunstwerken geactualiseerd voor de periode 2020-2024. Er is een kostenraming opgesteld voor de in de gemeente Opmeer aanwezige en bij de gemeente in beheer en onderhoud zijnde kunstwerken (bruggen e.d.). Uit dit beheerplan blijkt dat de voor het beheerplan geïnspecteerde objecten in een redelijke tot goede staat van onderhoud verkeren. In het beheerplan zijn aanbevelingen opgenomen voor het onderhoud en beheer. De financiering van het planmatig onderhoud van de kunstwerken is op grond van de BBV gewijzigd. Investeringen worden afgeschreven. Voor klein onderhoud is een bedrag opgenomen in de exploitatiebegroting. De reserve bruggen is hiermee komen te vervallen.

Openbare verlichting

Voor de openbare verlichting geldt het beleidsplan Openbare verlichting 2018-2021. In het beleidsplan wordt de visie weergegeven voor het beheren van de openbare verlichting en de kosten daarvan. Het beleidsplan bevat een uitvoeringsschema voor de jaren 2018 tot en met 2022. Een aanzienlijk deel (22%) van de lichtmasten is binnen een periode van vier jaar aan vervanging toe. De vervanging vindt pas plaats als de noodzaak uit meetproeven blijkt. De kosten van beheer en onderhoud van de openbare verlichting zijn in programma 2 van de exploitatiebegroting en meerjarenraming opgenomen.

Beleidskader riolering

Met het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) wordt invulling gegeven aan de taken van de gemeente die voortvloeien uit de Wet gemeentelijke watertaken die op 1 januari 2008 in werking is getreden. Op grond van deze wet is de gemeente belast met lokale ruimtelijke inpassing van de maatregelen op het gebied van de waterhuishouding en heeft de gemeente een zorgplicht voor stedelijk water. In overleg met de waterpartners zijn de beleidsuitgangspunten opgesteld, die voortkomen uit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW).

Voor de periode –2019-2022 is een GRP vastgesteld op 13 december 2018. In dit GRP is het beleid en financiering van het rioolbeheer vastgelegd.

De kosten voor de uitvoering van het rioleringsplan worden gedekt door de bestemmingsreserve Gemeentelijke riolering en de rioolheffing. De aanleg van nieuwe riolering in bestemmingsplannen wordt bekostigd uit de exploitatieopzet van deze plannen. Voor de planperiode is een heffing vastgesteld van € 199,60 die jaarlijks met de inflatiecorrectie wordt aangepast. In het jaarlijks op te stellen operationeel uitvoeringsprogramma en het daaropvolgende jaarverslag worden de bestedingen verantwoord.

Beleidskader water
Voor het beheer en onderhoud van de waterpartijen is het Stedelijk waterplan 2018-2021 opgesteld. Dit plan is op 21 september 2017 vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeente Opmeer is verantwoordelijk voor het onderhoud van de walkanten en het baggeren van de watergangen die eigendom zijn van de gemeente. De gemeente Opmeer beheert ongeveer 120.000 m2 oppervlaktewater en ongeveer 25 km oevers met oeverbescherming. Door het structureren van de aanpak voor het onderhoud zijn de kosten inzichtelijk gemaakt en is een planning opgesteld. De kosten van het baggerwerk variëren sterk in de loop der jaren.

In het beheerplan zijn voor de komende jaren de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden geïnventariseerd. Voor het onderhoud van deze voorzieningen is een bestemmingsreserve Baggerwerkplan ingesteld. In programma 2 van de begroting en meerjarenraming zijn de benodigde onderhoudsbudgetten verwerkt. In 2021zijn met het Hoogheemraadschap HHNK gesprekken gevoerd over de overdracht van het stedelijk waterbeheer aan HHNK.

Beleidskader gebouwen
De gemeente Opmeer heeft 33 gebouwen in beheer, bestaande uit algemene gebouwen, dierenverblijf, sport- en sociaal culturele gebouwen. Daarnaast zijn er nog 7 scholen waarvan het beheer onder de schoolbesturen valt. Voor het beheer van de gemeentelijke gebouwen is het beheerplan Gemeentelijke gebouwen 2018-2021 opgesteld. Dit plan is op 1 februari 2018 vastgesteld door de gemeenteraad.

In het beheerplan is de zorg voor een groot aantal wettelijke taken voor het beheer van gebouwen opgenomen. Het is van belang dat de gemeentelijke gebouwen in een goede staat verkeren waarbij als uitgangspunten worden gehanteerd: schoon, heel en veilig en streven naar duurzaamheid. In het plan zijn de kosten van het gebouwenbeheer voor de planperiode inzichtelijk gemaakt en is een doorkijk opgenomen voor een periode van 10 jaar.
Voor de vijf gebouwen die ondergebracht gaan worden in de nieuwe IKC's wordt al het planmatig onderhoud niet meer uitgevoerd. Dit heeft geresulteerd in een verlaging van de onderhoudskosten voor de komende vier jaar.

Beleidskader beeldende kunstwerken
De gemeente heeft 14 kunstwerken in beheer. De kunstwerken worden planmatig beheerd. De meerjarenonderhoudsplanning wordt jaarlijks geactualiseerd. Voor het beheer is een jaarlijks budget benodigd van ca. € 12.000. Afhankelijk van de omvang van de uit te voeren werken vindt een onttrekking of toevoeging plaats van/aan de reserve onderhoud kunstwerken.

Gemeentelijk Woningbedrijf
Op 19 december 2019 is het Strategisch voorraadbeleid gemeentelijk woningbedrijf Opmeer 2020vastgesteld door de gemeenteraad. Het geactualiseerde plan geeft richting aan de strategie van onze
woningportefeuille en houdt rekening met demografische ontwikkelingen, veranderende trends en financiële en juridische ontwikkelingen. Daarnaast gaat het in op het beheer van de bestaande voorraad, verkoop en de nieuwbouwactiviteiten. Verduurzaming van de bestaande voorraad is een belangrijk item. De wensportefeuille en het streefhuurbeleid spelen ook een belangrijke rol. Het gaat hierbij onder meer om veranderende woonwensen, huurprijsbeleid, demografie, kwaliteit, energie, economie e.d. Op basis van deze ontwikkelingen zijn de strategische doelen voor het woningbedrijf geformuleerd. Het beleidsplan vormt de koers van het woningbedrijf voor de komende acht jaren.

Op basis van de vastgestelde regionale woonvisie is de Woonvisie Opmeer 2018-2022 'Gelukkig wonen in Opmeer' gemaakt. Deze is op 13 december 2018 door de gemeenteraad is vastgesteld. Deze plannen houden rekening met demografische ontwikkelingen, veranderende trends en financiële en juridische ontwikkelingen. Het gaat hierbij onder meer om veranderende woonwensen, huurprijsbeleid, demografie, kwaliteit, energie, economie e.d.
De in de genoemde plannen voorgestelde maatregelen moeten, als het gaat om activiteiten van het Woningbedrijf, worden bekostigd uit de bedrijfsreserve van het Woningbedrijf en de huuropbrengsten. De investeringen in het vastgoed worden gebaseerd op de 'Investeringsregeling Woningbedrijf Opmeer'.

Het verkoopbeleid is in het nieuwe Strategisch Voorraadbeleidsplan geactualiseerd. De opbrengsten van verkopen worden geboekt in de algemene bedrijfsreserve van het Woningbedrijf en worden vervolgens (gedeeltelijk) ingezet voor afboeking van de onrendabele top in de stichtingskosten van nieuwbouwprojecten ter verkrijging van betaalbare huurprijzen.

Jaarlijks wordt een activiteitenplan opgesteld waarin de voorgenomen activiteiten staan vermeld van het Woningbedrijf. Op hoofdlijnen wordt inzicht gegeven in de voornemens van het Woningbedrijf over de uitvoering van de Woonvisie en de volkshuisvestelijke prestatievelden (kwaliteit woongelegenheden, leefbaarheid, wonen en zorg, verhuren van de woningen, betrekken van/overleg met bewoners bij beleid en beheer en continuïteit financiën).

Voor het Woningbedrijf is een financiële meerjarenraming (10 jaar) opgesteld. De raming houdt rekening met effecten van de verhuurdersheffing, huurbeleid e.d. Belangrijke financiële besluiten in relatie tot het Woningbedrijf worden aan deze meerjarenbegroting getoetst. De onderhoudskosten en beoogde investeringen (nieuwbouw Heerenweide) zijn in de meerjarenramingen verwerkt. Deze meerjarenbegroting is voortschrijdend en wordt jaarlijks geactualiseerd. De meerjarenbegroting van het Woningbedrijf wordt u separaat aangeboden.

Beleidskader Groen
Op 19 april 2018 heeft de gemeenteraad het Groenbeleidsplan 2018-2021 vastgesteld. De gemeente Opmeer beheert totaal (2018) ca 589.000 m2 groen. Dit is onder te verdelen in openbaar groen, sportvelden en begraafplaatsen.

In het plan worden op basis van beschikbare financiële kengetallen de totale kosten van het groenbeheer geraamd op ca. € 873.000 per jaar ex BTW (arbeid, materiaal en materieel). De gemiddelde landelijke beheerkosten van openbaar groen bedragen € 82,- per inwoner. De gemiddelde kosten van groenbeheer bedragen in Opmeer € 66,- per inwoner.
Uit deze cijfers blijkt dat er sprake is van een efficiënt groenbeheer. Voor renovatie van openbaar groen zou op jaarbasis in theorie een bedrag van ca. € 89.000 benodigd zijn. In de begroting is een bedrag van € 28.000 op jaarbasis beschikbaar. Ingeval van integrale gebiedsrenovaties worden de omvormingskosten meegenomen in de totale projectbegroting. Het beperkte beschikbare budget dwingt wel tot het langer in stand houden van (verouderd) groen dan op basis van de gemiddelde levensduur gewenst zou zijn. De raad heeft hiermee geaccepteerd dat er sprake zal zijn van enige achterstand in de renovaties van openbaar groen. Jaarlijks wordt voor de uitvoering van zowel het groenbeleidsplan als het bomenbeleidsplan een operationeel plan opgesteld en aan de raadscommissie Ruimte voorgelegd. De uitvoeringskosten worden jaarlijks in de exploitatiebegroting opgevoerd.

Verkoop percelen openbaar groen

De gemeente voert beleid met betrekking tot verkoop openbaar groen. In het groenbeleidsplan (groenuitgiftebeleid) zijn de te verkopen percelen aangewezen.

Financiële consequenties
Voor het onderhoud van de wegen, riolering, het huurwoningenbestand en (overige gemeentelijke) gebouwen zijn reserves/voorzieningen beschikbaar. De kosten van onderhoud van schoolgebouwen worden gedekt ten laste van de reserve Onderwijshuisvesting.

Voor de normale en planmatige onderhoudskosten van kapitaalgoederen worden jaarlijks in de onderhoudsbegroting ramingen opgenomen. Deze komen weer ten laste van onderhoudsvoorzieningen en/of reserves. Wanneer buitengewoon onderhoud en/of renovatie moet worden verricht, worden hiervoor afzonderlijke ramingen opgenomen of investeringskredieten aangevraagd.

Actie	**Activiteiten in begroting 2022**
Actualiteit beheerplannen	Actualiseren wegenbeheerplan, beheerplan openbare verlichting, groenbeleidsplan, stedelijk waterplan, beheerplan gemeentelijk gebouwen
Uitvoering beheerplannen	Opstellen operationele programma's
Woningbedrijf	Actueel houden meerjarenbegroting; Activiteitenplan 2022.

In bijlage 1 van de begroting vindt u ook een samenvattende tabel inzake de stand van zaken op het gebied van kapitaalgoederen.

Paragraaf 3: Bedrijfsvoering

Inleiding
De bedrijfsvoering van de gemeente betreft het sturen en beheersen van de organisatorische bedrijfsprocessen om de, door het politiek bestuur geformuleerde, beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren. In deze paragraaf wordt op de verschillende onderdelen ingegaan.

Privacybescherming
De mate van gegevensverwerking groeit exponentieel. Gemeenten groeien ook steeds meer naar integrale dataverwerking en het gebruik van diverse data voor beleidsondersteunende processen. Om de kansen die met deze groei gepaard gaan ten volle te kunnen benutten, is volledig vertrouwen nodig van de burger in onze toenemende digitaliserende samenleving. De AVG gaat over de bescherming van natuurlijke personen in verband met de geautomatiseerde en geïndexeerde verwerking van persoonsgegevens en zorgt voor borging van privacy-rechten voor betrokkenen. Voor overheden en bedrijven in het algemeen en voor gemeenten in het bijzonder, resulteert dit in meer verplichtingen bij het verwerken van persoonsgegevens. In onderstaande tekst wordt uiteengezet welke beheersmaatregelen de gemeente Opmeer in 2022 treft om de privacybescherming te borgen.

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)
In 2022 besteden wij in het bijzonder aandacht aan:
Compliancy
De gemeente Opmeer wil en moet voldoen aan de eisen van de AVG.
Voor het bewaken van de mate van compliancy maken we gebruik van het Privacy Control Framework. Dit framework is een concreet en te auditeren nog die toeleidt naar het privacyproof stempel.
Gegevensdeling
Het wetsvoorstel meervoudige problematiek sociaal domein verankert een duidelijke taak voor gemeenten om te komen tot een integrale en gecoördineerde aanpak voor meervoudige problematiek (ICT-technisch, AVG en juridisch). Tevens regelt het een duidelijke taak voor gemeenten om zorg te dragen voor een meldpunt voor inwoners met niet-acute zorgen over zichzelf of een ander. In 2022 werkt de organisatie dit wetsvoorstel graag verder uit om intern te kunnen toepassen. We zijn hierbij afhankelijk van de wet Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (WAMS) die naar verwachting in 2022 zal worden vastgesteld.

Privacy by design
In 2022 staat privacy by design centraal wat concreet inhoud dat we streven naar het zoveel mogelijk specificeren van technische en organisatorische maatregelen tijdens een project en/of inkoopproces. In 2021 wordt gestart met het aanpassen van de inkoop(uitvoering)regels op het vakgebied van privacy en AVG.
Samenwerking regio Westfriesland
In dit kader is belangrijk op te merken dat op het domein van informatieveiligheid en privacy in de regio Westfriesland nauw wordt samengewerkt en overlegd. Zowel bij specifieke thema's als reguliere taken wordt deze samenwerking in 2022 gecontinueerd.

Informatie- en gegevensmanagement
De digitale transformatie
Momenteel verplaatst onze samenleving zich naar een netwerksamenleving waarbij er continue disruptieve digitale veranderingen plaatsvinden. Bij deze veranderingen werkt informatietechnologie als katalysator. Hoewel de opkomst van digitalisering al vele jaren speelt, heeft de uitbraak van het

coronavirus de meerwaarde van een gedigitaliseerde overheid benadrukt. Echter staan overheden hierbij nog aan het begin van de groeicurve om een digitaal gestuurde business te worden. Vanuit eenheid I&G zien wij wel dat digitalisering steeds meer beleidsterreinen bij elkaar brengt en het bewustzijn rijst dat er serieuzer nagedacht mag worden over de verschillende silo's heen, wat de rode draad van digitalisering in onze samenleving betekent. Samenwerken intern en extern is naar het volgende level gebracht, maar het blijven stimuleren hiervan staat centraal. Mede hierom is het noodzakelijk de medewerkers mee te nemen in digitaliseringsvraagstukken en ontwikkelen en ze goed te begeleiden en op te leiden.

Informatiebeleid 2021-2023
In 2021 is het informatiebeleid vastgesteld. In het informatiebeleid worden zeven strategische principes gehanteerd (deze principes zijn gelijk in de regio). Op basis van deze principes is een projectenportfolio opgesteld. Denk hierbij aan projecten als: Digitale Agenda 2024, aanbesteding burgerzaken applicatie, opstellen van Cloud beleid, Samen Hangende Objectregistratie (SOR) en digitaliseren van werkprocessen.

Onderzoek Functioneel Applicatie Beheer
Binnen gemeente Opmeer bestaat de wens om het Functioneel Applicatie Beheer te professionaliseren. Voordat hiermee begonnen kan worden, is het noodzakelijk om een goed beeld te hebben van de actuele situatie m.b.t. het Functioneel Beheer binnen de gemeente. Momenteel heerst het gevoel dat het kennisniveau onderling tussen de beheerders sterk uiteen kan lopen, dat het voor velen een extra taak die er snel bij inschiet en dat de taken rondom beheer steeds complexer wordt in de tijd die men ervoor krijgt. Om de huidige situatie in kaart te brengen zal er een nulmeting worden uitgevoerd en worden vervolgstappen doorgevoerd.

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)
Per 1 januari 2022 gaat de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet wordt digitaal ondersteund door het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Hiervoor moeten overheden aansluiten met hun lokale software. Het elektronisch berichtenverkeer met de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO-LV) verloopt via Digikoppelingen. Er zijn drie verschillende softwarepakketten aangeschaft waar de inrichting en toepassing centraal staan.

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)
BAG is een registratie waarin basisgegevens over alle gebouwen en adressen in een gemeente zijn verzameld. Deze registratie is een wettelijke verplichting waarvan wij de bronhouder zijn. De Basisregistratie gebouwen geeft voor alle panden, verblijfsobjecten, standplaatsen en ligplaatsen een identificatie.

Regionale samenwerking
In het voorjaar van 2021 hebben Gemeente Opmeer en Koggenland een aantal sessies gehad, waarin ze samen over kansen in de samenwerking van de informatievoorziening (I-samenwerking) hebben gesproken. Deze informatievoorziening sessies hebben veel ideeën opgeleverd. Aan deze ideeën worden aanspreekpunten en prioriteiten gekoppeld. Met deze samenwerking proberen wij: meer "lucht" te ervaren, wanneer ze elkaars activiteiten overnemen en overdragen (door onderling te geven en nemen); persoonlijk en inhoudelijk naar elkaar toe groeien en elkaar steeds beter op natuurlijke wijze weten te vinden en elkaar helpen

Personeel en organisatie

CAO

Op 1 januari 2021 liep de huidige Cao Gemeenten af. In de onderhandelingen die al geruime tijd gaande zijn, vormt met name het verhogen van de salarissen het voornaamste struikelblok. Gezien de ontwikkelingen in andere, vergelijkbare Cao's is de verwachting dat binnen de nieuwe Cao Gemeenten ook een salarisverhoging wordt opgenomen. In de begroting is daarom rekening mee gehouden met een verhoging van 2,5% (met terugwerkende kracht tot 1 januari 2021).
Daarnaast zal in de nieuwe Cao aandacht zijn voor zaken als de duurzame inzetbaarheid van medewerkers en de harmonisatie van verlofregelingen. Die laatste lopen binnen gemeenten nogal uiteen. Met een sectorale regeling die voor alle gemeenten nagenoeg hetzelfde is, beoogt de VNG de mobiliteit tussen de verschillende gemeenten te bevorderen.

Duurzame inzetbaarheid medewerkers

De vitaliteit van werknemers behoort eveneens tot een van de aandachtspunten in die nieuwe Cao. De verwachting is dat daarin bepalingen worden opgenomen die een duurzame inzetbaarheid voor oudere werknemers moet waarborgen. In het personeelsbeleid van Opmeer wordt ook nadrukkelijk aandacht besteed aan deze leeftijdsgroep. Daarnaast is er oog voor jonge, getalenteerde medewerkers. Die willen we graag aan onze organisatie binden. Dit komt nadrukkelijk aan bod tijden de persoonlijke ontwikkelingsgesprekken die met de medewerkers worden gevoerd. Dat wordt in 2022 niet anders. Investering in de ontwikkeling van medewerkers is sowieso nodig om te voorkomen dat er achterstanden in kennis en kunde ontstaan. De wereld om ons heen verandert snel en vraagt veel van de gemeente en medewerkers. Het onderhouden van digitale vaardigheden, maar ook de kennis op het vakgebied is belangrijk en krijgt daarom in 2022 opnieuw veel aandacht.

Organisatieontwikkeling

In het verlengde van de bovenstaande paragraaf, wat duidelijk samenhangt met de strategische personeelsplanning voor de ambtelijke organisatie, staat ook de leiderschapsontwikkeling op de agenda. Het ontwikkelen van een leiderschapsstijl waarbij vertrouwen, coachen en inspireren centraal staan en waarin vooral wordt ingezet op autonomie, vertrouwen en eigenaarschap van medewerkers. Dit past goed in de organisatievisie van Opmeer. Dit vraagt van het management situationeel te leiden en tegelijkertijd medewerkers te ontwikkelen naar het gewenste niveau van taakvolwassenheid. Ook wordt ingezet op een versterking van de organisatie in het strategisch vermogen en het integraal werken. Het streven is om op die manier Opmeer te ontwikkelen naar een opgave gestuurde gemeente. Onder meer met ondersteuning van de strategisch adviseurs, is dit een van de essentiële speerpunten in 2022.

Arbeidsomstandigheden

De arbeidsomstandigheden zijn in de afgelopen periode ingrijpend veranderd. Enerzijds door COVID- 19 maar ook door de bewuste keuze om anders te werken. Thuiswerken, flexibeler, meer integraal en regionaal werken zijn inmiddels gewoon geworden. Medewerkers worden daarin gefaciliteerd en ondersteund. Ook al zijn de omstandigheden veranderd, het ontslaat Opmeer als werkgever niet van de zorgplicht voor de medewerkers.

Financiën

De huidige financiële situatie in onze gemeente vereist continue aandacht. Na een bezuinigingsronde in 2020 en 2021 presenteren we een programmabegroting 2022-2025 die voor de langere termijn financieel in evenwicht is. Er blijft echter sprake van financiële onzekerheden. De aangekondigde herijking van het gemeentefonds, de onzekerheid over structureel meer bijdrage van de overheid en de onbekende effecten van de coronapandemie zorgen er voor dat de gemeente financieel onder druk blijft

staan. Door middel van het verhogen van het kostenbewustzijn binnen de gehele organisatie en het versterken van de rol van de financieel adviseurs kan er aan de voorkant al meegedacht worden. Financieel bewustzijn is een belangrijk element voor een gemeentelijke organisatie. Het is immers gemeenschapsgeld waar we mee omgaan en zeker in financieel lastige tijden is het nog belangrijker dat budgethouders alert zijn. Daar besteden we nog meer aandacht aan dan we al deden. Daarnaast wordt continu gewerkt aan het door (door)ontwikkelen van onze management- en bestuursrapportages om nog meer in control te komen.

Onze Planning & Control-cyclus begint met de Kadernota, waarin de nieuwe plannen voor het volgende begrotingsjaar worden voorgesteld. Deze plannen worden vervolgens financieel vertaald in de begroting. Middels de Voorjaars(kader)nota en de Najaarsnota kan binnen het boekjaar nog bijgestuurd worden. De Jaarrekening is het sluitstuk en zorgt voor de verantwoording over het gevoerde beleid. Om de raad goed te informeren zijn voor de opzet en de inhoud van de begroting en de jaarrekening wettelijke eisen vastgesteld in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In 2021 is gestart met een nieuwe vorm/inhoud van de Voorjaars(kader)nota en de Najaarsnota. In 2022 gaan we verder in deze doorontwikkeling.

Om onze processen te bewaken, voeren we interne controle uit op de meest kritische werkprocessen. Onze accountant is tevreden over dit proces. Zijn controlebevindingen en aanbevelingen nemen wij over in een follow-up, zodat management en college de voortgang hierop kunnen vernemen.
Op dit moment is er een wetswijziging in de maak. Die houdt in dat niet de accountant, maar het college van B&W de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken bij de jaarrekening moet afgeven. De verwachting is dat dat dient te gebeuren vanaf het boekjaar 2022. In 2021 vindt een aanbesteding accountantsdiensten plaats. In het verlengde hiervan wordt overwogen om te komen tot een auditcommissie wat past in het verlengde van het advies van de regionale rekenkamer.

Juridische Zaken
De Wet elektronische publicaties is, met een halfjaar vertraging, op 1 juli 2021 in werking getreden. De wet kent twee fases waarin de gemeente zaken geregeld moet hebben. Met ingang van 1 juli 2021 moet nieuw vastgesteld beleid digitaal worden gepubliceerd in het eigen digitale publicatieblad en geconsolideerd worden in de decentrale regelingenbank (fase 1). Deze werkwijze is inmiddels geïmplementeerd. Per 1 juli 2022 moet de gemeente een volledige collectie actuele beleidsregels beschikbaar hebben in de decentrale regelingenbank (fase 2). Vóór 1 juli 2022 moeten reeds vastgestelde beleidsregels die nog niet eerder digitaal zijn gepubliceerd, maar nog wel van kracht zijn, alsnog worden gepubliceerd. Dit zal in de eerste helft van 2022 worden uitgevoerd. De Omgevingswet gaat in 2022 extra juridische inzet vragen, omdat de geplande inwerkingtreding 1 juli 2022 zal zijn. De verwachting is dat juridische ondersteuning noodzakelijk zal zijn bij het opstellen van onder andere het omgevingsplan.

Bouwen aan een communicatieve organisatie
De inwoner staat centraal en dat vraagt om duidelijke, transparante en betrouwbare communicatie. Communicatie vormt daarom een belangrijke bouwsteen van veel wat we als gemeente Opmeer doen. In 2022 blijven we werken aan een communicatieve organisatie. De ervaring leert dat het goed is als communicatieprofessionals tijdig betrokken te zijn bij beleidsontwikkelingen. Medewerkers worden ondersteund om in begrijpelijke taal (B1-niveau) en klantgericht te communiceren. Ook de digitale ontwikkelingen zorgen ervoor dat de communicatie continu verandert. Zo wordt in 2021 de digitale nieuwsbrief voorbereid die in 20222 actief wordt ingezet voor de communicatie. Verder breiden we de mogelijkheden van de gemeentelijke website uit voor de online dienstverlening en online

burgerparticipatie. De mogelijkheden voor inwoners om mee te praten en te participeren in beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering worden hierdoor steeds eenvoudiger en beter.

Paragraaf 4: Treasury

De treasuryfunctie omvat de financiering van het beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complex geworden geld- en kapitaalmarkt. Er zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie budgettaire gevolgen verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Onder de treasuryfunctie valt niet het verstrekken van leningen aan derden.
De wettelijke basis van de treasuryfunctie is de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Deze wet stelt regels over het financieringsgedrag van gemeenten. Gemeenten dienen nadere regels op te stellen in een treasuryparagraaf.

Treasurystatuut/algemeen treasurybeleid
Het thans geldende Treasurystatuut is op 13 december 2018 vastgesteld door de gemeenteraad.
In het Treasurystatuut zijn de volgende doelstellingen opgenomen inzake het treasurybeleid van de gemeente Opmeer.

- Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden met als doel het uitvoeren van de programma's binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders van de begroting;
- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens en resultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut, waarbij uitsluitend de publieke taak wordt gediend en voorzichtig en behoudend wordt geopereerd.

Algemene ontwikkelingen/treasurybeleid
De gemeente Opmeer heeft al een reeks van jaren een liquiditeitsoverschot. Als beleid is geformuleerd dat dit overschot wordt aangewend voor:

- vervroegde aflossing van geldleningen, waar dit op grond van de leningsovereenkomsten mogelijk is (NB In de bestaande overeenkomsten is dit uitgesloten);
- financiering van nieuwe kapitaalsinvesteringen, zodat hiervoor geen nieuwe leningen behoeven te worden aangetrokken;
- tijdelijke overschotten door middel van deposito's uitzetten of aanhouden in rekening courant bij de schatkist (ingaande 2014).

De reeks van jaren dat er een liquiditeitsoverschot is geweest, is dit beleid ook daadwerkelijk gevolgd.
In het kader van de invoering van het schatkistbeleggen wordt het financieringsoverschot zoveel mogelijk ingezet voor de grondexploitatie Heerenweide.
In 2020 hebben wij een nieuwe lening afgesloten ter grootte van € 14.000.000 als projectfinanciering voor de nieuwe kindcentra. Vanaf 2021 is de verwachting dat er weer nieuwe leningen voor het Woningbedrijf aangetrokken moeten worden.

Rentevisie
De rentestand is nog steeds ongekend laag. Verwacht wordt dat de rentetarieven in 2022 ongeveer gelijk blijven aan het niveau van 2021. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de Europese Centrale Bank

haar monetaire beleid nog niet wil veranderen. Deze rentevisie is mede gebaseerd op de rentevisies van ING en die van de Bank voor Nederlandse Gemeenten.

Treasurybeheer

Risicobeheer

De Wet Fido schrijft voor dat de renterisico's binnen de gemeente bewaakt dienen te worden. Het renterisico op korte termijn wordt inzichtelijk gemaakt met de kasgeldlimiet, het renterisico op langere termijn wordt in beeld gebracht met de renterisiconorm. In de onderstaande tabel 'Kasgeldlimiet in het jaar 2022' wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm uit hoofde van de Wet Fido. Zoals uit dit overzicht blijkt, is er dankzij de aanwezige liquide middelen gedurende het hele jaar sprake van een grote ruimte binnen de kasgeldnorm.

Het drempelbedrag voor het schatkistbankieren, het totaal aan middelen dat een decentrale overheid maximaal buiten de schatkist mag aanhouden, was in het verleden gezet op 0,75% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 250.000 bedraagt. Het drempelbedrag is vastgelegd in artikel 7 lid 2 van de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden en is per 1 juli 2021 aangepast. Het drempelbedrag van de ondergrens voor kleine gemeenten is verhoogd van € 250.000 naar € 1 miljoen euro.

Kasgeldlimiet in het jaar 2022	**Kw1**	**Kw2**	**Kw3**	**Kw4**
Omvang begroting per 1 januari 2022	39.449.017			
-1 Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
- in bedrag	3.353.166	3.353.166	3.353.166	3.353.166
-2 Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Schuld in rekening courant	0	0	0	0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
-3 Contante gelden in kas	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	25.942.000	25.942.000	25.942.000	25.942.000
Toets kasgeldlimiet				
-4 Totaal netto vlottende middelen (3)-(2)	26.942.000	26.942.000	26.942.000	26.942.000
Toegestane kasgeldlimiet (1)	3.353.166	3.353.166	3.353.166	3.353.166
Ruimte (+) / Overschrijding (-); (1)-(4)	30.295.166	30.295.166	30.295.166	30.295.166

In de onderstaande tabel 'Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld' wordt het renterisico van de vaste schuld c.q. de renterisiconorm gecomprimeerd in beeld gebracht.

Dit overzicht geeft voor de jaren 2022 – 2025 een ruime onderschrijding van de rente-risiconorm te zien. Hieruit kan worden afgeleid dat de spreiding van de lening portefeuille zodanig is dat de renterisico's zeer beperkt zijn. De eerstvolgende renteherziening op 1 lening vindt plaats in 2022.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld		**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
1	Renteherzieningen	1.786.627		0	0
2	Aflossingen	545.208	482.103	488.695	495.616
3	**Renterisico (1 + 2)**	2.331.835	482.103	488.695	495.616
4	**Renterisiconorm**	7.889.803	7.074.068	6.935.476	6.930.907
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	5.557.968	6.591.965	6.446.781	6.435.291
5b	Overschrijding renterisiconorm (3>4)				
Renterisiconorm					
4a	Begrotingstotalen 2022 - 2025	39.449.017	35.370.341	34.677.381	34.654.534
4b	Percentage (gemeenteregeling)	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
4 = (4a x 4b/100)		7.889.803	7.074.068	6.935.476	6.930.907

In de onderstaande tabel 'Kredietrisico's op verstrekte gelden' worden de kredietrisico's op de verstrekte gelden in beeld gebracht.

Kredietrisico op verstrekte gelden	Met/zonder (hypothecaire) zekerheid	Restant-schuld	%
Gemeenten/provincies		n.v.t.	
Overheidsbanken		n.v.t.	
Woningcorporaties met garantie WSW		n.v.t.	
Semi-overheidsinstellingen		n.v.t.	
Financiële instellingen (A en hoger)		n.v.t.	
Overige toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	zonder	500.000	Div%
Overige toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	met	800.000	Div%
Niet toegestane instellingen volgens Treasurystatuut		n.v.t.	
Totaal		1.300.000	

Gemeentefinanciering

Financieringspositie

De financieringspositie bij de aanvang van het jaar 2021 ziet er als volgt uit.

De financieringspositie in het jaar 2022 (x € 1.000)		1-jan	31-dec
Algemene reserves en bestemmingsreserves	ca.	45.957	46.280
Voorzieningen	ca.	6.273	6.111
Saldo nog niet afgeloste vaste geldleningen	ca.	15.506	14.961
Subtotaal		**67.736**	**67.352**
Boekwaarde investeringen		44.522	38.694
Financieringsoverschot (+=overschot; -= tekort)		**23.214**	**28.658**

Leningenportefeuille

De onderstaande tabel geeft inzicht in de mutaties van de leningenportefeuille en de invloed van deze mutaties op de gemiddelde rente.

MUTATIES IN LENINGPORTEFEUILLE	Bedrag	Gem.rente
Stand per 1 januari 2022	15.506.010	1,20%
Nieuwe leningen	0	
Reguliere aflossingen	545.208	
Vervroegde aflossingen	0	
Renteaanpassing (oud percentage)	0	
Renteaanpassing (nieuw percentage)	0	
Stand per 31 december 2022	**14.960.802**	**1,20%**

Relatiebeheer

Als huisbankier van de gemeente Opmeer wordt aangemerkt de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG).

Organisatie

De treasuryfunctie wordt, zoals opgenomen in het Treasurystatuut uitgevoerd door de op grond van dat statuut aangewezen medewerkers van de gemeente.

EMU-saldo

De Economische en Monetaire Unie (EMU) is een groep van EU-lidstaten die de Euro als betaalmiddel hebben ingevoerd. Ter beheersing van de waarde van deze munt is besloten de uitgaven en inkomsten van de deelnemende landen te volgen en uit te drukken in het EMU-saldo. Het EMU-saldo is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de collectieve sector (Rijk, medeoverheden en sociale fondsen). Om die reden is voorgeschreven dat de gemeenten in hun begroting/jaarrekening een overzicht opnemen van hun bijdrage aan het EMU-saldo.

In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% Bbp mag bedragen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van definities en conventies van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 1995). Deze definities bepalen dat het EMU-saldo het saldo van de gehele overheid is: Rijk, sociale fondsen en overige publiekrechtelijke lichamen (lokale overheid) en wat daarin wordt meegeteld. Lokale overheden zijn daarom medeverantwoordelijk voor het Nederlandse EMU-saldo. Het is voorgeschreven dat de gemeenten in hun begroting een overzicht opnemen van hun EMU-saldo. In onderstaande tabel wordt het exploitatiesaldo van de gemeente Opmeer omgezet naar het EMU-saldo voor het jaar 2022.

	Omschrijving	(bedrag * €)
1	Exploitatiesaldo* voor toevoeging aan/onttrekking uit reserves	438.832
2	Afschrijvingen	1.883.662
3	Bruto dotaties aan voorzieningen	12.068
-4	Investeringen in materiële activa die op de balans ultimo begrotingsjaar worden geactiveerd	1.065.000
5	Voor begrotingsjaar toegekende bijdragen van Rijk, provincies, EU en overigen inzake de investeringen die niet via de exploitatie lopen	0
+6a	Opbrengsten uit desinvesteringen in vaste activa (tegen verkoopprijs)	0
-6b	De boekwinst op desinvesteringen in vaste activa	0
-7	Aankopen grond, bouw- en woonrijp maken	987.082
+8a	Opbrengsten uit verkoop van grond (tegen verkoopprijs)	5.972.739
-8b	De boekwinst op grondverkopen	0
-9	Betaling in begrotingsjaar ten laste van de voorzieningen	173.554
-10	Betalingen in begrotingsjaar die niet via de exploitatie verlopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die niet vallen onder een van de andere genoemde posten.	0
-11	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen in begrotingsjaar	0
	EMU-saldo gemeente Opmeer	**6.081.665**

* een tekort wordt weergegeven middels een –teken.

Paragraaf 5: Verbonden partijen

Algemeen
Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen - en mogelijk risico's - is het gewenst dat hieraan in de begroting en jaarstukken aandacht wordt besteed. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente.
De gemeente Opmeer heeft bestuurlijke en financiële belangen in diverse verbonden partijen, waaronder de deelname in gemeenschappelijke regelingen (GR) met centrumgemeenteconstructie, gemeenschappelijke regelingen met eigen bestuur, vennootschappen, stichtingen en verenigingen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente. Uiteraard blijft de gemeente beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden houden over deze partijen. Indien een gemeenschappelijke regeling wordt opgeheven, komen de kosten van de opheffing/afbouw voor rekening van de deelnemende gemeenten. Voor de financiële consequenties hiervan is geen speciale reserve of voorziening beschikbaar.
Deelnemingen mogen niet meer worden geconsolideerd. Dit houdt in dat de cijfers integraal in de jaarrekening worden verwerkt. Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of duurzaam lagere waarde. Gelet op de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) kunnen de gemeenten slechts deelnemingen aanhouden vanwege een publiek belang.

Hierbij een overzicht van de verbonden partijen:

Aard verbonden partij		Verbonden partij	Bijdrage 2022	Programma
Gemeenschappelijke regeling				
	1	Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking WF	€ 18.000	0/4/8
	2	Centraal Afvalverwerkingsbedrijf West Friesland	€ 3.000	7
	3	Het Westfries Archief	€ 98.000	0
	4	Archeologie West-Friesland	€ 11.000	5
	5	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	€ 65.000	7
	6	Shared Service Centre ICT DeSom	€ 520.000	0
	7	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	€ 669.000	1
	8	GGD Hollands Noorden	€ 482.000	6 / 7
	9	Recreatieschap West-Friesland	€ 70.000	5
	10	WerkSaam	€ 389.000	6
Vennootschappen en coöperaties				
	11	Alliander N.V.	€ -	
	12	Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ -	
	13	N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	€ -	
	14	C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 3	€ -	
	15	C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 4	€ -	
Stichting en verenigingen				
		NVT		
Overige verbonden partijen				
		NVT		
TOTAAL			€ 2.325.000	

Risico-inschatting
Hieronder wordt weergegeven de onderwerpen waarop de verbonden partijen zijn beoordeeld voor de bepaling van het risicoprofiel / -waardering:

Klasse	Bijdrage	Punten	Solvabiliteit	Stemverhouding
1	< 100.000	2	2	2
2	< 250.000	5	4	4
3	< 500.000	10	6	6
4	<1.000.000	15	8	8
5	>1.000.000	20	10	10

Dit leidt tot de volgende score (aflopend qua risico):

Organisatie	Bijdrage	Solvabiliteit	Stemverhouding	Totaal
Shared Service Centre ICT DeSom	15	10	4	29
WerkSaam	10	10	6	26
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	15	2	8	25
GGD Hollands Noorden	10	2	8	20
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	2	10	8	20
Het Westfries Archief	2	10	6	18
Recreatieschap West-Friesland	2	10	6	18
Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking WF	2	2	10	14
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	2	2	10	14
Centraal Afvalverwerkingsbedrijf West Friesland	2	2	6	10
Archeologie West-Friesland	2	2	6	10
N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	2	2	2	6
C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 3	2	2	2	6
C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij de Veken 4	2	2	2	6
Alliander N.V.	2	2	2	6

Facts per verbonden partij

Per verbonden partij zijn de belangrijkste kerngegevens opgenomen:

1. Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking West-Friesland

Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Het doel van deze regeling is om voor de regio Westfriesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk overleg te ondersteunen. Dit betreft regiozaken algemeen, urgentie- en kalchtencommisie en personeelskosten leerlingenvervoer.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes West-Friese gemeenten
Vermogen per 01-01-2020	NVT
Vermogen per 31-12-2020	NVT
Resultaat 2020	€ 0
Bijdrage 2022	€ 18.000

2. Centraal Afvalverwerkingsbedrijf West Friesland (CAW)

Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Behartigen van nog enkele resterende taken op het gebied van milieu.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes West Friese gemeenten
Vermogen per 01-01-2020	€ 109.173
Vermogen per 31-12-2020	€ 48.695
Resultaat 2020 (na bestemming)	-€ 118.427
Bijdrage 2022	€ 3.000

3. Het Westfries Archief, regionaal historisch centrum voor West-Friesland

Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Een professionele, publieksgerichte, archiefdienst waar burgers, instellingen en overheden terecht kunnen met vragen.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes West-Friese gemeenten
Belang	Belang Opmeer is 5,5%.
Vermogen per 01-01-2020	€ 426.000
Vermogen per 31-12-2020	€ 403.000
Resultaat 2020	-€ 23.000
Bijdrage 2022	€ 98.000

4. Archeologie West-Friese gemeenten: 'Archeologie West-Friesland'

Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Het uitvoeren van specialistische taken op het gebied van advisering, toetsing, booronderzoek enz. in het kader van archeologie, regionale geschiedsbeoefening.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes West Friese gemeenten
Vermogen per 01-01-2020	NVT
Vermogen per 31-12-2020	NVT
Resultaat 2020	€ 0
Bijdrage 2022	€ 11.000

5. Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Uitvoering van gemeentelijke milieutaken
Deelnemers buiten Opmeer	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Graft-de Rijp, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Schagen, Schermer, Stede Broec en Texel.
Belang	Belang Opmeer bedraagt 5,2%.
Vermogen per 01-01-2020	€ 3.142.317
Vermogen per 31-12-2020	€ 5.765.771
Resultaat 2020	€ 2.797.454
Bijdrage 2022	€ 65.000

6. Shared Service Centre ICT DeSom

Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering door het SSC van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken en de ondersteuning in brede zin op het terrein van de ICT en het creëren van de voorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering en een efficiënte en klantgerichte dienstverlening.
Deelnemers buiten Opmeer	De gemeenten Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland en Medemblik
Vermogen per 01-01-2020	€ 1.054.000
Vermogen per 31-12-2020	€ 1.312.000
Resultaat 2020	€ 1.049.000
Bijdrage 2022	€ 520.000

7. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats	Schagen
Doel deelname	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.
Deelnemers buiten Opmeer	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Graft-de Rijp, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Schagen, Schermer, Stede Broec en Texel.
Belang	Belang Opmeer bedraagt 1,8%.
Vermogen per 01-01-2020	€ 5.327.000
Vermogen per 31-12-2020	€ 8.228.000
Resultaat 2020	€ 3.425.000
Bijdrage 2022	€ 669.000

8. GGD Hollands Noorden

Vestigingsplaats	Schagen
Doel deelname	Het gezamenlijk behartigen van de belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied
Deelnemers buiten Opmeer	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Graft-de Rijp, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Schagen, Schermer, Stede Broec en Texel.
Vermogen per 01-01-2020	€ 1.600.000
Vermogen per 31-12-2020	€ 1.877.000
Resultaat 2020	€ 221.000
Bijdrage 2022	€ 482.000

9. Recreatieschap West-Friesland (RSW)

Vestigingsplaats	Stede Broec
Doel deelname	Behartigt voor Westfriese gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes West Friese gemeenten
Vermogen per 01-01-2020	€ 2.121.000
Vermogen per 31-12-2020	€ 1.943.000
Resultaat 2020 (na bestemming)	€ 5.000
Bijdrage 2022	€ 70.000

10. WerkSaam

Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	WerkSaam Westfriesland is ontstaan uit Op/Maat en is opgericht door de 7 Westfriese gemeenten om uitvoering te geven aan de Participatiewet ingaande 1-1-2015. WerkSaam richt zich op arbeidsparticipatie, begeleide arbeidsparticipatie, inkomensregelingen en voert plus-, extra en overige taken uit voor de deelnemende gemeenten.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes West Friese gemeenten
Vermogen per 01-01-2020	€ 7.144.000
Vermogen per 31-12-2020	€ 7.762.000
Resultaat 2020 (na bestemming)	€ 349.000
Bijdrage 2022	€ 389.000

11. Alliander N.V.

Vestigingsplaats	Arnhem
Doel deelname	Op 18 december 2017 zijn de aandelen van GKNH overgedragen aan de deelnemende gemeente. De gemeente Opmeer heeft nu een deelneming in Alliander van 70.606 aandelen. Alliander heeft diverse dochterbedrijven, waaronder Liander dat het regionaal netbeheer voor gas en electriciteit verzorgt en Liandon dat complexe energieinfrastructuren levert.
Deelnemers buiten Opmeer	De grootste aandeelhouders van Alliander zijn de provincies Gelderland, Friesland en Noord-Holland en de gemeente Amsterdam. Deze aandeelhouders bezitten gezamenlijk ongeveer 76% van de aandelen. De overige aandeelhouders, die elk minder dan 3% van de aandelen bezitten, zijn 72 kleinere gemeenten en de provincie Flevoland. Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bestaat uit 350 miljoen aandelen met een nominale waarde van 5 euro per stuk. Het aantal uitstaande aandelen bedraagt 136.794.964.
Dividend 2020 (Netto)	€ 41.000

12. BNG Bank N.V.

Vestigingsplaats	Den Haag
Doel deelname	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Deelnemers buiten Opmeer	Alle Nederlandse gemeenten, provincies en het Rijk
Belang	De gemeente Opmeer heeft 19.188 aandelen à € 2,50
Vermogen per 01-01-2020	€ 5.097.000.000
Vermogen per 31-12-2020	€ 4.887.000.000
Resultaat	€ 221.000.000
Dividend 2019	€ 8.000

13. N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats	Alkmaar
Doel deelname	Integraal economisch ontwikkelingsbeleid voor de regio Noord-Holland Noord
Belang	De gemeente Opmeer bezit 1,6% van het aandelenkapitaal. De nominale waarde van de aandelen van Opmeer is € 1.000.

14. C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 3

Vestigingsplaats	Opmeer
Doel deelname	De ontwikkeling en exploitatie van de 3e fase Industrieterrein de Veken te Opmeer (totaal ca. 22 ha bruto) vindt plaats voor rekening en risico van de CV Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 3.
Deelnemers buiten Opmeer	Zie belang
Belang	De vennoten (Scholtens Projecten BV te Wognum en de gemeente Opmeer) zijn ieder voor 50% gerechtigd in het te behalen exploitatieresultaat.

15. C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij de Veken 4

Vestigingsplaats	Opmeer
Doel deelname	De ontwikkeling en exploitatie van de 4e fase Industrieterrein de Veken te Opmeer vindt plaats voor rekening en risico van de CV Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 4.
Deelnemers buiten Opmeer	Zie belang
Belang	De vennoten (Scholtens Projecten BV te Wognum en de gemeente Opmeer) zijn ieder voor 50% gerechtigd in het te behalen exploitatieresultaat.

Paragraaf 6: Lokale heffingen

Algemeen beleid

De gemeentelijke belastingen/lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. De lokale heffingen zijn ook een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Ze raken de inwoners en de bedrijven direct in de portemonnee. Bij de lokale heffingen kan een onderscheid worden gemaakt tussen retributies en belastingen. Retributies dienen als vergoeding voor gemaakte kosten bij de dienstverlening en de geraamde opbrengsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten voor de uitoefening van de taak. Dit betekent dat de kostendekkendheid niet meer mag zijn dan 100%. Ruim de helft van de lokale heffingen bestaat uit retributies (leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing). Bij belastingen, zoals de onroerendezaakbelasting (OZB), hondenbelasting en de toeristenbelasting, is er geen directe relatie met een prestatie van de gemeente. Deze belastingen zijn in beginsel vrij besteedbaar en de tarieven daarvan kunnen door de raad autonoom worden vastgesteld.

In de retributies mag de BTW die gedeclareerd kan worden bij het BTW-compensatiefonds (BCF), dit betreft zowel de exploitatie-BTW als de investerings-BTW, vanaf 2003 extracomptabel in de tarieven worden meegenomen. Immers, de gemeenten werden toen gekort op de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds voor de BTW die gemeenten kunnen declareren bij het BCF. Dit is dus een wettelijk vastgelegde compensatie die in de tarieven van de retributies mag worden meegenomen.

Opmeer beschikt over een leidraad invordering waarin het beleid is opgenomen.

In de raadsvergadering van 16 december 2021 worden de belastingverordeningen 2022 vastgesteld, inclusief de definitieve indexatie van de tarieven.

Wijziging op grond van gewijzigde voorschriften BBV

Vanaf de begroting 2017 wordt de overhead (de apparaatskosten) binnen de begroting niet meer toegerekend aan de taakvelden (producten). De overhead dient daarom nu extra comptabel in de tarieven te worden meegenomen.
Onder overhead wordt verstaan: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces, verminderd met eventuele inkomsten voor specifieke diensten. Hieronder vallen dus alle leidinggevende functies, de medewerkers van belastingen, financiën, P&O, I&G-beheer, DIV, etc. maar ook de kosten van huisvesting, ICT, etc.
De toerekening vindt plaats op basis van de methode: totale kosten overhead (voor 2022: € 6.222.000)/ aantal productieve uren per fte (1.375)/ omvang fte medewerkers primair proces (58,41 fte) = opslag in euro's (voor 2022: € 77,46) x aantal productieve uren betreffende de taakvelden.

Belang vaststellen kostendekkendheid

De toenemende vraag naar politieke en publieke verantwoording van tarieven is een belangrijke reden om over te gaan tot een beter systeem van kostprijsberekening. Dit betekent dat het tarief dat voor een product wordt gerekend op een inzichtelijke manier samengesteld moet worden uit de kosten en baten zoals opgenomen in de primitieve begroting en daarnaast uit de beleidsinhoudelijke keuzes die gemaakt worden.

Zolang de maximale kostendekkendheid van 100% niet bereikt is, is er ruimte voor verhoging van tarieven. Daarbij mogen de in de tarieventabel voorkomende wettelijk voorgeschreven tarieven niet verhoogd worden. Bij een keuze voor het verhogen van de tarieven is het niet noodzakelijk om alle tarieven te verhogen. Ook is het niet noodzakelijk om tarieven met hetzelfde percentage te verhogen. Zolang de maximale kostendekkendheid van het geheel niet overschreden wordt, kan per tarief besloten

worden of en met hoeveel procent het tarief verhoogd wordt. Omdat de toe te rekenen kosten grotendeels gebaseerd zijn op jurisprudentie is een exact 100% kostendekkende legesverordening risicovol. Wanneer nieuwe jurisprudentie tot een wijziging in de toe te rekenen kosten leidt, kan de kostendekkendheid overschreden worden. Door iets onder het toegestane maximum te blijven wordt dit risico opgevangen.

Specifiek beleid

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De WOZ-objecten worden jaarlijks getaxeerd. Op dit moment wordt nog getaxeerd, waardoor niet alle WOZ-waarden voor 2022 bekend zijn. Hiervoor is een raming opgenomen. De WOZ-waarden 2022 hebben een waarde peildatum 1 januari 2021. Naar verwachting zal de gemiddelde stijging van de WOZ-waarde van de woningen uitkomen op circa 10,0%; en de niet-woningen op 1,5%.

De grondslag voor de OZB wordt gevormd door de waarde van het onroerend goed, die jaarlijks wordt vastgesteld (de periodieke herwaardering of permanente marktanalyse). Opmeer hanteert het uitgangspunt dat de gemiddelde waardestijging (of daling), die voortvloeit uit de jaarlijkse waardering, wordt gecompenseerd door een evenredige tariefsverlaging (of evenredige tariefsverhoging). Daarmee wordt bereikt dat waardenmutaties niet leiden tot een wijziging in de totale opbrengst, maar slechts tot individuele verschillen in aanslagen. Dat is het geval als de waarde van een woning meer of juist minder is gestegen dan het Opmeerse gemiddelde. Dan levert de herwaardering een voordeel of juist een nadeel op voor de belastingplichtige eigenaar. Uitgangspunt bij de tarieven OZB is dus dat de gemeente over het totaal van de economische waarden een bepaalde opbrengst OZB wil genereren.

Areaaluitbreiding

Naar verwachting bedraagt de areaaluitbreiding van de WOZ- waarde van de woningen voor 2022 ca. 16 Miljoen.

De leges

De tarieven voor 2022 worden definitief vastgesteld door de gemeenteraad tijdens de raadsvergadering van 16 december 2021. De verordening en de tabel zijn geïntegreerd om deze beter te kunnen bewerken en publiceren. Voor een aantal tarieven gelden wettelijke tarieven, zoals rijbewijzen en reisdocumenten.

Titel 1 algemene dienstverlening

Kostendekkendheid 2022 **Titel 1. Algemene dienstverlening**		**Kosten** **x €1.000**	**Opbrengst** **x €1.000**	**%Kostendek-** **kendheid**
hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	44	24	54%
hoofdstuk 2	Reisdocumenten	46	33	71%
hoofdstuk 3	Rijbewijzen	69	44	63%
hoofdstuk 4	Verstrekkingen uit basisregistratie personen	7	3	47%
hoofdstuk 9	Overige bestuursstukken	10	4	43%
hoofdstuk 18	Verkeer en vervoer	24	26	107%
Hoofdstuk 20	Kinderopvang	2	2	83%
Totaal		**202**	**136**	**67%**

Bij titel 1 is weinig ruimte om de tarieven te verhogen omdat de opbrengsten voornamelijk veroorzaakt worden door paspoorten en rijbewijzen. Deze tarieven zijn momenteel gelijk aan de maximaal toegestane hoogte.

Titel 2 dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Kostendekkendheid 2022 **Titel 2. Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning**	**Kosten** **x €1.000**	**Opbrengst** **x €1.000**	**%Kostendek-** **kendheid**
hoofdstuk 2 Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag	54	29	54%
hoofdstuk 3 Omgevingsvergunning	187	134	72%
hoofdstuk 8 Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	5	11	200%
Totaal	**247**	**174**	**71%**

De kostendekking van titel 2 is net onder de 100% kostendekkendheid. Hoewel er getoetst wordt op de gehele verordening wordt u geadviseerd om onder deze grens te blijven. Het is namelijk goed mogelijk dat de jurisprudentie wijzigt m.b.t. kruissubsidiering, met als gevolg een toename van bezwaar en beroepsprocedures.

Titel 3 dienstverlening vallend onder de Europese Dienstenrichtlijn

Kostendekkendheid 2022 **Titel 3. Europese dienstenrichtlijn**	**Kosten** **x €1.000**	**Opbrengst** **x €1.000**	**%Kostendek-** **kendheid**
hoofdstuk 1 Horeca	6	4	70%
hoofdstuk 3 Organiseren van evenementen of markten	9	3	30%
Totaal	**15**	**7**	**46%**

Titel 3 is een klein onderdeel van de legesverordening, die o.a. bestaat uit evenementen-vergunningen. Vanwege de maatschappelijke betekenis hiervan is dit bij veel gemeenten niet kostendekkend.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing dient ter dekking van de kosten van het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. De gemeente heeft hierin een wettelijke taak. De uitvoering is in handen van H.V.C. De tarieven voor 2022 worden definitief vastgesteld door de gemeenteraad tijdens de raadsvergadering van 16 december 2021. Voor het belastingjaar 2022 is gekozen voor de invoering van het Diftar tarief. Dit houdt in dat er sprake is van een basistarief plus kosten per keer dat de afvalstoffenbak wordt aangeboden.

Kosten		**Bedrag** **x € 1.000**
0.9	BCF / BTW	323
0.64	Overige belastingen	9
1.2	Openbare orde en veiligheid	7
2.1	Verkeer en vervoer	13
7.3	Afval	1.397
	Personeelskosten	72
	Overhead	88
Totaal Kosten		**1.909**

Opbrengsten		**Bedrag** **x € 1.000**
1.1	één persoonshuishouden:	427
1.2	Meerpersoonshuishoudens	1.353
Totaal Opbrengsten		**1.780**

Totaaloverzicht	Bedrag x € 1.000
Totaal kosten	1.909
Totaal baten	1.780
Kostendekkendheidspercentage	**94%**

Rioolheffing

Momenteel wordt gewerkt aan een actualisatie van het Gemeentelijke Riolerings Plan (GRP). Deze wordt regionaal opgesteld en is van toepassing voor de periode 2022-2025. Dit najaar zal deze definitief worden vastgesteld.

In dit GRP is het beleid en financiering van het rioolbeheer vastgelegd.

De heffingsmaatstaf voor de rioolheffing is de WOZ-waarde van een perceel. Hierdoor worden alle percelen die belang hebben van de rioleringszorgplicht (op het gebied van afval-, hemel-, en grondwater) in de heffing betrokken. De gemeente beschikt al jaren over een (egalisatie)reserve riolering om ongewenste schommelingen in de tarieven te voorkomen. De tarieven voor 2022 worden definitief vastgesteld door de gemeenteraad tijdens de raadsvergadering van 16 december 2021.

Kosten		Bedrag x € 1.000
0.9	BCF / BTW	167
2.1	Verkeer en vervoer	22
2.4	Economische havens en waterwegen	8
6.3	Inkomensregelingen	30
7.2	Riolering	765
0.61	Personeelskosten	127
0.64	Perceptiekosten	9
	Overhead	139
Totaal Kosten		**1.260**

Opbrengsten		Bedrag x € 1.000
1.1	Woningen	995
1.2	Niet woningen	138
Totaal Opbrengsten		**1.133**

Totaaloverzicht	Bedrag x € 1.000
Totaal kosten	1.260
Totaal baten	1.133
Kostendekkendheidspercentage	**89,92%**

Tariefontwikkeling lokale heffingen

De tarieven van de lokale heffingen 2022 worden tegelijkertijd met de belastingverordeningen 2022 vastgesteld door de gemeenteraad in de vergadering van 16 december 2021. Publicatie vindt opvolgend plaats.

Opbrengsten

In onderstaande tabel is een weergave van de opbrengsten opgenomen:

Omschrijving heffing x € 1.000	**Begroting 2022**	**Begroting 2021**	**Rekening 2020**	**Rekening 2019**
Onroerendezaakbelastingen	2.918	2.235	2.055	1.801
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten	0	0	0	0
Forensenbelasting	89	64	67	48
Hondenbelasting	38	29	32	28
Toeristenbelasting	12	4	4	13
Subtotaal	*3.057*	*2.332*	*2.158*	*1.890*
Bestemmingsheffingen				
Afvalstoffenheffing	1.780	1.795	1.651	1.581
Secretarieleges (incl. rijksleges)	113	136	120	131
Leges voor bouwvergunningen, evenementenvergunning, etc.	170	171	250	153
Rioolheffing	1.133	1.133	976	1.133
Subtotaal	*3.186*	*3.235*	*2.958*	*2.998*
Totaal generaal lokale heffingen	**6.253**	**5.567**	**5.116**	**4.888**
Kwijtschelding				
Afvalstoffenheffing / Rioolheffing	61	61	54	63

Woonlasten en belastingdruk

Jaarlijks doet het Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit Groningen uitgebreid onderzoek naar de gemeentelijke lastendruk. Deze worden weergeven in de jaarlijks uitgegeven Atlas van de lokale lasten.

Van elke euro die huishoudens en bedrijven aan belastingen en sociale premies betalen gaat 3,4% naar de gemeenten. De overige decentrale overheden nemen samen 1,6 % voor hun rekening, en de Rijksoverheid dus 95%.

Overzicht lokale lastendruk (gemiddeld per inwoner en per woning) vóór ombuigingen

Omschrijving x € 1.000	Begroting 2022	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
OZB woningen	2.054	1.568	1.414	1.273
Rioolrecht woningen	995	995	847	958
Afvalstoffenheffing	1.780	1.795	1.680	1.654
Totaal	**4.829**	**4.358**	**3.941**	**3.885**

Omschrijving x € 1,-	Begroting 2022	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
Aantal inwoners (raming)	12.009	11.896	11.837	11.526
Lokale lastendruk per inwoner	402	366	333	337
Aantal woningen (raming)	4.974	4.920	4.900	4.835
Lokale lastendruk per woning	971	886	804	804

Kwijtschelding

Voor burgers die niet in staat zijn de afvalstoffenheffing en het rioolrecht te betalen, is kwijtschelding mogelijk. Hiertoe heeft de gemeente een kwijtscheldingsverordening vastgesteld. De mogelijkheid van kwijtschelding hangt af van de omvang van het vermogen en/of de betalingscapaciteit van de belastingplichtige. Bij de bepaling hiervan wordt rekening gehouden met 100% van de kosten van levensonderhoud zoals opgenomen in de landelijke richtlijnen voor het kwijtscheldingsbeleid. Het gevoerde kwijtscheldingsbeleid wordt voorlopig ongewijzigd voortgezet.

Steeds meer zaken Digitaal

De gemeente zet in op digitale ontwikkeling.
De aanslagen gemeentelijke lasten worden digitaal aangeboden. Deze aanslagen worden verzonden naar de berichten box van Mijn Overheid. De burgers die geen gebruik maken van deze mogelijkheid ontvangen hun aanslag gewoon per post.
Vanaf 2022 zal de papieren aanslag voorzien zijn van een QR-code, waardoor de aanslag ook digitaal raadpleegbaar is voor burgers die de aanslag per post ontvangen. Vanaf 2022 is het voor de gemeente ook mogelijk om antwoorden op vragen of bezwaren digitaal (via de berichten box van Mijn Overheid) terug te sturen.

Daarnaast is het mogelijk om digitaal automatische incasso te regelen. Hier maakt ruim 65% van de belastingplichtigen al gebruik van. Vanaf 2022 worden de digitale aanslagen voorzien van een betaallink/QR code indien u geen automatische incasso heeft afgegeven.

Paragraaf 7: Grondbeleid

Grondbeleid is één van de middelen voor een gemeente om de ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken, op het gebied van onder meer volkshuisvesting, bedrijfshuisvesting, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen. Tevens is de gemeentelijke positie in publiek – private samenwerkingsverbanden een onderdeel van het grondbeleid. Het grondbeleid kan tot (extra) baten voor de gemeente leiden, maar ook tot (extra) lasten. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's van het grondbeleid zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente.

Visie grondbeleid
Bij actief grondbeleid worden gronden ontwikkeld, die in eigendom zijn of komen van de gemeente. Er wordt een actief grondbeleid gevoerd bij het realiseren van bestemmingsplannen voor zowel woningbouw als bedrijventerreinen.
Op verzoek van derden kan medewerking worden verleend (facilitair grondbeleid) aan het ontwikkelen van (veelal kleinschalige, maar soms ook grotere) projecten. Het belang van een actief grondbeleid is de mogelijkheid om actief sturing te geven aan de kwaliteit van de ruimtelijke ontwikkeling. Daarnaast biedt actief grondbeleid de mogelijkheid van volledig kostenverhaal, inclusief een bijdrage aan de infrastructuur en het voorzieningenniveau van de gemeente.

Een financieel uitgangspunt bij grondexploitaties is het realiseren van een sluitende exploitatie, waarin alle kosten, onder meer voor voorbereiding en het realiseren van het openbaar gebied, volledig worden bekostigd uit de grondopbrengst. Daar waar risico's bestaan op een niet sluitende grondexploitatie of gronden geheel of gedeeltelijk in eigendom zijn bij marktpartijen, wordt samenwerking gezocht met de marktsector en wordt de gewenste ontwikkeling op basis van publiek-private samenwerking nagestreefd. Bij faciliterend grondbeleid beperkt de gemeente zich tot haar publieke taak. De planrealisatie geschiedt dan volledig voor rekening en risico van de marktpartij. Ook bij deze particuliere ontwikkelingen, waaraan de gemeente medewerking verleent, streeft de gemeente maximaal verhaal na van de door de gemeente te maken kosten. De Wet ruimtelijke ordening biedt hiervoor de juridische basis. Indien er sprake is van een bouwplan (zoals omschreven in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten de kosten, zoals opgenomen op de limitatieve kostensoortenlijst van artikel 6.2.4. van het Bro, op de particuliere initiatiefnemer/ontwikkelaar worden verhaald.
De gemeente Opmeer prefereert hierbij de zogenaamde anterieure privaatrechtelijke overeenkomst. Indien er geen overeenkomst kan worden gesloten, dan wordt een exploitatieplan vastgesteld en worden de kosten op basis van dit plan verhaald volgens een posterieure overeenkomst.

Uitgangspunten
De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- Grondvoorraad voor de korte en middellange termijn (5 tot 10 jaar) ter grootte van het toegestane bouwvolume voor woningbouw, bedrijfsvestigingen en overige behoeften. Bij overige behoeften kan men denken aan welzijnsvoorzieningen, gebouwen voor publieke functies, sportterreinen en begraafplaatsen;
- Voor de verwerving geldt de vastgestelde ruimtelijke structuurvisie als uitgangspunt;
- De gemeente zal risico's zoveel mogelijk beperken;
- Bij voorkeur is de verwerving van gronden via de weg van minnelijk overleg, maar waar nodig zal de gemeente voor het verwerven van gronden gebruik maken van de Wet voorkeursrecht gemeenten en/of de Onteigeningswet;
- In geval van PPS-overeenkomsten maakt de gemeente afspraken over ten minste de volgende punten: uit te geven kavels, ruimtelijke ordeningsaspecten, beeldkwaliteitsplan (verplicht bij

nieuwe bouwlocaties buiten bestaand stedelijk gebied), infrastructuur, wijk- en bovenplanse voorzieningen, fasering en huisvesting van de doelgroepen van beleid;

- Voor het grondprijsbeleid volgt de gemeente de residuele methode (uitgifteprijs wordt bepaald op basis van de vrij op naam prijs minus de bouwkosten, bijkomende kosten, winst en risico) en de comparatieve methode (grondprijs wordt bepaald aan de hand van de marktwaarde van vergelijkbare stukken grond in de regio);
- Het grondbedrijf wordt zowel als financieringsmiddel als in de uitvoering en begeleiding actief ingezet;
- Kostenverhaal bij voorkeur op basis van actieve grondpolitiek;
- Bij medewerking aan particuliere ontwikkelingen vindt verhaal van kosten bij voorkeur plaats via het privaatrechtelijk spoor en indien dat niet mogelijk is wordt het publiekrechtelijk spoor ingezet.
- Kosten van planschade worden binnen de mogelijkheden van jurisprudentie en de Wet verhaald op de particuliere grondexploitant.
- Het grondbeleid wordt gevoerd binnen de kaders van de notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (juli 2019) van de Commissie BBV.

Woonvisie Opmeer
Op 20 december 2018 heeft de gemeenteraad voor de gemeente Opmeer de Woonvisie 2018-2022 "Gelukkig wonen in Opmeer" vastgesteld. Hierin staan de onderwerpen kwaliteit van de bestaande voorraad, betaalbaarheid en beschikbaarheid, vitale kernen en buurtschappen, aantrekkelijke nieuwbouw en langer zelfstandig wonen centraal. De woonvisie omschrijft de ambities en acties op deze onderwerpen.

Woonakkoord 2020-2025
Het woonakkoord vervangt het Regionaal Actie Programma Wonen 2017-2020. Het woonakkoord bestaat uit twee delen; deel 1 de opgaven voor wonen en bouwen, deel 2 bevat de samenwerkingsafspraken en acties.

De regio heeft tot doel om de inwoners van Westfriesland naar wens en tevredenheid te laten wonen en een breed scala aan woonwensen binnen de regio te realiseren. De regio zet in op:

- Versnelling van de woningbouwopgave met een betaalbaar, aantrekkelijk en duurzaam woonaanbod voor iedere doelgroep. Dit resulteert in de ambitie om jaarlijks 900 woningen te bouwen;
- Het op peil houden en uitbouwen van de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de bestaande voorraad;
- Leefbaar en bereikbaar Westfriesland tot in de kern;
- Onderscheidende en complementaire nieuwbouw producten;
- Langer zelfstandig wonen bevorderen;
- Werken met een flexibel kader dat de regio houvast beidt en ruimte laat voor markt initiatieven.

Provincie en regio geven uitvoering aan de opgaven zoals deze beschreven zijn in deel 1. Deze worden regelmatig geactualiseerd en tenminste jaarlijks in een bestuurlijk voortgangsoverleg besproken. Dit geldt voor de acties en afspraken en de lijst met woningbouwplannen in het landelijk gebeid.

Huisvesting buitenlandse werknemers
De rijksoverheid bepaalt elk half jaar het aantal statushouders dat elke gemeente moet huisvesten: de gemeentelijk taakstelling. Het COA koppelt statushouders aan een gemeente. Daarbij kijken we waar zij de beste kansen hebben om een nieuw leven op te bouwen en bij te dragen aan de maatschappij.

Vrijkomende schoollocaties Hoogwoud en Opmeer

Het voorkeursscenario voor de ontwikkeling van de vrijkomende schoollocatie in zowel Hoogwoud als Opmeer, dat in 2021 na een participatietraject met organisaties, omwonenden en inwoners door de raad is vastgesteld, wordt in 2022, zo mogelijk met geïnteresseerde marktpartijen, uitgewerkt in een integraal ontwikkelingsplan per locatie. Op basis van dit plan kan gestart worden met de bestemmingsplanprocedure om de weg te banen voor de realisatie van dit plan.

Ontwikkelingen

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de bouwgrondcapaciteit van de gemeente Opmeer, c.q. de stand van zaken van exploitaties waarin de gemeente samenwerkt met een private partij. Aangegeven is het verwachte uitgiftetempo en de resterende capaciteit per 1 januari 2022.

Plan	Netto Restcapaciteit uitgeefbaar	2021	2022	2023	2024
Heerenweide	60	52	8		
Inbreilocaties					
Burg Hoogenboomlaan 35	6		6*		
Driestedenweg 28 (Kuipers)	4				
Spanbroekerweg 231	3	3*			
Locatie Boranca	10		10		
Scheringamuseum	121				121
Zandhove	40				40
Herenweg 38-40 Spanbroek	4		4*		
Locatie BIK	50				
Spanbroekerweg 162	50				
Locatie cafe Loos	8				
Bedrijventerreinen					
De Veken 4 fase 1	5,29 ha	2,44 ha	2,85 ha		
Locatie ’t Bon kantoren	0,13 ha	0,06 ha	0,07 ha		

Kolommen 2022-2024 bevatten ramingen

* = in aanbouw

Bouwgronden in exploitatie bij gemeente of samenwerkingsverbanden waarin de gemeente participeert.

Bedrijventerrein De Veken
Voor de ontwikkeling en exploitatie van bedrijventerrein De Veken fase 3 (inclusief de uitbreiding) en op termijn het bedrijventerrein De Veken 4 heeft de gemeente met Scholtens Projecten BV een samenwerkingsverband (Commanditaire Vennootschappen de Veken 3 CV en De Veken 4CV) opgericht. Via de jaarverslaglegging van deze vennootschappen wordt de raad jaarlijks over de resultaten van deze commanditaire vennootschappen geïnformeerd.

De Veken 3
Alle kavels in De Veken 3 zijn verkocht. De exploitatieopzet voor De Veken 3 is in 2021 geactualiseerd en laat een positief eindsaldo zien, op einddatum (2022), van afgerond € 2.133.000.
De Veken 3 uitbreiding
Voor De Veken 3 (uitbreiding) is de exploitatieopzet in 2021 geactualiseerd en geeft een positief resultaat te zien van afgerond € 2.895.000 op de einddatum (2022). Nu de kavels in deze fase volledig zijn uitgegeven en het openbaar gebied volledig is gerealiseerd zal het eigendom en beheer van het openbaar gebied, overeenkomstig de gesloten exploitatieovereenkomst, aan de gemeente worden overgedragen.

De Veken 4
De Veken 4 fase A aangewezen als gronden in exploitatie. Na vaststelling van het bestemmingsplan in het voorjaar van 2022, kan worden gestart met het bouwrijp maken van fase A en kan de daadwerkelijke uitgifte van kavels plaatsvinden.
De grondexploitatie opzet is laatstelijk in 2021 geactualiseerd en geeft op de einddatum (2026), na aftrek van fondsbijdragen en rentekosten, een positief saldo van ca € 1.280.000-.

Locatie Loos/'t Bon
Voor dit terrein is op 7 mei 2009 door de raad een exploitatieopzet vastgesteld. Deze opzet is laatstelijk in 2021 geactualiseerd en geeft op einddatum (2023) een saldo van ca € 12.000 . Op deze locatie is nog circa 1.350 m2 uitgeefbaar. Een klein deel van dit perceel wordt betrokken in de voorgenomen reconstructie van de N241. Dit deel is in eigendom aan de provincie overgedragen voor de waarde in de exploitatieopzet.

Heerenweide
De exploitatieopzet is per 1 januari 2021 herzien en geeft op de einddatum (2024), na aftrek van fondsbijdragen en rente een positief eindresultaat te zien van afgerond € 4.134.000.

Fase 3 is bouwrijp gemaakt
De derde fase van Heerenweide wordt volledig aardgasvrij gebouwd. Het gemeentelijk woningbedrijf heeft 28 appartementen in voorbereiding genomen. De bouw wordt 2022 gestart. De plandelen waar woningen zijn opgeleverd worden woonrijp gemaakt. In fase 3a, 3b en 3c worden projectmatige woningen en kavels igerealiseerd. De woningen in fase 3d worden in 2022 gebouwd. .

Bovenwijkse voorzieningen
Voor 'bovenwijkse voorzieningen'heeft uw raad een bestemmingsreserve ingesteld, waar toevoegingen alleen kunnen plaatsvinden via resultaatbestemming of via een ander specifiek daartoe door de raad genomen besluit. Bij winstneming wordt een bijdrage toegevoegd aan deze bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen.

Winstneming
Op grond van de BBV-voorschriften moet op basis van het realisatiebeginsel tussentijds winst genomen worden als de mogelijkheid zich daartoe aandient. Bij meerjarige projecten betekent dit dat de winst niet pas aan het eind van een project als gerealiseerd wordt beschouwd maar gedurende de looptijd tot stand komt. Het toerekeningsbeginsel, voorzichtigheidsbeginsel en realisatiebeginsel zijn hierbij uitgangspunt. Voor het bepalen van de winst geldt het Percentage of completion (Poc-methode) Deze methode houdt rekening met de fase waarin een grondexploitatie verkeert, zowel wat betreft opbrengsten als kosten. Het resultaat van een ontwikkeling moet goed worden ingeschat. Door jaarlijkse actualisatie van de grondexploitatieberekeningen worden de verwachtingen onderbouwd. Deze winstneming wordt bij het opstellen van de jaarrekening 2021 berekend en verantwoord.

Samenvattend overzicht Grondexploitaties stand 1/1-2021

Grond exploitatie	Uit te geven grond in m2	aantallen	Grondprijzen per m2	Einddatum	Resultaat
Loos	1356	2 kantoren	€ 155	2023	€ 12.000
Heerenweide	8.956	60 woningen	Gem. € 342 (vrije kavel)	2024	€ 4.134.000
Veken 3				2022	€ 2.133.000
Veken 3 uitbr.				2022	€ 2.895.000
Veken 4	52.944	15 bedrijven	€ 175-195	2026	€ 1.280.000

Faciliterend grondbeleid
In 2022 wordt een aantal projecten door het Grondbedrijf begeleid. Het gaat om voorgenomen projecten en projecten in uitvoering waarover met de initiatiefnemers over verhaal van gemeentelijke kosten, exploitatieafspraken zijn/worden gemaakt in een anterieure exploitatie overeenkomst. Het gaat onder meer om het centrumplan Hoogwoud (overeenkomst 2015), Bouwplan locatie Boranca De Weere, Herinvulling Scheringamuseum, De Veken 4 fase 1, centrum Hoogwoud (huis van Egmond), Bedrijfsuitbreiding Herenweg 28 Hoogwoud, herontwikkeling locatie Zandhove, bouwlocatie BIK aan de v. Roozendaalstraat, en diverse kleine postzegelplannen

Risico's en reserves
Voor de wenselijke omvang van de reserve zijn diverse factoren van belang, zoals de omvang van de geïnvesteerde bedragen (de boekwaarden), de looptijd van de exploitaties, conjuncturele risico's, de risico's van prijs- en rentestijgingen voor de exploitatiekosten, prijsdalingen voor de grondverkopen, tegenvallende subsidies, contingenteringsproblemen en afzetstagnaties. Bij samenwerking met projectontwikkelaars is ook de soliditeit van de betreffende ontwikkelaar een risicofactor. Tenslotte is de mate waarin voornoemde risico's zijn afgedekt een belangrijk element. Kortom, er is een groot aantal factoren van belang, dat zich niet laat vastleggen in concrete cijfers.

De meest bepalende factor is naar onze mening het verwachte verloop van de boekwaarden, omdat dit een weergave is van het vermogensbeslag waarover de gemeente risico loopt. Daarnaast is het van belang te onderkennen dat er sprake is van verschillende risicoprofielen. Wanneer de gemeente

projecten volledig in eigen beheer uitvoert, is er sprake van een hoger risicoprofiel dan wanneer de uitvoering volledig door en voor risico van een ontwikkelingsmaatschappij geschiedt. Ook is sprake van verschillende risicoprofielen op basis van de uiteindelijke bestemming van de uit te geven bouwrijpe terreinen: zoals woningen (sociale- of vrije sectorbouw), industrie, kantoren en scholen.
Om de financiële risico's binnen de exploitatie van complexen te kunnen opvangen wordt een zodanige uitgifteprijs berekend waarmede onverwachte risico's kunnen worden opgevangen. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de maximaal haalbare uitgifteprijs op basis van de residuele en/of comperatieve waardemethoden. Uiteraard kan de winstmarge in gunstige zin worden beïnvloed indien de uitgifte van de bouwterreinen gunstiger verloopt dan de planning. Wanneer er tijdens de exploitatie majeure verliezen dreigen, kan worden overwogen de uitgifteprijs tussentijds naar boven bij te stellen als daarvoor ruimte aanwezig is danwel zullen de verliezen genomen moeten worden ten laste van het begrote resultaat c.q. de reserve Grondexploitatie. De reserve Grondexploitatie had op 1 juli 2021 een omvang van € 2.782.000.

Actie	**Activiteiten in begroting 2022**
Verder invullen locatie Loos Breestraat Opmeer.	Verdere gronduitgifte
Exploitatie De Veken 3 (incl. uitbreiding) i.s.m. De Veken BV	Jaarverslag 2021 uitbrengen Overdracht openbaar gebied aan de gemeente
Exploitatie Heerenweide	woningbouw in fasen 2a, en 3 Woonrijp maken alle fasen 2 en 3 (gefaseerd) Winstneming conform POC-methode
Voorbereiding nieuw bestemmingsplan, exploitatieopzet en -overeenkomst nieuw Bedrijfsterrein De Veken 4 in samenwerking met De Veken 4 CV.	Voorbereiden De Veken 4. overdracht gronden aan De Veken 4 CV
Actualiseren exploitatieopzetten voor in ontwikkeling zijnde locaties.	Actualiseren van alle grondexploitatie-opzetten en informeren gemeenteraad
Sluiten en volgen van exploitatieovereenkomsten voor particuliere ontwikkelingen.	In voorkomende situaties exploitatieovereenkomsten sluiten met daarin aandacht voor verhaal gemeentelijke kosten en kwaliteitsafspraken.

Overig

Geprognotiseerde meerjarenbalans

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EUM- saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognotiseerde balans voorgeschreven. Met het opnemen hiervan krijgt de raad meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte.

					x € 1.000	
Balans	**31-dec-20**	**31-dec-21**	**31-dec-22**	**31-dec-23**	**31-dec-24**	**31-dec-25**
Activa						
Vaste activa staat C	42.382	41.447	40.634	40.227	43.084	51.684
vast financiële activa staat C	1.486	1.515	1.485	1.455	1.428	1.402
Voorraden						
Onderhanden werk GREX	1.357	1.560	-3.425	-2.293	-1.898	-1.899
Grond- en hulpstoffen						
Uitzettingen met een looptijd < 1 jr	27.883	25.500	30.944	28.561	24.810	14.974
Liquide middelen	131	131	131	131	131	131
Overlopende activa	2.492	2.492	2.492	2.492	2.492	2.492
Totaal	**75.731**	**72.645**	**72.261**	**70.573**	**70.047**	**68.784**
Passiva						
Eigen vermogen staat D	48.217	45.957	46.280	45.201	45.290	44.650
Voorzieningen staat D	6.528	6.273	6.111	5.984	5.858	5.731
Vaste schulden staat E	16.077	15.506	14.961	14.479	13.990	13.494
Kasgeldleningen	-	-	-	-	-	-
Netto vlottende schulden , 1 jaar	1.122	1.122	1.122	1.122	1.122	1.122
Overlopende passiva	3.787	3.787	3.787	3.787	3.787	3.787
Totaal	**75.731**	**72.645**	**72.261**	**70.573**	**70.047**	**68.784**

Overzicht toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

OVERZICHT RESERVES		2022			2023			2024			2025		
Begroting 2022 STAAT D	Saldo per 1-1-2022	Vermeerdering Bij	Vermindering Af	Saldo per 31-12-2022	Vermeerdering Bij	Vermindering Af	Saldo per 31-12-2023	Vermeerdering Bij	Vermindering Af	Saldo per 31-12-2024	Vermeerdering Bij	Vermindering Af	Saldo per 31-12-2025
Algemene reserves:													
Risicoreserve	2.800.238			2.800.238			2.800.238			2.800.238			2.800.238
Reserve Onvoorziene ontwikkelingen	794.224		85.000	709.224		10.000	699.224		10.000	689.224		10.000	679.224
Subtotaal algemene reserves	3.594.461	0	85.000	3.509.461	0	10.000	3.499.461	0	10.000	3.489.461	0	10.000	3.479.461
Bestemmingsreserves:													
Egalisatiereserve Kapitaallasten PAWO-/gem.huis project	246.974		84.492	162.482		84.492	77.990		77.990				
Egalisatiereserve Afschrijvingslasten BBV-sporthal	2.096.084		68.746	2.027.338		68.746	1.958.592		68.746	1.889.846		68.746	1.821.100
Egalisatiereserve Afschrijvingslasten BBV-algemeen	671.189		129.363	541.826		129.363	412.463		129.363	283.100		129.363	153.737
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	470.489		110.000	360.489		244.100	116.389		77.600	38.789			38.789
Reserve verbetering huisvesting primair onderwijs	6.913.628			6.913.628	100.000		7.013.628			7.013.628		127.310	6.886.318
Reserve Speelvoorzieningen	163.559	40.798	50.461	153.896	40.798	83.461	111.233	40.798	83.461	68.570	40.798	83.461	25.907
Reserve onderhoud wegen	1.553.931	22.598		1.576.529	22.598	361.233	1.237.894	22.598	361.233	899.259	22.598	361.233	560.624
Reserve Baggerwerkplan	133.751		18.822	114.929		18.822	96.107		18.822	77.285		18.822	58.463
Reserve Sociaal Domein	486.840			486.840			486.840			486.840			486.840
Reserve brutoactivering Centrum Hoogwoud	542.005		14.206	527.799		14.206	513.593		14.206	499.387		14.206	485.181
Reserve brutoactivering Centrumplan Opmeer	700.000			700.000		28.000	672.000		28.000	644.000		28.000	616.000
Reserve Woningbedrijf	25.039.667	967.017		26.006.684	36.498		26.043.182	1.048.490		27.091.672	290.725		27.382.397
Reserve Grondexploitatie	2.462.263		100.000	2.362.263		100.000	2.262.263		100.000	2.162.263		100.000	2.062.263
Reserve brutoactivering kruising Zuiderzeestr.	112.500		4.500	108.000		4.500	103.500		4.500	99.000		4.500	94.500
Reserve Frictiekosten voormalige Muziekschool	63.982		12.000	51.982		12.000	39.982		12.000	27.982		12.000	15.982
Reserve Afvalstoffen	75.500		54.000	21.500			21.500			21.500			21.500
Reserve Groot Planm. Onderhoud Gebouwen	630.352	314.737	291.000	654.089	314.737	433.700	535.126	314.737	352.000	497.863	314.737	352.000	460.600
Subtotaal bestemmingsreserves	42.362.714	1.345.150	937.590	42.770.274	514.631	1.582.623	41.702.282	1.426.623	1.327.921	41.800.984	668.858	1.299.641	41.170.201
Totaal reserves	45.957.175	1.345.150	1.022.590	46.279.735	514.631	1.592.623	45.201.743	1.426.623	1.337.921	45.290.445	668.858	1.309.641	44.649.662
Voorzieningen:													
Voorziening riolering	5.242.807		127.000	5.115.807		127.000	4.988.807		127.000	4.861.807		127.000	4.734.807
Voorziening Graven	169.593	5.000	7.054	167.539	5.000	7.054	165.485	5.000	7.054	163.431	5.000	7.054	161.377
Onderhoud gem. gebouwen	0												
Onderhoud kunstwerken	23.725	7.068	39.500	-8.707	7.068	6.000	-7.639	7.068	4.000	-4.571	7.068	4.000	-1.503
Pensioenaanspraken	784.844	pm	pm	784.844	pm	pm	784.844	pm	pm	784.844	pm	pm	784.844
Wachtgelden	51.955	pm	pm	51.955	pm	pm	51.955	pm	pm	51.955	pm	pm	51.955
Totaal voorzieningen	6.272.924	12.068	173.554	6.111.438	12.068	140.054	5.983.452	12.068	138.054	5.857.466	12.068	138.054	5.731.480
Totaal reserves en voorzieningen	52.230.098	1.357.218	1.196.144	52.391.172	526.699	1.732.677	51.185.194	1.438.691	1.475.975	51.147.910	680.926	1.447.695	50.381.141

Investeringsplan 2021-2024

Vervangingsinvesteringen

INVESTERINGS-OVERZICHT - categorie A - (vervangingsinvesteringen)

OMSCHRIJVING:	Jaar van investering	Investerings-bedrag	afschr. duur	afschrijv.	Afschrijv. Lasten 2022	Afschrijv. Lasten 2023	Afschrijv. Lasten 2024	Afschrijv. Lasten 2025
Afdeling Groen (561400)								
Verv.veegmachine afd.Groen (wijz.conform Kadernota 2018)	2022	**25.000**	8	3.125	-	3.125	3.125	3.125
Verv. Versnippermachine (Kadernota 2017)	2022	**36.000**	8	4.500	-	4.500	4.500	4.500
Vervanging actiewagen afd. Groen	2022	**15.000**	10	1.500	-	1.500	1.500	1.500
Vervanging maaimachine	2022	**52.000**	8	6.500	-	6.500	6.500	6.500
Verv.2 electrische auto's (Kadernota 2020)	2024	**52.000**	10	5.200	-	-	-	5.200
Verv. vrachtwagen	2025							
I&G (550200)								
Aanschaf mobiele devices	2022	**182.000**	3	60.667	-	60.667	60.667	60.667
Aanschaf vaste apparatuur werkplekken	2023	**147.000**	3	49.000	-	-	49.000	49.000
Raad (600100)								
Aanschaf nieuwe devices raadsleden	2022	**20.000**	4	5.000	-	5.000	5.000	5.000
Bruggen (621020)								
Vervanging brug Sleutelbloem	2022	**35.000**	60	-	-	-	-	-
Vervanging brug Jupiterstraat	2024	**42.000**	60	-	-	-	-	-
Sportvelden (653100)								
Verv. Kunstgrasveld Spire met bouwbegeleiding en onderhoudsmachine	2023	**301.000**	15	20.000	-	-	20.000	20.000
TOTAAL-GENERAAL:		**907.000**		**155.492**	**-**	**81.292**	**150.292**	**155.492**

Nieuwe investeringen

INVESTERINGS-OVERZICHT - categorie B - Nieuwe investeringen								
OMSCHRIJVING:	**Jaar van investering**	**Investerings-bedrag**	**afschr. duur**	**afschrijv.**	**Afschrijv. Lasten 2022**	**Afschrijv. Lasten 2023**	**Afschrijv. Lasten 2024**	**Afschrijv. Lasten 2025**
Wegen, straten en pleinen (621000)								
Reconstructie N241/kruisingen Pade en Middelweg	2023	**1.100.000**	60	18.333	-	-	18.333	18.333
Bijdr. Provincie aanpassing kruispunt N239/ Zuiderzeestraat	2021	**112.500**	25	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
Wonen en bouwen (684000)								
Centrumplan Opmeer	2022	**700.000**	25	28.000	-	28.000	28.000	28.000
TOTAAL GENERAAL:		**1.912.500**		**50.833**	**4.500**	**32.500**	**50.833**	**50.833**

Overzicht personele lasten

Omschrijving	Aantal	FTE	Loonsom 2022
Raadsleden	15	-	229.000
Burgemeester en wethouders	4	3	290.000
Griffie	2	1,89	173.000
MT	9	8,07	796.000
Bestuurs- en organisatieondersteuning	22	18,94	1.549.000
Zorg-Welzijn	28	21,86	1.708.000
Publiekszaken	27	18,06	1.185.000
Ruimte Ondernemen	15	13,78	1.111.000
Realisatie-Beheer	19	17,64	1.223.000
Interieurverzorging gymzalen/Groen	5	1,07	47.000
Flexible belonen/cafetariamodel			30.100
	127	**101,31**	**8.341.100**

Overzicht incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 19 van het BBV moet in de toelichting op de programmabegroting een overzicht van incidentele baten en lasten worden opgenomen. In onderstaand overzicht worden de lasten en baten opgenomen die eenmalig zijn en een invloed hebben op het begrotingssaldo.

Omschrijving incidentele lasten	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Inhuur projectmanager implementatie applicatie Burgerzaken	24.000	-	-	-
E-depot Westfries archief	13.000	25.000	-	-
Stelpost raadsprogramma-dekking onderzoek sportfaciliteiten	-25.000	-	-	-
Planmatig onderhoud gebouwen	291.000	434.000	352.000	352.000
De Veken 4; GREX	4.907.000	682.000	52.000	-
Toevoeging aan reserve verbetering huisvesting primair onderwijs	-	100.000	-	-
Sportakkoord	10.000	10.000	-	-
Onderzoek gebruik exploitatie sportfaciliteiten	25.000	-	-	-
Project Westfriese viering 1572/1573	14.000	-	-	-
Voorbereiden omgevingsplan	75.000	-	-	-
Terrein Loos; GREX	105.000	-	-	-
Heerenweide; GREX	961.000	862.000	182.000	-
Totaal incidentele lasten	**6.400.000**	**2.113.000**	**586.000**	**352.000**

Omschrijving incidentele baten	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Onttrekking aan reserve planmatig onderhoud gebouwen	291.000	434.000	352.000	352.000
Verkoop percelen de Veken 4 fase 1	4.907.000	682.000	52.000	-
Onttrekking reserve afval ivm invoering diftar	54.000	-	-	-
SpukSportakkoord	10.000	10.000	-	-
Terrein Loos; GREX	105.000	-	-	-
Heerenweide; GREX	961.000	862.000	182.000	-
Onttrekking aan reserve OO ivm opstellen omgevingsplan	75.000	-	-	-
Totaal incidentele baten	**6.403.000**	**1.988.000**	**586.000**	**352.000**
Saldo incidentele lasten en baten	**-3.000**	**125.000**	**-**	**-**

Bijlagen

Bijlage 1: Tabel Onderhoud Kapitaalgoederen

Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Stand reserve	Ramingen t.l.v. expl/ voorz**	Volledig en reëel in begroting?**	Achterstallig onderhoud (AOH)?***	voorzieningen /reserves voor AOH?***
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Wegenbeheerplan 2018-2021	Handhaving van de bestaande situatie	Wegenbeheerplan 2018-2021	De stand van de reserve onderhoud wegen bedraagt per 1-1-2021 € 1,6 miljoen. Met een beschikbaar budget in de expl. jaarlijks van € 0,3 miljoen blijft de reserve voldoende op peil en bedraagt per 31-12-2025 € 0,6 miljoen	Exploitatie	Ja	Nee	
	Beheerplan civiele kunstwerken 2020-2024	Goed: geen actie binnen 10 j. Matig: actie binnen 6-10 j. Slecht: onderhoud binnen 5 j.	Beheerplan civiele kunstwerken 2020-2024	Het in de begroting geraamde budget wordt gebruikt voor klein onderhoud. Investeringen worden gekapitaliseerd.	Exploitatie	Ja	Nee	
	Beleidsplan Openbare verlichting 2018-2021	Conform de praktijkrichtlijn ROVL-2011	Beleidsplan Openbare verlichting 2018-2021	Het in de begroting 2022 geraamde budget voor vervangingsonderhoud openbare verlichting is toereikend om het geplande onderhoud uit te voeren.	Exploitatie	Ja	Nee	
Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2022	Voor kwetsbare riolen geldt dat het risico onacceptabel	Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2022	Periode 2019-2078 is beschouwd. De	Exploitatie	Ja	Nee	

Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Stand reserve	Ramingen t.l.v. expl/ voorz**	Volledig en reëel in begroting?**	Achterstallig onderhoud (AOH)?***	voorzieningen /reserves voor AOH?***
		is als uit de beoordeling van een inspectie blijkt dat de ingrijpmaatstaf 4 of hoger is. Voor niet kwetsbare riolen geldt een maatstaf van 5		voorziening bedraagt op 1-1-2021 € 5,5 miljoen				
Beschoeiingen waterkanten en baggeren	Stedelijk waterplan 2018-2021	De kwaliteit mag geen gevaar vormen voor de gezondheid van gebruikers.	Stedelijk waterplan 2018-2021	Het waterplan geeft inzicht in de benodigde kosten. Deze worden jaarlijks verwerkt in de begroting.	Exploitatie	Ja	Nee	
Groen (incl. sportfaciliteiten)	Groenbeleidsplan 2018-2021	Gemiddeld Kwaliteitsniveau B (voldoende, functioneel)	Groenbeleidsplan 2018-2021	Het beperkte beschikbare budget dwingt tot het langer in stand houden van (verouderd) groen dan op basis van de gemiddelde levensduur gewenst zou zijn.	Exploitatie	Ja	Nee	
Gebouwen (incl. onderwijs)	Beheerplan gemeentelijke gebouwen 2018-2021,	Huidige conditie geldt als uitgangspunt voor onderhoud. Deze conditie is redelijk of goed	Beheerplan gemeentelijke gebouwen 2018-2021,	Het benodigde budget voor het onderhoud van de gebouwen is in de exploitatie en egalisatiereserve opgenomen. Het gebouwenbeheerplan wordt geactualiseerd voor de periode 2022-2025	Reserve	Ja	Nee	